

**Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΕΡΓΟ:

**«ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ, ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
ΑΓΩΓΩΝ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΤΗΣ Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.»**

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ:

Ε – 867

**ΤΕΥΧΗ ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ**

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρο 1 ^ο :	Αντικείμενο	2
Άρθρο 2 ^ο :	Τεχνικές Προδιαγραφές.....	3
Άρθρο 3 ^ο :	Μελέτη των συνθηκών εκτέλεσης του έργου	3
Άρθρο 4 ^ο :	Σχέδια – Συμπληρώσεις – Τροποποιήσεις.....	3
Άρθρο 5 ^ο :	Προθεσμίες – Χρονοδιάγραμμα κατασκευής – Οργανόγραμμα εργοταξίου – Ημερολόγιο Έργου – Ειδικές προθεσμίες του έργου	4
Άρθρο 6 ^ο :	Μηχανικός εξοπλισμός – Ειδικευμένο προσωπικό	6
Άρθρο 7 ^ο :	Υπέρβαση προθεσμιών – Ποινικές ρήτρες – Υποκατάσταση Αναδόχου.....	7
Άρθρο 8 ^ο :	Αρτιότητα της κατασκευής	8
Άρθρο 9 ^ο :	Κανονισμοί.....	8
Άρθρο 10 ^ο :	Υλικά και μέσα για την κατασκευή του έργου	8
Άρθρο 11 ^ο :	Προκαταβολή	10
Άρθρο 12 ^ο :	Διευκολύνσεις Αναδόχου	10
Άρθρο 13 ^ο :	Επιμετρήσεις	11
Άρθρο 14 ^ο :	Λογαριασμοί – Πιστοποιήσεις.....	11
Άρθρο 15 ^ο :	Απαιτούμενα έντυπα – σχέδια έργου – σκαριφήματα – φωτογραφίες.....	12
Άρθρο 16 ^ο :	Ειδικές περιπτώσεις άμεσης επέμβασης	14
Άρθρο 17 ^ο :	Εργασίες εκτελούμενες από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή από άλλους Αναδόχους.....	15
Άρθρο 18 ^ο :	Δοκιμές.....	15
Άρθρο 19 ^ο :	Γενικοί όροι.....	16
Άρθρο 20 ^ο :	Φόροι, τέλη, κρατήσεις υπέρ τρίτων, εισφορές Ι.Κ.Α., επιβαρύνσεις, χρηματοδότηση	19
Άρθρο 21 ^ο :	Μητρώο του έργου – Προσωρινή παραλαβή – Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των Έργων – Οριστική παραλαβή.....	20
Άρθρο 22 ^ο :	Αναθεώρηση τιμών	21
Άρθρο 23 ^ο :	Εκρηκτικά	21
Άρθρο 24 ^ο :	Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο	21
Άρθρο 25 ^ο :	Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας (ΣΑΥ) – Φάκελος Ασφάλειας & Υγείας (ΦΑΥ)	32
Άρθρο 26 ^ο :	Ασφαλίσεις.....	33
Άρθρο 27 ^ο :	Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου	37
Άρθρο 28 ^ο :	Εφαρμοστέα νομοθεσία	38
Παράρτημα Α:	Χρονοδιάγραμμα κατασκευής έργου	
Παράρτημα Β:	Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου	
Παράρτημα Γ:	Σχέδιο ασφάλειας και υγείας και Φάκελος ασφάλειας και υγείας	
Παράρτημα Δ:	ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.1.03)	
Παράρτημα Ε:	Χάρτης Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή (ΧΥΚ)	
Παράρτημα ΣΤ:	Σχέδια εντύπων	

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

**ΕΡΓΟ: ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΕΩΝ,
ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΓΩΓΩΝ
ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΕ
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΤΗΣ
Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.**

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ: Ε – 867

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

**ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΕΝΤΕ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ
(ΜΕ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕΣ
ΧΩΡΙΣ Φ.Π.Α.): ΠΕΝΗΝΤΑ ΔΥΟ ΧΙΛΙΑΔΕΣ
ΤΡΙΑΚΟΣΙΑ
ΣΑΡΑΝΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΥΡΩ
(5.552.345,00 €)**

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Άρθρο 1^ο: Αντικείμενο

1. Αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας είναι η πλήρης εκτέλεση του έργου "**Εργασίες επέκτασεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.**", όπως αυτό περιγράφεται αναλυτικά στην Τεχνική Περιγραφή και στα λοιπά συμβατικά τεύχη του έργου.

Επισημαίνεται ότι το αντικείμενο της παρούσας εργολαβίας είναι συγκεκριμένο και αρκετοί από τους προς αντικατάσταση αγωγούς είναι πεπαλαιωμένοι, βρίσκονται σε πολυσύχναστα σημεία περιοχών της Βορειοανατολικής Αττικής και η αντικατάστασή τους παρουσιάζει αυξημένη δυσκολία.

Το έργο αφορά στις πάσης φύσεως εργασίες που συντελούν στην ολοκλήρωση και ασφαλή λειτουργία του.

2. Αντικείμενο της Ε.Σ.Υ. είναι η διατύπωση των ειδικών όρων βάσει των οποίων, σε συνδυασμό με τους λοιπούς όρους της σύμβασης, καθώς και των τροποποιήσεων ή συμπληρώσεων που τυχόν προκύψουν (με έγκριση της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.), θα κατασκευαστεί το παραπάνω έργο.
3. Οι συμβατικές τιμές μονάδας των επιμέρους εργασιών κάθε ομάδας είναι οι τιμές που θα προκύψουν ύστερα από την εφαρμογή του προσφερομένου ποσοστού έκπτωσης της κάθε ομάδας στις τιμές του τιμολογίου και του προϋπολογισμού δημοπράτησης των επιμέρους εργασιών αυτής.
4. Αρχικό συμβατικό αντικείμενο της εργολαβίας είναι το συνολικό χρηματικό ποσό που προκύπτει από τη δημοπρασία, όταν το αποτέλεσμα αυτής θα έχει τελικά εγκριθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016, συμπεριλαμβανομένων και των απρόβλεπτων δαπανών.
5. Για τυχόν μεταβολές του αντικειμένου του παρόντος έργου, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Άρθρο 156 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 2°: Τεχνικές Προδιαγραφές

Οι τεχνικές προδιαγραφές καθορίζουν κυρίως τον ορθό τρόπο κατασκευής των έργων και την απαιτούμενη ποιότητα των υλικών. Για την εκτέλεση των εργασιών της παρούσας εργολαβίας και για οποιοδήποτε υλικό, κατασκευή, ποιοτικό έλεγχο (διαδικασίες / μεθόδους / δοκιμές κ.λ.π.), θα εφαρμόζονται με σειρά ισχύος οι κάτωθι προδιαγραφές, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο σχετικό τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών:

1. οι αναφερόμενες ισχύουσες εγκεκριμένες Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π.) και οι Προσωρινές Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Ε.ΤΕ.Π.),
2. οι αναφερόμενες συμπληρωματικές Τεχνικές Προδιαγραφές της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (για αντικείμενα που δεν καλύπτονται από τις υπάρχουσες Ε.ΤΕ.Π. και Π.Ε.ΤΕ.Π.),
3. τα θεσμοθετημένα εναρμονισμένα πρότυπα, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα IV του Τιμολογίου Δημοπράτησης, καθώς και στο Παράρτημα 4 της ΔΙΠΑΔ/οικ/356/04.10.2012,
4. τα λοιπά ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα και, απουσία αυτών, τα διεθνή πρότυπα ISO και τα εθνικά πρότυπα (ΕΛΟΤ, ASTM, BS, DIN, κλπ).

Άρθρο 3°: Μελέτη των συνθηκών εκτέλεσης του έργου

1. Ο Ανάδοχος με την προσφορά του δηλώνει ότι μελέτησε πλήρως τις γενικές και τις τοπικές συνθήκες του έργου (σύμφωνα και με τα συνημμένα στην Τεχνική Περιγραφή του έργου σχέδια), καθώς επίσης και ότι αφορά στη μεταφορά, προσέγγιση, διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση των απαιτούμενων υλικών, μηχανημάτων κ.λ.π., τις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις και την κάλυψη απαιτήσεων εγγυητικών ή πρόσθετων τελών από οποιοδήποτε Φορέα αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των εργασιών, καθώς και οποιαδήποτε άλλα θέματα που έχουν σχέση με τον τρόπο λειτουργίας της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και που με οποιονδήποτε τρόπο θα μπορούσαν να επηρεάσουν τις εργασίες ή το κόστος αυτών, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στα συμβατικά τεύχη.
2. Παράλειψη του Αναδόχου για ενημέρωσή του με κάθε δυνατή πληροφορία που αφορά στους παραπάνω όρους, δεν τον απαλλάσσει από την ευθύνη για πλήρη συμμόρφωση με τα αναφερόμενα στα συμβατικά τεύχη.

Άρθρο 4°: Σχέδια – Συμπληρώσεις – Τροποποιήσεις

1. Εφόσον ο τρόπος εκτέλεσης των διαφόρων έργων δεν καλύπτεται σαφώς από τις υπάρχουσες τεχνικές προδιαγραφές, η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα χορηγεί εγκαίρως συμπληρωματικά κατασκευαστικά σχέδια.
2. Για τις ανάγκες της επίβλεψης και της κατασκευής των έργων, τα σχέδια τα οποία περιλαμβάνονται στα συμβατικά τεύχη του έργου, θα διατεθούν στον Ανάδοχο και σε άλλη κλίμακα (ώστε να είναι πιο ευκρινή και λεπτομερή) και θα είναι εστιασμένα στην περιοχή εκτέλεσης εκάστου επιμέρους έργου.
3. Στην περίπτωση που υπάρχει ασυμφωνία στα χορηγούμενα από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. σχέδια (σκίτσα, διατομές κ.λ.π.) εκτέλεσης αυτοτελούς έργου, τότε ο Ανάδοχος υποχρεώνεται να ζητήσει έγκαιρα – πριν από κάθε κατά την κρίση του μερική ή ολική εφαρμογή των παραπάνω σχεδίων – έγγραφες οδηγίες κ.λ.π. από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Κατά τα λοιπά, έχουν εφαρμογή όσα ορίζονται στις παρ. 3 και 4 του Άρθρου 138 του Ν. 4412/2016.
4. Στην περίπτωση που απαιτούνται τροποποιήσεις, συμπληρώσεις, βελτιώσεις κ.λ.π., σε επιμέρους τμήματα του έργου, τότε ο Ανάδοχος υποχρεούται, ύστερα από αιτιολογημένη πρότασή του να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία πλήρη μελέτη των παραπάνω για έγκρισή τους από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Άρθρο 5^ο: Προθεσμίες – Χρονοδιάγραμμα κατασκευής – Οργανόγραμμα εργοταξίου – Ημερολόγιο Έργου – Ειδικές προθεσμίες του έργου

1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ολοκληρώσει το σύνολο των εργασιών της παρούσας εργολαβίας, εντός **τριάντα έξι (36) μηνών** (συνολική προθεσμία), από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης, με ενδιάμεσες τμηματικές προθεσμίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 147 του Ν. 4412/2016.
2. Οι τμηματικές προθεσμίες είναι οι ενδεικτικές, οι οποίες τίθενται επακριβώς στην παρ. 3 του παρόντος Άρθρου της Ε.Σ.Υ., σε σχέση με τις υποχρεωτικές για τον Ανάδοχο απορροφήσεις του συμβατικού οικονομικού αντικειμένου. Οι προθεσμίες αυτές θα τηρηθούν υποχρεωτικά στο χρονοδιάγραμμα που θα υποβάλλει ο Ανάδοχος και θα εγκριθεί τελικά από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.
3. Όλες οι προθεσμίες αρχίζουν από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης. Για τις ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες ισχύουν τα αναφερόμενα στο Άρθρο 147 του Ν. 4412/2016. Ο Ανάδοχος υποχρεούται στην απορρόφηση από το συνολικό συμβατικό οικονομικό αντικείμενο της εργολαβίας, ως εξής:

Η ελάχιστη διμηνιαία απορρόφηση για το πρώτο εξάμηνο του έργου θα είναι 4,0% του συνολικού συμβατικού οικονομικού αντικειμένου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο 147 του Ν. 4412/2016. Στη συνέχεια και μέχρι την ολοκλήρωση του έργου, η ελάχιστη διμηνιαία απορρόφηση θα είναι 5,86% του συνολικού συμβατικού οικονομικού αντικειμένου.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία δύναται να κοινοποιεί στον Ανάδοχο πίνακα έργων δικτύου που κατά προτεραιότητα απαιτείται να υλοποιηθούν εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Εναπόκειται στην κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας η δυνατότητα εντολής για επαύξηση των συνεργειών του Αναδόχου, προκειμένου να καλυφθούν επιπλέον ανάγκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., χωρίς ο Ανάδοχος να δικαιούται καμίας επιπλέον αποζημίωσης.

4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται τρεις ημέρες πριν από κάθε διακοπή υδροδότησης στα ακίνητα της περιοχής του έργου, να προβαίνει σε θυροκόλληση ανακοινώσεων με έντυπα που θα παρέχονται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με τις οποίες θα ενημερώνει τους κατοίκους για την ημέρα, την ώρα και τη διάρκεια της διακοπής της υδροδότησης για την εκτέλεση εργασιών.
5. Ο Ανάδοχος υποχρεούται, σύμφωνα με το Άρθρο 145 του Ν. 4412/2016, να συντάξει χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου, σύμφωνα με το Παράρτημα Α της παρούσας Ε.Σ.Υ., το οποίο θα ανταποκρίνεται πλήρως στις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα Ε.Σ.Υ. και θα είναι πλήρως εναρμονισμένο με το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου (Π.Π.Ε.).

Η προθεσμία για την υποβολή του χρονοδιαγράμματος δεν μπορεί να είναι μικρότερη από **δεκαπέντε (15) ημέρες** και να υπερβαίνει τις **τριάντα (30) ημέρες** από την υπογραφή της σύμβασης. Το χρονοδιάγραμμα θα είναι προσαρμοσμένο έτσι, ώστε η έναρξη των εργασιών να γίνεται το αργότερο εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 2 του Άρθρου 145 του Ν. 4412/2016.

Η υποβολή του χρονοδιαγράμματος θα γίνεται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία σε ηλεκτρονική μορφή με χρήση κατάλληλου λογισμικού χρονικού και οικονομικού προγραμματισμού και σε έντυπη μορφή σε τρία (3) αντίγραφα.

6. Εντός **τριάντα (30) ημερών** από την υπογραφή της σύμβασης ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία: 1) Σχέδιο ασφάλειας και υγείας και 2) Φάκελο ασφάλειας και υγείας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212Α/29.8.96), στην υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ/ΟΙΚ/889/27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.01.03), η οποία επισυνάπτεται ως Παράρτημα Δ της παρούσας Ε.Σ.Υ., στη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία και όπως αυτά περιγράφονται στα Άρθρα 24 και 25 και στο Παράρτημα Γ της παρούσας Ε.Σ.Υ.

7. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται να εκπονήσει πριν την έναρξη του έργου Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Πρότυπο ISO 10005 ή σε κάποιο άλλο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας και στο Παράρτημα Β της παρούσας Ε.Σ.Υ.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος για τη σύνταξη του παραπάνω Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), είτε έχει πιστοποιηθεί σε κάποιο από τα διεθνώς αποδεκτά Πρότυπα Ποιότητας είτε όχι (π.χ. ISO 9001).

Ο Ανάδοχος θα πρέπει να υποβάλλει το Πρόγραμμα Ποιότητας του Έργου, σε δύο (2) αντίτυπα στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, εντός **δύο (2) μηνών** από την υπογραφή της σχετικής σύμβασης του έργου. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών θα πρέπει να επιστρέψει ένα εγκεκριμένο αντίτυπο στον Ανάδοχο με τις τυχόν παρατηρήσεις της.

Κάθε πιθανή αναθεώρηση του παραπάνω Π.Π.Ε. που θα απαιτηθεί να γίνει κατά τη διάρκεια των εργασιών, από τις ανάγκες του έργου, θα υποβάλλεται για έγκριση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στις υπ' αριθ. ΔΕΕΠΠ ΟΙΚ502 / 13.10.2000, ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 611 / 24.7.2001 και ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 12 / 13.1.2009 αποφάσεις του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και στο Άρθρο 158 του Ν. 4412/2016.

8. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία αποφαινεται ύστερα από έλεγχο για τυχόν τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις των προτάσεων του Αναδόχου κ.λ.π., όπως ορίζεται στο Άρθρο 145 του Ν. 4412/2016, έγκαιρα και μάλιστα μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή, με έκδοση σχετικής εγκριτικής απόφασης, με την οποία εγκρίνεται το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Επίσης, η Διευθύνουσα Υπηρεσία αποφαινεται ύστερα από έλεγχο για τυχόν τροποποιήσεις ή συμπληρώσεις μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από την υποβολή, με έκδοση σχετικής εγκριτικής απόφασης με την οποία εγκρίνονται: το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας.

Σε περίπτωση παρατηρήσεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας επί των ανωτέρω που θα υποβληθούν από τον Ανάδοχο, αυτός είναι υποχρεωμένος να τα ανασυντάξει περιλαμβάνοντας τις ανωτέρω παρατηρήσεις.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212Α/29.8.96), στην υπ' αρ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.1.03), στην υπ' αρ. 6952/14.2.2011 (ΦΕΚ 420Β/16.3.2011) κοινή Απόφαση των Υπουργών ΠΕ.Κ.Α. και Υ.ΜΕ.ΔΙ. και στη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

9. Η έναρξη των εργασιών από μέρους του Αναδόχου δεν μπορεί να καθυστερήσει πέραν των τριάντα **(30)** ημερών από την υπογραφή της σύμβασης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

10. Σε περίπτωση μεταβολής των προθεσμιών ή του αντικειμένου του έργου, αναπροσαρμόζεται το χρονοδιάγραμμα κατασκευής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 145, παρ. 2 του Ν. 4412/2016.

11. Το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου θα συνταχθεί με βάση τα αναφερόμενα στην παρ. 5 του Άρθρου 138 του Ν. 4412/2016, σε ότι αφορά στο απαιτούμενο προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα για την εμπρόθεσμη και έντεχνη εκτέλεση των εργασιών του παραπάνω έργου.

12. Όσον αφορά στη μη τήρηση των ανωτέρω προθεσμιών ή στην παράταση των τασσομένων προθεσμιών του έργου, ισχύουν τα αναφερόμενα στα αντίστοιχα άρθρα του Ν. 4412/2016.

13. Για την κάλυψη ή τον περιορισμό των καθυστερήσεων του έργου, στην περίπτωση που ευθύνεται γι' αυτές ο Ανάδοχος, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. θα δώσει εντολή στον Ανάδοχο να επιταχύνει τις εργασίες εκτελώντας τις απαραίτητες πρόσθετες εργασίες και παίρνοντας τα απαραίτητα επιπλέον μέτρα, χωρίς καμιά πρόσθετη αποζημίωση.

14. Όσον αφορά στην έκπτωση του Αναδόχου, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Άρθρο 160 του Ν. 4412/2016.

15. Ο Ανάδοχος υποχρεούται σε καθημερινή βάση να προσκομίζει ή αποστέλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, fax και e – mail, ημερήσιο πρόγραμμα των κάθε είδους εργασιών, καθώς και πίνακα εκτελεσθέντων έργων με τα αντίστοιχα επιμετρητικά στοιχεία (π.χ. ακριβή θέση σκάμματος). Εργασίες για τις οποίες δεν έχουν προσκομιστεί τα παραπάνω, δεν πιστοποιούνται μέχρι τακτοποίησης της εκκρεμότητας αυτής.
16. Ο Ανάδοχος κατασκευής του έργου υποχρεούται μέσα σε ένα **(1)** μήνα από την υπογραφή της σύμβασης, να συντάξει και να υποβάλλει οργανόγραμμα του εργοταξίου, στο οποίο θα περιγράφονται λεπτομερώς τα πλήρη στοιχεία στελεχών, εξοπλισμού και μηχανημάτων που θα περιλαμβάνει η εργοταξιακή ανάπτυξη για την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με την παρ. 4 του Άρθρου 145 του Ν. 4412/2016.
17. Το ημερολόγιο του Έργου συντάσσεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 146 του Ν. 4412/2016, καθώς επίσης και με οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφορία απαιτηθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, όπως π.χ. "Επιμέρους Πίνακας Καταγραφής Εργασιών", ο οποίος θα είναι διαφορετικός για κάθε είδος εργασίας. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του Άρθρου 146 του Ν. 4412/2016, εφόσον ο Ανάδοχος παραλείπει την υποχρέωσή του για καθημερινή τήρηση του ημερολογίου, επιβάλλεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία ειδική ποινική ρήτρα, η οποία καθορίζεται στο ποσό των διακοσίων (200) € για κάθε ημέρα παράλειψης.

18. **ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**

- α. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως προχωρήσει σε πλήρη επαναφορά των ορυγμάτων σε δρόμους, κράσπεδα, πεζοδρόμια κ.λ.π., τα οποία έγιναν για εργασίες της παρούσας σύμβασης, εντός εικοσιτετράωρου (24 ώρες) από την ώρα εντολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, ενώ υποχρεούται όπως προχωρήσει και στην αποκομιδή των προϊόντων εκσκαφής ή καθαίρεσης, επίσης εντός εικοσιτεσσάρων (24) ωρών από την ώρα κοινοποίησης της εντολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο **19**, παρ. **12** της παρούσας.

Από την ώρα κοινοποίησης της σχετικής εντολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και κατά τη διάρκεια της παραπάνω προθεσμίας των εικοσιτεσσάρων (24) ωρών, ο Ανάδοχος του έργου έχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη σε περίπτωση ατυχήματος ή ζημιάς που θα προκύψει στο έργο, μέχρι την τελική αποκατάσταση και επαναφορά των όποιων ορυγμάτων σε πεζοδρόμια, δρόμους κ.λ.π.

Για το λόγο αυτό ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει το κατάλληλο συνεργείο αποκαταστάσεων και αποκομιδής – απομάκρυνσης των προϊόντων, το οποίο θα βρίσκεται σε συνεχή επικοινωνία με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσει άμεσα και εντός των ανωτέρω προθεσμιών, τις ανάγκες αυτές, οι οποίες σχετίζονται με θέματα ασφάλειας του έργου.

- β. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως προβεί **αυθημερόν**, για κάθε επιμέρους θέση του έργου στην οποία θα επεμβαίνει, στην υλοποίηση όλων των προβλεπόμενων εργασιών (αντικαταστάσεις αγωγών, εξυγιάνσεις παροχών κ.λ.π.), προκειμένου να διασφαλισθεί η αδιάλειπτη και συνεχής υδροδότηση των υδρευόμενων.

- γ. Επιπρόσθετα ισχύουν τα αναφερόμενα στο Χάρτη Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή (ΧΥΚ), ο οποίος επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ε της παρούσας και δεσμεύει πλήρως τον Ανάδοχο ως προς τις επιμέρους προθεσμίες, οι οποίες και πρέπει να τηρηθούν.

Επισημαίνεται ότι εφόσον δεν τηρηθούν οι ανωτέρω αναφερόμενες στον ΧΥΚ προθεσμίες, με αποδεδειγμένη ευθύνη του Αναδόχου και ο καταναλωτής διεκδικήσει σχετική αποζημίωση, τότε η δαπάνη αυτή θα βαρύνει τον Ανάδοχο.

Άρθρο 6°: Μηχανικός εξοπλισμός – Ειδικευμένο προσωπικό

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει όλο τον απαιτούμενο μηχανικό, μηχανολογικό και ηλεκτρολογικό εξοπλισμό και το ειδικευμένο προσωπικό το οποίο απαιτείται για την άρτια, έντεχνη και εμπρόθεσμη

κατασκευή του έργου ή σύνθετου τμήματος αυτού, το οποίο πρέπει να είναι άρτιο τόσο ως προς την κατασκευή και εμφάνισή του, όσο και ως προς την άμεση σύνδεσή του με τα υπόλοιπα τμήματα του έργου.

Τα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα, όπως και η ελάχιστη τεχνική στελέχωση του εργοταξίου, πρέπει να είναι σύμφωνα με το Άρθρο 139 του Ν. 4412/2016.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τους απαιτούμενους συντονιστές ασφάλειας και υγείας, κατά την εκτέλεση του έργου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 305/96 και στην ισχύουσα νομοθεσία.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει ασφαλοκόπη και συμπίεστικό μηχάνημα για κάθε διατομή σκάμματος που θα πραγματοποιήσει σε υφισταμένους ασφαλτοστρωμένους δρόμους, προκειμένου να επιτύχει την επαναφορά του οδοστρώματος στην προτέρα κατάσταση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αντίστοιχη τεχνική προδιαγραφή για την καθαίρεση και επαναφορά των οδοστρωμάτων.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει με το χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου και πίνακα με τεχνικά και λοιπά στοιχεία του εξοπλισμού και του προσωπικού που θα διαθέσει για την εκτέλεση του παραπάνω έργου.

Ειδικότερα για την ταχύτερη αποκατάσταση των τομών στο οδόστρωμα και στα πεζοδρόμια και για την αποφυγή της παρατεταμένης ενόχλησης του κοινού, ο Ανάδοχος υποχρεούται να διαθέτει τουλάχιστον δύο ανεξάρτητα ολοκληρωμένα συνεργεία αποκατάστασης ασφαλικών οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων, από πλάκες ή από σκυρόδεμα και δύο φορτηγών αυτοκινήτων κατάλληλων για περισυλλογή όλων των προϊόντων εκσκαφής, καθαιρέσεων κ.λ.π., σύμφωνα με τις προθεσμίες που καθορίζονται στα αντίστοιχα άρθρα της παρούσας.

Στην κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας είναι η αποδοχή ή όχι της επάρκειας του εξοπλισμού, των μέσων και του προσωπικού του Αναδόχου, χωρίς αυτό να απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την ευθύνη για την εμπρόθεσμη και έντεχνη περάτωση του έργου.

Εναπόκειται στην κρίση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας η δυνατότητα εντολής για επαύξηση των συνεργείων του Αναδόχου προκειμένου να επιτευχθούν οι εντός των τασσόμενων στο Άρθρο 5 προθεσμίες επαναφοράς των ορυγμάτων που θα προκύψουν από τις τοποθετήσεις νέων πολλαπλών διανομών, ή οποιονδήποτε άλλων εργασιών εκτελεσθούν (ερευνητικές τομές, απομονώσεις κ.ο.κ.).

Επισημαίνεται ότι ανεξάρτητα από οποιαδήποτε σχετική έγκριση ή σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε., ο Ανάδοχος παραμένει εξ' ολοκλήρου υπεύθυνος για την καταλληλότητα του μηχανικού – μηχανολογικού εξοπλισμού που θα χρησιμοποιήσει. Στην περίπτωση που ο εξοπλισμός του Αναδόχου (ή μέρος του εξοπλισμού του) αποδειχθεί κατά τη διάρκεια των εργασιών, ανεπαρκής ή ακατάλληλος για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένων και των λόγων που αναφέρονται στη φύση του υπεδάφους και στη μορφολογία της περιοχής, ο Ανάδοχος δε δικαιούται καμία επιπλέον αποζημίωση ούτε παράταση προθεσμίας.

Άρθρο 7^ο: Υπέρβαση προθεσμιών – Ποινικές ρήτρες – Υποκατάσταση Αναδόχου

1. Για κάθε ημέρα με υπαιτιότητα του Αναδόχου υπέρβασης από αυτόν, της τασσομένης με το Άρθρο 5 της παρούσας, συνολικής προθεσμίας, επιβάλλεται ημερήσια ποινική ρήτρα ίση με εκείνη που καθορίζεται από την παρ. 2 του Αρθρου 148 του Ν. 4412/2016 και για τα χρονικά διαστήματα που καθορίζονται σε αυτό.
2. Για κάθε ημέρα υπέρβασης των τμηματικών προθεσμιών, οποιασδήποτε από τις ενδεικτικές τμηματικές προθεσμίες, όπως αυτές θα καθορισθούν στο προς έγκριση χρονοδιάγραμμα του έργου, σύμφωνα με το Άρθρο 5 της παρούσας, από υπαιτιότητα του Αναδόχου, επιβάλλεται σε αυτόν ημερήσια ποινική ρήτρα ίση με το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) της μέσης ημερήσιας αξίας του έργου και επιβάλλεται για αριθμό ημερών ίσο με το είκοσι τοις εκατό (20%) της προβλεπόμενης από τη σύμβαση αρχικής συνολικής προθεσμίας του έργου.

Κατά τα λοιπά για τη συνολική προθεσμία, τις τμηματικές προθεσμίες και τις ποινικές ρήτρες, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Ν. 4412/2016.

3. Στις περιπτώσεις υπερβάσεων του χρονοδιαγράμματος, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. έχει τη δυνατότητα χωρίς προειδοποίηση και ανεξάρτητα από την επιβολή ποινικής ρήτρας στον Ανάδοχο, να εκτελέσει τις υπολειπόμενες εργασίες με δικά της συνεργεία απολογιστικά και σε χρέωση του Αναδόχου.
4. Η υποκατάσταση τρίτου στην κατασκευή μέρους ή όλου του έργου (εκχώρηση του έργου) απαγορεύεται χωρίς έγκριση του φορέα κατασκευής του έργου. Αν διαπιστωθεί καθ' οποιονδήποτε τρόπο ότι έχει γίνει άμεση ή έμμεση υποκατάσταση του Αναδόχου από άλλο οικονομικό φορέα χωρίς την έγκριση του φορέα κατασκευής, ο κύριος του έργου ή ο φορέας κατασκευής κηρύσσει έκπτωτο τον Ανάδοχο μετά από γνώμη του αρμόδιου τεχνικού συμβουλίου.

Κατά τα λοιπά, για την περίπτωση υποκατάστασης του Αναδόχου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 164 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 8^ο: Αριότητα της κατασκευής

1. Ο καθορισμός οποιονδήποτε στοιχείων και οδηγιών για την εκτέλεση των εργασιών στα κατασκευαστικά σχέδια που τυχόν χορηγηθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, στο Τιμολόγιο Δημοπράτησης, στην Τεχνική Περιγραφή, στις Τεχνικές Προδιαγραφές, στις κατασκευαστικές λεπτομέρειες, στον τρόπο εκτέλεσης των κατασκευών, δεν απαλλάσσει τον Ανάδοχο από την υποχρέωση όπως λάβει κάθε μέτρο για την άρτια εκτέλεση και εμφάνιση των διαφόρων ειδών κατασκευών που συνοδεύουν τα επιμέρους τμήματα του όλου έργου.
2. Σε εφαρμογή των παραπάνω όρων διευκρινίζεται ότι, έστω και αν δεν ορίζεται στα σχέδια ή στα τεύχη της παρούσας εργολαβίας, ή και αν δεν έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, κάθε απλό ή σύνθετο τμήμα του έργου, αλλά και όλο το παρόν έργο, θα πρέπει να είναι άρτιο, τόσο ως προς την κατασκευή και εμφάνισή του, όσο και ως προς την πλήρη και ασφαλή λειτουργία του.

Άρθρο 9^ο: Κανονισμοί

Για την εκτέλεση του έργου, τον ποιοτικό έλεγχο, τις ανοχές και τις παραδοχές, θα ισχύουν οι γενικώς αποδεκτές στην Ελλάδα απαιτήσεις των κανονισμών, όπως προδιαγράφονται για τα υλικά και τις επιμέρους κατασκευές και εργασίες του έργου, σύμφωνα με το Άρθρο 2 της παρούσας. Μπορεί να γίνουν αποδεκτοί και άλλοι ισοδύναμοι ή αυστηρότεροι κανονισμοί, μετά από σχετική έγκριση από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και εφόσον υποβληθούν από τον Ανάδοχο αντίγραφα των κανονισμών, αιτιολόγηση της πρότασης και τεκμηρίωση της ισοδυναμίας προς τους κανονισμούς ISO, CEN, ELOT, DIN, AWWA, κ.α.

Άρθρο 10^ο: Υλικά και μέσα για την κατασκευή του έργου

1. Όλα τα υλικά που θα απαιτηθούν για την εκτέλεση του έργου, θα χορηγηθούν από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., εκτός των δομικών υλικών (όπως ξυλότυποι, σκυροδέματα, σιδηρός οπλισμός κ.λ.π.) και των υλικών επίχωσης και αποκατάστασης (όπως άμμος, αμμοχάλικο, πλάκες πεζοδρομίου, κυβόλιθοι, ασφαλτικά κ.λ.π.).

Το νερό και το χλώριο που απαιτούνται για την έκπλυση και καθαρισμό των αγωγών, θα χορηγείται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Επισημαίνεται ότι η φόρτωση, η εκφόρτωση και η μεταφορά όλων των χορηγούμενων από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. υλικών, συμπεριλαμβανομένης και της σταλίας του αυτοκινήτου κατά τη φορτοεκφόρτωση επιτόπου του έργου, θα γίνεται με μέσα και δαπάνες του Αναδόχου, από τους αποθηκευτικούς χώρους της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Στην αξία των από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. χορηγουμένων για χρησιμοποίηση στα έργα υλικών, ο Ανάδοχος δε δικαιούται αποζημίωση για επισφαλή έξοδα, όφελος κ.λ.π.

Ο Ανάδοχος δε δικαιούται αποζημίωση για διαφυγόντα κέρδη κ.λ.π.

A. Χορήγηση υλικών:

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία (μέσω της επίβλεψης) συντάσσει τις ηλεκτρονικές αιτήσεις χορήγησης υλικών, για τα έργα που θα εκτελεστούν σύμφωνα με τους σχετικούς πίνακες εντολών εργασίας, που έχει ήδη διαβιβάσει στον Ανάδοχο, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής Sap Business One.

Ο Ανάδοχος μεταβαίνει με δικά του μέσα στις Αποθήκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και σύμφωνα με τον αριθμό της ηλεκτρονικής αίτησης παραγγελίας, παραλαμβάνει από τις αποθήκες τα εν λόγω υλικά.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να φυλάσσει σε δικό του χώρο με ευθύνη του τα παραληφθέντα υλικά από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., χωρίς πρόσθετη αποζημίωση.

Σε όλη τη διάρκεια του έργου η Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέσω της επίβλεψης, παρακολουθεί τη διαδικασία και την εξέλιξη των αιτήσεων παραγγελίας χορήγησης υλικών στον Ανάδοχο.

B. Ενσωμάτωση υλικών σε έργα:

Ο Ανάδοχος υποχρεούται σε εβδομαδιαία βάση να αποχρεώνει μέσω των ειδικών εντύπων που του έχουν χορηγηθεί, για κάθε κατηγορία εργασίας, τα υλικά που αντιστοιχούν σε εκτελεσθείσες εργασίες.

Αναλυτικότερα, ο Ανάδοχος σε εβδομαδιαία βάση πρέπει να αποχρεώνει τα υλικά που έχει ενσωματώσει στα έργα που έχει ήδη εκτελέσει, ανά είδος εργασίας, κωδικό υλικού και εντολή εργασίας σε συνδυασμό με την αντίστοιχη αίτηση παραγγελίας, στα ειδικά έντυπα που του έχουν χορηγηθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής του έργου και πριν την έκδοση της "Βεβαίωσης περάτωσης των εργασιών" για την προσωρινή παραλαβή του έργου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αντίστοιχο άρθρο της παρούσας Ε.Σ.Υ., ο Ανάδοχος επιστρέφει στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με την έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, τα υλικά που δε χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του έργου.

Υλικά που δε χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή του έργου, θεωρούνται αποκλειστικά αυτά που προκύπτει ότι δεν έχουν ενσωματωθεί στο έργο – διαδικασία μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος SAP – και δεν έχουν επιστραφεί στις Αποθήκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Όσον αφορά στους σωλήνες, αναγνωρίζεται ποσοστό φύρας ανάλογο με το υλικό του σωλήνα όπως αναφέρεται παρακάτω.

Τα υλικά που παραλήφθηκαν, δε χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τα ανωτέρω για την κατασκευή του έργου και δεν επιστράφηκαν στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., θεωρούνται ως "απολεσθέντα" από υπαιτιότητα του Αναδόχου και συντάσσεται για αυτά σχετικό πρωτόκολλο επιστροφής.

Ο Ανάδοχος δε δικαιούται κανένα ποσοστό για γενικά έξοδα και όφελός του επί της αξίας προμήθειας όλων των υλικών, τα οποία θα του χορηγήσει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

2. Όσον αφορά στα υλικά που αφαιρούνται από τον Ανάδοχο στις διάφορες θέσεις του έργου (π.χ. δικλίδες κ.λ.π.), αυτά υποχρεούται να τα παραδώσει στις αποθήκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με παράλληλη έγγραφη αναλυτική ενημέρωση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Σε ότι αφορά στις εργασίες αφαίρεσης των υδρομετρητών από τα καταργούμενα φρεάτια και τοποθέτηση και σύνδεσή τους στα νέα φρεάτια, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη μετακίνηση των υδρομετρητών (ιδίως των ηλεκτρονικών). Σε περίπτωση ζημίας που θα προκληθεί σε αυτά ο Ανάδοχος θα επιβαρυνθεί με το κόστος αντικατάστασής τους.

3. Ειδικότερα, για τα υλικά που θα χορηγήσει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ισχύουν τα ακόλουθα:

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποζημιώσει την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. με την πλήρη αξία κτήσεως των "απολεσθέντων" υλικών. Η αξία κτήσεως είναι αυτή που ισχύει κατά την ημερομηνία υπογραφής του

πρωτοκόλλου επιστροφής και προσαυξάνεται κατά ποσοστό 2% για έξοδα (παραλαβής κ.λ.π.) της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Η αξία κτήσης των υλικών κατά την ημερομηνία υπογραφής του πρωτοκόλλου επιστροφής, υπολογίζεται βάσει των σχετικών παραστατικών στοιχείων (τιμολόγιο αγοράς κ.λ.π.) της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Το ποσό το οποίο προκύπτει για την αποζημίωση της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., παρακρατείται από τον αμέσως επόμενο λογαριασμό του Αναδόχου.

Τα υλικά τα οποία θα παραδώσει η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στον Ανάδοχο, θα είναι σύμφωνα με την αντίστοιχη τεχνική προδιαγραφή. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. θα παραδώσει στον Ανάδοχο τα είδη και τις ποσότητες των υλικών που θα απαιτηθούν για την πλήρη κατασκευή του έργου. Ειδικότερα, για τους σωλήνες, ως είδος σωλήνα νοείται ένας συγκεκριμένος συνδυασμός διαμέτρου και πάχους τοιχώματος του σωλήνα.

Απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη μεταφορά, φορτοεκφόρτωση και αποθήκευση όλων των παραδιδόμενων υλικών στο εργοτάξιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές.

Ιδιαίτερα για τους χαλυβδοσωλήνες, ο Ανάδοχος υποχρεούται να φυλάσσει υπεύθυνα τους σε αυτόν παραδιδόμενους από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. χαλυβδοσωλήνες με πολύσταυρα. Μετά το πέρας των εργασιών ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβαίνει στην αφαίρεση των πολυσταύρων προστασίας των χαλυβδοσωλήνων και την παράδοσή τους στις αποθήκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., σύμφωνα με τις εντολές της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Τυχόν απώλεια ή φθορά δικαιολογείται μέχρι ποσοστού 0,5% μεταξύ των παραδιδόμενων στον Ανάδοχο και των ενσωματωμένων στα έργα, ποσοτήτων. Πέραν του ποσού αυτού, χρεώνεται η αξία των με τις τιμές των υλικών αυτών από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. στον Ανάδοχο.

Οι σχετικές δαπάνες θα παρακρατούνται από τα οφειλόμενα σε αυτόν, από την ίδια ή άλλη σύμβαση, σύμφωνα με τις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων ισχύουσες διατάξεις.

Επισημαίνεται ότι η προμήθεια όλων των σωλήνων του υπόψη έργου, οι οποίοι απαιτούνται για την πλήρη κατασκευή αυτού θα γίνει με ευθύνη και δαπάνη της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Οι σωλήνες θα παραδοθούν στον Ανάδοχο στις αποθήκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., οπότε ο Ανάδοχος επιβαρύνεται με τη δαπάνη φορτοεκφόρτωσης σταλίας του αυτοκινήτου και μεταφοράς όλων των σωλήνων επιτόπου του έργου.

4. Στην περίπτωση που κάποια υλικά δε δύναται να χορηγηθούν από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και προμηθεύονται από τον Ανάδοχο, προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στην κατασκευή του έργου, η παραλαβή αυτών και ο έλεγχος της ποιότητάς τους γίνεται από ειδική επιτροπή που ορίζεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Κατά τα λοιπά, όσον αφορά στην παρέμβαση της Προϊσταμένης Αρχής για τον ορισμό και άλλου μέλους στην επιτροπή, ή για τον ορισμό άλλης επιτροπής για επανέλεγχο, ή για απόφαση στην περίπτωση αδυναμίας συγκρότησης της επιτροπής, ή αδυναμία της επιτροπής να αποφασίσει ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του Άρθρου 159 του Ν. 4412/2016.
5. Για τα υλικά που θα διατεθούν από τον Ανάδοχο, ισχύουν όσα αναφέρονται στην παρ. 2 του Άρθρου 159 του Ν. 4412/2016 "περί ακαταλληλότητας υλικών".

Άρθρο 11°: Προκαταβολή

Καμία προκαταβολή δε χορηγείται στον Ανάδοχο, για οποιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 12°: Διευκολύνσεις Αναδόχου

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ύστερα από έγγραφη αίτηση του Αναδόχου, θα προσφέρει κάθε δυνατή συνδρομή προς τις αρμόδιες Αρχές για την άρση κάθε ενδεχόμενου εμποδίου από μέρους τρίτων.

Άρθρο 13°: Επιμετρήσεις

1. Οι επιμετρήσεις συντάσσονται με μέριμνα και δαπάνη του Αναδόχου και υπόκεινται στον έλεγχο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Τα επιμετρητικά στοιχεία λαμβάνονται από κοινού από τον επιβλέποντα και τον εκπρόσωπο του Αναδόχου.
2. Ο χρόνος και ο τρόπος σύνταξης των επιμετρήσεων, τα στοιχεία που περιλαμβάνουν, τα σχέδια που τις συνοδεύουν, ο τρόπος υποβολής, ο έλεγχος και η έγκρισή τους ορίζονται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο 151 του Ν. 4412/2016.

Οι επιμετρήσεις θα αποστέλλονται σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, αρχείο τύπου excel, στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Για τον ομοιογενή τρόπο λήψης και καταχώρησης των επιμετρητικών στοιχείων όλων των εργασιών που εκτελούνται στο πεδίο και κατ' επέκταση τη διευκόλυνση και επιτάχυνση της διαδικασίας ελέγχου των, θα συμπληρώνονται επιμετρητικά έντυπα εργασιών, πρότυπα των οποίων επισυνάπτονται στο Παράρτημα ΣΤ της παρούσας Ε.Σ.Υ. Τα έντυπα αυτά θα συμπληρώνονται υποχρεωτικά από τον Ανάδοχο επιτόπου του έργου και θα συνοδεύουν τις επιμετρήσεις των εργασιών, τα ΠΠΑΕ και γενικότερα την πιστοποίηση των εκτελεσμένων εργασιών. Η υποβολή τους στην Υπηρεσία είναι υποχρεωτική και απαιτείται η υπογραφή του αρμοδίου εκ μέρους του Αναδόχου επί του πεδίου, καθώς και του αρμόδιου βοηθού – επιβλέποντα, από πλευράς ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Σε περιπτώσεις στις οποίες διενεργούνται εργασίες πεδίου χωρίς την παρακολούθηση από πλευράς ΕΥΔΑΠ Α.Ε., λόγω παρέλευσης ωραρίου ή εργασίας που υλοποιείται Σάββατο – Κυριακή ή αργίες, απαιτείται η υποβολή τους με υπογραφή του αρμοδίου εκ μέρους του Αναδόχου επί των εργασιών πεδίου, ώστε να καταστεί δυνατός ο εκ των υστέρων έλεγχος των εκτελούμενων εργασιών από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

3. Η τελική επιμέτρηση υποβάλλεται υποχρεωτικά από τον Ανάδοχο στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το αργότερο μέσα σε δύο (2) μήνες μετά τη βεβαιωμένη περάτωση του έργου. Η τελική επιμέτρηση αποτελεί συνοπτικό πίνακα που ανακεφαλαιώνει τις ποσότητες όλων των τμηματικών επιμετρήσεων και των πρωτοκόλλων παραλαβής αφανών εργασιών. Μαζί με την τελική επιμέτρηση ο Ανάδοχος μπορεί να υποβάλλει και κάθε άλλο αίτημά του, που σχετίζεται με την εκτέλεση του έργου, για το οποίο δεν έχει χάσει το σχετικό δικαίωμα από κάποια άλλη αιτία. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Άρθρο 151 του Ν. 4412/2016.
4. Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί από τον Ανάδοχο τελική επιμέτρηση το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση προς αυτόν της βεβαίωσης περαίωσης των εργασιών, εφαρμόζονται τα αναφερόμενα στην παρ. 6 του Άρθρου 151 του Ν. 4412/2016.
5. Ο τρόπος επιμέτρησης των διαφόρων εργασιών καθορίζεται στα αντίστοιχα άρθρα του Τιμολογίου Δημοπράτησης σε συνδυασμό με τις σχετικές Τεχνικές Προδιαγραφές. Κάθε είδους εργασία για την οποία δεν ορίζεται τρόπος επιμέτρησης, επιμετράται λαμβάνοντας υπόψη την πραγματικώς εκτελεσθείσα ποσότητα εργασίας, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν αντίθετες συνήθειες ή πρακτικές.
6. Κατά τα λοιπά, έχει εφαρμογή το Άρθρο 151 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 14°: Λογαριασμοί – Πιστοποιήσεις

1. Οι τμηματικές πληρωμές ή η οριστική πληρωμή του εργολαβικού ανταλλάγματος και η εκκαθάριση όλων των αμοιβαίων απαιτήσεων από την εκτέλεση της εργολαβικής σύμβασης, γίνονται με βάση τους λογαριασμούς και τις πιστοποιήσεις που συντάσσονται σύμφωνα με το Άρθρο 152 του Ν. 4412/2016.
2. Οι λογαριασμοί συντάσσονται από τον Ανάδοχο σε μηνιαία χρονικά διαστήματα, είναι πάντοτε ανακεφαλαιωτικοί, στηρίζονται στις επιμετρήσεις των εργασιών και στα πρωτόκολλα παραλαβής αφανών εργασιών και περιλαμβάνουν εργασίες που έχουν εκτελεσθεί μέσα στα όρια των προθεσμιών (που αναφέρονται στο Άρθρο 5 της παρούσας) και του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 152 του Ν. 4412/2016.

3. Ο Ανάδοχος δε θα πληρωθεί ιδιαίτερα και θα θεωρείται ότι η σχετική δαπάνη συμπεριλαμβάνεται στο "Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς" του Αναδόχου για:
- Οποιαδήποτε εργασία απαιτηθεί για την εκτέλεση και την πλήρη αποκατάσταση των ερευνητικών τομών που απαιτούνται για την προσωρινή παραλαβή του έργου, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο **21** της παρούσας Ε.Σ.Υ.
  - Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας και το Φάκελο Ασφάλειας και Υγείας, όπως αυτά περιγράφονται στο Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212Α/29.8.96), στην υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.1.03), στην υπ' αρ. 6952 / 14.2.2011 (ΦΕΚ 420Β/16.3.2011) κοινή Απόφαση των Υπουργών ΠΕ.Κ.Α. και Υ.ΜΕ.ΔΙ., στη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία, στα Άρθρα **24** και **25** και στο Παράρτημα Γ της παρούσας.
  - Το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), σύμφωνα με το Παράρτημα Β της παρούσας.
  - Εργασίες δοκιμών στεγάνωσης των αγωγών και του εξοπλισμού αυτών, καθώς και για τους πάσης φύσεως εργαστηριακούς και εργοταξιακούς ελέγχους των υλικών, του εξοπλισμού, των κατασκευών και των πάσης φύσεως τεχνικών έργων.
  - Τη σύνταξη του Μητρώου του Έργου και του Χρονοδιαγράμματος Κατασκευής του Έργου.
4. Πριν από την είσπραξη κάθε πιστοποίησης ο Ανάδοχος υποχρεούται να προσκομίσει βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ότι δεν υφίσταται οφειλή αυτού ή άλλη οικονομική εκκρεμότητα λόγω ζημιάς ή βλάβης που προξενήθηκε από αυτόν στα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης κατά την εκτέλεση των εργασιών είτε της παρούσας είτε άλλων εργολαβικών συμβάσεών του με την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή άλλους Οργανισμούς και Επιχειρήσεις Κοινής Ωφελείας ή Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αποδεχόμενος ότι η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. θα προβαίνει σε αντίστοιχο συμψηφισμό προς το πιστοποιούμενο ποσό.
5. Οι πληρωμές του Αναδόχου που θα προκύψουν από τις πιστοποιήσεις, θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα απαραίτητα αποδεικτικά στοιχεία που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις του Κ.Φ.Σ. (Κώδικας Φορολογικών Στοιχείων).
6. Μετά το πέρας οποιουδήποτε αυτοτελούς έργου και **πριν από την πιστοποίησή του**, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία όλα τα προβλεπόμενα σχέδια, σκαριφήματα και φωτογραφίες, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με το Άρθρο 151 του Ν. 4412/2016.

Ειδικότερα, τα κατά περίπτωση απαιτούμενα σχέδια περιγράφονται στο ακόλουθο άρθρο.

Άρθρο 15^ο: Απαιτούμενα έντυπα – σχέδια έργου – σκαριφήματα – φωτογραφίες

I) Για την περίπτωση τοποθέτησης αγωγών δικτύου:

Λεπτομερή σχέδια οριζοντιογραφιών, στα οποία θα φαίνεται με ακρίβεια η θέση του άξονα του αγωγού, οι δικλείδες, τα εκκενωτήρια, τα εξαεριστήρια και τα λοιπά όργανα λειτουργίας του, σε σχέση με σταθερά σημεία επί του εδάφους (εγκεκριμένες ρυμοτομικές ή οικοδομικές γραμμές), καθώς και οι θέσεις τεχνικών έργων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην Τεχνική Περιγραφή 235/15 "Αποτύπωση Δεδομένων Αγωγών".

II) Για την περίπτωση εγκατάστασης παροχών – συστημάτων παροχών – ειδικών παροχών κ.λ.π.:

Ο Ανάδοχος υποχρεούται στη σύνταξη σκαριφημάτων με πλήρη στοιχεία των εργασιών που εκτέλεσε. Ειδικότερα:

- Όσον αφορά στην εγκατάσταση των παροχών ή ειδικών παροχών, θα καταρτίζεται σκαρίφημα στο ειδικό έντυπο ΣΤ/2/1209 της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., αφού πρώτα συμπληρωθούν οι σχετικές έντυπες ενδείξεις στο άνω μέρος του.

Το σκαρίφημα θα περιλαμβάνει ακριβή αποτύπωση με αποστάσεις από τα όρια της ιδιοκτησίας και της ρυμοτομικής γραμμής, της θέσεως της παροχής ή των παροχών που τοποθετήθηκαν, με πλήρη

αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης του πεζοδρομίου, της πρόσοψης της όλης ιδιοκτησίας (παλαιές παροχές, πλάτος πεζοδρομίου). Στις μεταφορές παροχών θα είναι προσδιορισμένη και η θέση της προς μεταφορά παροχής, καθώς και η απόσταση αυτής από το ακίνητο.

Ο προσδιορισμός του ακινήτου στο σκαρίφημα θα περιλαμβάνει τον αριθμό της οδού, τα όρια του ακινήτου και το μήκος της πρόσοψής του. Επίσης η ιδιοκτησία θα είναι προσδιορισμένη τουλάχιστον σε μία από τις διασταυρώσεις δρόμων.

Σημειώνεται και επισημαίνεται ότι σε καμία περίπτωση δε θα γίνεται αντιγραφή – μεταφορά των στοιχείων του προμετρητικού σκαριφήματος βάσει του οποίου εκτελείται το έργο, στο νέο επιμετρητικό σκαρίφημα, ώστε οι τυχόν ατέλειες ή ακόμη και ανακρίβειες λόγω λάθους να μη μεταφέρονται στο τελικό επιμετρητικό σκαρίφημα, από το οποίο αντλούνται ακριβή στοιχεία σε κάθε περίπτωση.

Στο σκαρίφημα θα περιλαμβάνεται και κάθε άλλο ενδιαφέρον στοιχείο που θα έχει το προμετρητικό σκαρίφημα από απόψεως αποτυπώσεως του γενικότερου χώρου.

- β) Όσον αφορά στα συστήματα παροχών – εγκάρσιες διελεύσεις θα καταρτίζεται σκαρίφημα διαστάσεων 21 × 28 με όλα τα ανωτέρω στοιχεία και θα σημειώνονται όλοι οι τοποθετούμενοι αγωγοί με τα ειδικά τεμάχια κατά είδος και διάμετρο, καθώς και οι προσδιορισμοί από τη γωνία των οικοδομικών τετραγώνων και από σταθερά σημεία επί του εδάφους (εγκεκριμένες ρυμοτομικές ή οικοδομικές γραμμές), ώστε να είναι ευχερής και ακριβής ο καθορισμός της θέσης του δικτύου.

Εφόσον ο ακριβής προσδιορισμός το απαιτεί, ο Ανάδοχος υποχρεούται στη σύνταξη και σχεδίου κατά μήκος τομής με τα ίδια στοιχεία. Ο Ανάδοχος μπορεί να ζητήσει από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία να του δοθούν σχετικές διευκρινιστικές λεπτομέρειες για τον καταρτισμό των σκαριφημάτων.

- γ) Τα σκαριφήματα των εργασιών κάθε ημέρας θα παραδίδονται την επομένη (εκτός αν άλλως συμφωνηθεί με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία) στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, προκειμένου να ενημερωθεί το αρμόδιο γραφείο ερευνών – προμετρήσεων της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.
- δ) Σε κάθε σκαρίφημα πρέπει να αναγράφεται επίσης η περιοχή εκτέλεσης του έργου, η ημερομηνία εκτέλεσης του εκάστοτε έργου, καθώς και ο αριθμός της σύμβασης.

III) Για την περίπτωση εργασιών επισκευής και συντήρησης στοιχείων του υφιστάμενου δικτύου:

Ο Ανάδοχος υποχρεούται:

- α) στη συμπλήρωση των ειδικών δελτίων επισκευών, που θα του χορηγηθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, με πλήρη στοιχεία των εργασιών που εκτέλεσε.
- β) στη σύνταξη σκαριφημάτων (επιμετρητικό έντυπο της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. – Τεχνικό Δελτίο) όπου θα αναφέρονται όλα τα τεχνικά στοιχεία του επισκευασθέντος στοιχείου (αγωγού ή δικλείδας ή παροχής), όπως υλικό και διατομή, οι τυχόν ενώσεις του στη θέση αυτή με άλλους αγωγούς και θα προσδιορίζεται με ακρίβεια η θέση των επισκευασθέντος στοιχείου σε σχέση με δύο σταθερά σημεία επί του εδάφους.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται στον προσδιορισμό (εξασφάλιση) των αγωγών, δικλείδων και λοιπών στοιχείων του δικτύου, από σταθερά σημεία, σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις (I, II και III), απαραίτητη είναι η επαλήθευση – επικαιροποίηση (σύμφωνα με τα πρότυπα της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.) των σχεδίων του δικτύου ύδρευσης της περιοχής, που χορηγήθηκαν στον Ανάδοχο από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. σε πρόχειρη σκαριφηματική μορφή, σε εβδομαδιαία βάση, με την αποχρέωση των εργασιών και η τελική παράδοσή τους στη Διευθύνουσα Υπηρεσία σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, με την υποβολή του εκάστοτε λογαριασμού.

Τα παραδιδόμενα σχέδια θα πρέπει να είναι έγχρωμα: με κόκκινο χρώμα θα αποτυπώνονται οι παλαιοί αγωγοί και με πράσινο για όλες τις νέες εγκαταστάσεις (αγωγοί, βάνες κ.λ.π.). Τα σχέδια θα παραδίδονται σε χαρτί μεγέθους A3 και A4.

Μετά την υποβολή όλων των απαιτούμενων εντύπων, σχεδίων και των λοιπών στοιχείων που πρέπει να παραδοθούν από τον Ανάδοχο, θα ακολουθήσει έλεγχος και έγκρισή τους από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Εργασίες για τις οποίες δεν έχουν συνταχθεί τα απαιτούμενα επιμετρητικά έντυπα, σχέδια και σκαριφήματα, δεν πιστοποιούνται μέχρι τακτοποίησης της εκκρεμότητας αυτής.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να μεριμνά για τη λήψη κατάλληλων φωτογραφιών, σε όλες τις επιμέρους φάσεις εκτέλεσης των εργασιών του έργου και σε όλες τις θέσεις αυτού, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία.

Οι φωτογραφίες θα υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία με τις αναλυτικές επιμετρήσεις των εργασιών του έργου, σε ηλεκτρονική μορφή, ενώ επιλεγμένος αριθμός αυτών (κατόπιν επιλογής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας) θα υποβάλλεται στη συνέχεια και σε έντυπη μορφή και θα συγκεντρώνεται σε ειδικό αρχείο, που θα συμπληρωθεί το Μητρώο του Έργου. Η λήψη και υποβολή των φωτογραφιών αποτελεί προϋπόθεση για τον έλεγχο και την έγκριση της υποβληθείσας επιμέτρησης των εργασιών και την πληρωμή του λογαριασμού του έργου από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Στα επιμετρητικά έντυπα των εργασιών (Παράρτημα ΣΤ της παρούσας) που θα συμπληρώνει ο Ανάδοχος, θα πρέπει να γίνεται συγκεκριμένη αναφορά στις φωτογραφίες που ελήφθησαν στο έργο, με παραπομπή στο σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο φωτογραφιών. Για κάθε φωτογραφία θα είναι καταγεγραμμένη η ημερομηνία λήψης της και η ακριβής διεύθυνση εκτέλεσης της συγκεκριμένης εργασίας. Οι φωτογραφίες αυτές θα είναι τουλάχιστον δύο (μία πριν και μία μετά την εκτέλεση της εργασίας) ή τρεις (και μία κατά τη φάση εκτέλεσης – π.χ. με ανοικτό σκάμμα).

Αν κατά τον έλεγχο των επιμετρήσεων γενικότερα (τακτικό ή δειγματοληπτικό) διαπιστωθεί ότι έχουν αποτυπωθεί στα επιμετρητικά έντυπα εργασίες που δεν έχουν εκτελεσθεί (ή ότι έχουν επισυναφθεί ως αποδεικτικά, φωτογραφίες που ελήφθησαν σε άλλη θέση), η Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία θα κινηθεί εναντίον του Αναδόχου για προσπάθεια παραπλάνησης – εξαπάτησής της (με ή χωρίς δόλο) και θα ακολουθήσει την προβλεπόμενη από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασία, η οποία οδηγεί στην έκπτωσή του (άρθρο 160, Ν.4412/16).

Επισημαίνεται ότι, πέραν των περιλαμβανομένων στις δαπάνες του Τιμολογίου Δημοπράτησης, ο Ανάδοχος δε θα πληρωθεί ιδιαίτερα για τη σύνταξη, συμπλήρωση, λήψη και υποβολή των ανωτέρω στοιχείων (επιμετρητικών εντύπων, σχεδίων, σκαριφημάτων, δελτίων και φωτογραφιών) και θεωρείται ότι η σχετική δαπάνη τους συμπεριλαμβάνεται στο "Έντυπο Οικονομικής Προσφοράς" του Αναδόχου.

Άρθρο 16°: Ειδικές περιπτώσεις άμεσης επέμβασης

Στις περιπτώσεις που ειδικοί λόγοι (κυκλοφοριακοί, περιβαλλοντικοί ή άλλοι) επιβάλλουν την άμεση επέμβαση για την εκτέλεση κάποιας εργασίας (εκσκαφή τάφρου, επίχωση τάφρου, αποκατάσταση καταστραμμένου ή ημιτελούς οδοστρώματος, αποκατάσταση κακοτεχνίας, τήρηση μέτρων ασφαλείας, τοποθέτηση περιφραγμάτων – εμποδίων – λυχνιών σήμανσης, επισκευή διαρροής για την ομαλή υδροδότηση της περιοχής κ.λ.π.), ο δε Ανάδοχος δε συμμορφώνεται μέσα στις τασσόμενες προθεσμίες για να αποπερατώσει την παραπάνω εργασία, καθορίζεται με το παρόν και συμφωνείται ρητά ότι η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., καθώς και οποιαδήποτε αρμόδια κατά περίπτωση Κρατική Υπηρεσία (Περιφέρεια, Δ.Κ.Υ.Ε., Δ.Κ.Ε.Ο. κ.λ.π.) ή Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Δήμος ή Κοινότητα) δικαιούνται όπως, εκτός της επιβολής των κυρώσεων που προβλέπονται στην παρούσα Ε.Σ.Υ., σύμφωνα με τις νόμιμες διατάξεις, να προβαίνουν στην εκτέλεση της εργασίας αυτής κατά τον προσφορότερο τρόπο (με ίδιο προσωπικό, απολογιστικά ή με άλλη εργολαβία) και κατά την κρίση τους, σε βάρος και για λογαριασμό του Αναδόχου.

Στον Ανάδοχο θα επιβάλλεται ποινική ρήτρα ίση προς τη δαπάνη αποκατάστασης – επισκευής, των σχετικών δαπανών κρατουμένων από αυτά που του οφείλονται, και σε περίπτωση που αυτά (που του οφείλονται) δεν επαρκούν, το υπόλοιπο θα εισπράττεται σε βάρος της εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης και των επί των λογαριασμών πληρωμών κρατήσεων λόγω εγγύησης.

Άρθρο 17°: Εργασίες εκτελούμενες από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή από άλλους Αναδόχους

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μην παρακωλύει την εκτέλεση εργασιών που δεν περιλαμβάνονται στη σύμβασή του και που γίνονται από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή από άλλους Αναδόχους και να τους διευκολύνει με τα μέσα που διαθέτει, ρυθμίζοντας τη σειρά εκτέλεσης των εργασιών, ώστε να μη δημιουργείται από αυτόν κανένα εμπόδιο για τις εκτελούμενες από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή από άλλους Αναδόχους εργασίες.

Οι εργασίες που αφορούν στο αντικείμενο της παρούσας σύμβασης αποζημιώνονται πλήρως σύμφωνα με το "Έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς" του Αναδόχου.

Άρθρο 18°: Δοκιμές

1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όταν τελειώνει μέρος των κατασκευών να προβαίνει με δικά του μέσα, όργανα και δαπάνες, στις απαιτούμενες δοκιμές, οι οποίες θα επαναλαμβάνονται μέχρι πλήρη ικανοποίηση των αποτελεσμάτων που ζητούνται. Στη συνέχεια θα συντάσσεται πρωτόκολλο δοκιμών που θα υπογράφεται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και τον Ανάδοχο και το οποίο θα περιλαμβάνεται στα πρωτόκολλα παραλαβής των αφανών εργασιών.

Οι δοκιμές θα εκτελούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς και τα οριζόμενα από τις αντίστοιχες Τεχνικές Προδιαγραφές, το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (ΠΠΕ) και το άρθρο 158 του Ν. 4412/2016.

2. Αν κατά την εκτέλεση κατασκευών από σκυρόδεμα χρησιμοποιείται έτοιμο σκυρόδεμα, ο Ανάδοχος υποχρεούται να συμμορφώνεται με τον "Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος 2016" (ΚΤΣ 2016) που εγκρίθηκε με την Απόφαση Γ.Δ.Τ.Υ./οικ.3328/12.5.2016 (ΦΕΚ 1561B/2.6.2016) του Υ.ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ., όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Για τον έλεγχο του σκυροδέματος θα εκτελούνται δοκιμές αντοχής με λήψη δοκιμών κατά τη διάστρωση αυτού, σύμφωνα με τον παραπάνω Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος. Η λήψη δοκιμών θα γίνεται από τον Ανάδοχο με εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Ομοίως, η συμπύκνωση των δοκιμών θα γίνεται σύμφωνα με τον παραπάνω κανονισμό και με τον ίδιο τρόπο που γίνεται και για το έργο.

Επισημαίνεται ότι η θραύση των υπόψη δοκιμών θα γίνεται στο αρμόδιο εργαστήριο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών ή σε άλλα αναγνωρισμένα εργαστήρια από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή από το τέως Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., για την περιοχή εκτέλεσης του έργου, με δαπάνη του Αναδόχου του έργου και σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος.

Δειγματοληψία με λήψη πυρήνων (καρότων) από την έτοιμη κατασκευή του σκυροδέματος πραγματοποιείται, όταν τα δοκίμια που λήφθηκαν κατά τη διάστρωση του σκυροδέματος δίνουν μικρότερη τιμή της συμβατικής αντοχής. Ο αριθμός των πυρήνων θα ορίζεται κατά την κρίση του αρμόδιου οργάνου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (Διευθύνουσα Υπηρεσία, Επιτροπές Παραλαβής κ.λ.π.).

3. Επίσης θα πρέπει να γίνεται έλεγχος από το αρμόδιο εργαστήριο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, όταν αυτό κρίνεται σκόπιμο από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία σε ότι αφορά:
  - α) στην κοκκομετρική σύνθεση του υλικού βάσης και του ασφαλτοτάπητα,
  - β) στη συμπύκνωση βάσης και
  - γ) στο πάχος του ασφαλτοτάπητα.

4. Μετά το πέρας του συνόλου των εργασιών υλοποίησης του κάθε αυτοτελούς έργου και με βάση το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα δοκιμών – ελέγχου από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, θα εκτελεστούν οι δοκιμές στεγάνωσης των σωληνώσεων, των φρεατίων, των αγωγών, των οργάνων κ.λ.π.

Κριτήριο αποδοχής των σχετικών δοκιμών θεωρείται ο μηδενισμός των απωλειών νερού (διαρροών).

Άρθρο 19^ο: Γενικοί όροι

1. Όλες οι εργασίες θα εκτελεσθούν κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης, από ειδικευμένο προσωπικό.
2. Ο εκπρόσωπος του Αναδόχου, σε εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 143 του Ν. 4412/2016, πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένος τεχνικός υπάλληλος που έχει αποδεδειγμένα τις σχετικές δυνατότητες και γνώσεις.
3. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται να διαθέσει, για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή του έργου, το απαιτούμενο προσωπικό, που θα έχει τα κατάλληλα προσόντα και θα είναι αποδεκτό από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Άρθρο 139 του Ν. 4412/2016.

Για το προσωπικό που αποτελεί την ελάχιστη στελέχωση του εργοταξίου, απαιτείται προσκόμιση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία βεβαίωσης του οικείου ασφαλιστικού φορέα, στην οποία θα αναγράφεται και ο χρόνος ασφάλισης των εργαζομένων. Η μη προσκόμιση των παραπάνω βεβαιώσεων αποτελεί πειθαρχικό αδίκημα για τον οικονομικό φορέα, τα στελέχη και τους υπαλλήλους της, καθώς και για τους υπαλλήλους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το Άρθρο 139 του Ν. 4412/2016.

4. Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 138 του Ν. 4412/2016, ο Ανάδοχος πρέπει να μεριμνήσει για την τήρηση στο χώρο του εργοταξίου, όλων των κατά το νόμο απαιτούμενων στοιχείων για την απρόσκοπτη και ομαλή εκτέλεση των εργασιών του έργου, καθώς και για την εφαρμογή των επιβαλλόμενων μέτρων ασφαλείας και υγιεινής για όλη τη διάρκεια των εργασιών.
5. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του Άρθρου 253 του Ν. 4412/2016.
6. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεριμνήσει έγκαιρα για την έκδοση κάθε άδειας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθιστάμενος έτσι ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος για κάθε παράβαση των διατάξεων που ισχύουν περί εκτελέσεως των εργασιών και επωμιζόμενος όλες τις απαιτούμενες δαπάνες.
7. Πριν από την έναρξη των εργασιών, ο Ανάδοχος υποχρεούται επίσης να εκδώσει τις απαιτούμενες εγγυητικές επιστολές, εφόσον απαιτούνται, στο όνομα του αρμοδίου φορέα (Δήμου – Κοινότητας – Περιφέρειας – Δημοσίου κ.λ.π.), σύμφωνα με το Ν. 1080/80 (ΦΕΚ 246Α/22.10.80) για την άρτια αποκατάσταση των οδοστρωμάτων και πεζοδρομίων σε εφαρμογή των σχετικών προδιαγραφών των φορέων, καθιστάμενος αποκλειστικά υπεύθυνος απέναντί τους για την αποκατάσταση των τομών, απαλλασσόμενης της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., οποιασδήποτε ευθύνης από ενδεχόμενη κατάπτωση των εγγυητικών επιστολών.

Σε περίπτωση ανάγκης άμεσης έναρξης των εργασιών εκσκαφής (π.χ. θραύσεις αγωγών, λόγοι δημόσιας υγείας κ.λ.π.), επισημαίνεται ότι η άδεια εκσκαφής θα λαμβάνεται με μέριμνα της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Εάν οι αρμόδιοι φορείς απαιτούν όπως οι σχετικές εγγυητικές εκδοθούν από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., τότε και πάλι ο Ανάδοχος θα χορηγήσει στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. τις σχετικές αντεγγυήσεις, ώστε σε περίπτωση τυχόν κατάπτωσης των εγγυητικών η σχετική δαπάνη θα βαρύνει εξ' ολοκλήρου τον Ανάδοχο.

Τονίζεται επίσης ότι στην περίπτωση που κάποιος αρμόδιος φορέας επιβάλλει ειδικό τέλος για την έκδοση άδειας τομής οδοστρώματος, η πληρωμή του τέλους αυτού βαρύνει εξ' ολοκλήρου τον Ανάδοχο του έργου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται για οποιαδήποτε τομή, εκσκαφή οδοστρώματος, ερείσματος πεζοδρομίου ή πεζοδρομίου εθνικής, επαρχιακής, δημοτικής ή κοινοτικής οδού, η οποία είναι απαραίτητη για την κατασκευή του έργου, να μεριμνήσει έγκαιρα για την έκδοση σχετικής άδειας από την αρμόδια για τη συντήρηση της οδού Υπηρεσία, η οποία θεωρείται πριν από την έναρξη των εργασιών από την αρμόδια Αστυνομική Αρχή. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Ν. 2696/23.3.99.

8. Ο Ανάδοχος επιβαρύνεται εξ' ολοκλήρου για οποιαδήποτε ζημιά ήθελε γίνει σε δίκτυα Ο.Κ.Ω., εγκαταστάσεις άλλων φορέων, ή ιδιωτών ή της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Η μη λήψη μέτρων προστασίας του κοινού, ή παρακώλυση λειτουργίας ή βλάβης ή καθυστέρηση στην αποκατάσταση φθορών σε άλλα δημόσια έργα ή κοινόχρηστα πράγματα, αποτελούν παράβαση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Αναδόχου, ο οποίος υπόκειται σε διοικητικές ποινές, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι οποίες είναι ανεξάρτητες από ποινικές ή αστικές ευθύνες.

9. Η συντήρηση του έργου και οποιαδήποτε επέμβαση για αποκατάσταση ζημιάς ή βλάβης που οφείλεται στην κακοτεχνία ή αμέλεια του Αναδόχου, κατά το χρόνο εγγύησης (δεκαπέντε (15) μήνες), θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 171 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 8 του Άρθρου 159 του Ν. 4412/2016.

Ειδικότερα, στην περίπτωση διαρροής η οποία προκλήθηκε από υπαιτιότητα του Αναδόχου και απαιτείται άμεση επέμβαση αυτού, τότε ο Ανάδοχος υποχρεούται μετά από έγγραφη εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας να προβεί άμεσα στην πλήρη αποκατάσταση της ζημιάς με δικές του δαπάνες. Στη ζημιά περιλαμβάνεται και το κόστος της καταγραφείσης υπερβολικής κατανάλωσης, συνεπεία των βλαβών που προκαλούνται στις εσωτερικές εγκαταστάσεις του ακινήτου, ή στη σύνδεσή τους με το μετρητή.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία.

10. Αν ο Ανάδοχος δεν εκπληρώνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις ή δε συμμορφώνεται με τις γραπτές εντολές της Διευθύνουσας Υπηρεσίας που του δίνονται, σύμφωνα με τη σύμβαση ή το νόμο, μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος από την εργολαβία, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 160 του Ν. 4412/2016.
11. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει τις αναγκαίες απολογιστικές εργασίες, όταν του δοθεί ειδική εντολή από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Κατά τα λοιπά, οι απολογιστικές εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με την παρ. 10 του Άρθρου 154 του Ν. 4412/2016.
12. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως προχωρήσει άμεσα σε πλήρη επαναφορά των ορυγμάτων σε δρόμους, κράσπεδα, πεζοδρόμια κ.λ.π., όπως αναφέρεται και στο Άρθρο **5** (Ειδικές Προθεσμίες) της παρούσας, από την ώρα και ημερομηνία εντολής της Διευθύνουσας Υπηρεσίας για τις παντός είδους εκσκαφές που τυχόν εκτελεσθούν. Από την ώρα κοινοποίησης της εντολής στον Ανάδοχο μέχρι την ώρα πλήρους αποκατάστασης της τομής, ο Ανάδοχος του έργου έχει την πλήρη και αποκλειστική ευθύνη για οτιδήποτε προκύψει (ατύχημα ή ζημιά).

Σημειώνεται ότι εντολή από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία εκτός από την παράδοση καταλόγου και σκαριφημάτων επεμβάσεων, μπορεί να δίνεται είτε προφορικά είτε μέσω τηλεομοιοτυπίας (fax) είτε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e – mail), λόγω του κατεπείγοντος του έργου.

Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος αυθημερόν μετά τη λήξη των εργασιών και άμεσα όπως προχωρήσει στην αποκομιδή όλων των προϊόντων εκσκαφής.

Επίσης η εκτέλεση εντολών της Διευθύνουσας Υπηρεσίας από τον Ανάδοχο του έργου είναι απόλυτα δεσμευτική λόγω της κρισιμότητας του έργου. Παραβαίνοντας αυτές ο Ανάδοχος μπορεί να κηρυχθεί έκπτωτος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία.

13. Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται όπως στις περιπτώσεις αντικατάστασης υπαρχόντων αγωγών, να προβαίνει άμεσα στις συνδέσεις των νέων αγωγών με το δίκτυο ύδρευσης της περιοχής, στην απομόνωση των παλαιών αγωγών και στη μεταφορά και σύνδεση στους νέους αγωγούς των παροχών και των συστημάτων που ήταν συνδεδεμένα στους παλαιούς. Σε διαφορετική περίπτωση το συγκεκριμένο έργο δε θα θεωρείται ολοκληρωμένο και η Διευθύνουσα Υπηρεσία δε θα προβαίνει στην πληρωμή αυτού.
14. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που υπάρχουν συνδέσεις υφισταμένων αγωγών ονομαστικών διαμέτρων $\varnothing 60$, $\varnothing 70$, ή $\varnothing 75$ με νέους αγωγούς, αυτές θα πληρώνονται βάσει της τιμής της σύνδεσης της μικρότερης διαμέτρου υφισταμένου αγωγού, ανάλογα με το υλικό του υφισταμένου και του νέου αγωγού.
15. Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δε συμμορφωθεί με τις προθεσμίες που καθορίζονται στο Άρθρο **5** (Ειδικές προθεσμίες του έργου) και στο Χάρτη Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή (Χ.Υ.Κ.), ο οποίος επισυνάπτεται στο Παράρτημα Ε της παρούσας Ε.Σ.Υ., θα εφαρμοστούν τα αναφερόμενα στο Άρθρο **16**

της παρούσας που αφορά σε ειδικές περιπτώσεις άμεσης επέμβασης. Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τα αναφερόμενα στο Άρθρο 47 του Ν. 2696/23.3.99.

16. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος και υποχρεούται με δαπάνες του να αποκαθιστά τις τυχόν ζημιές που θα προκληθούν. Η έλλειψη προσήκουσας προστασίας του περιβάλλοντος ή η παράλειψη μέτρων για την αποκατάστασή του, αποτελεί παράβαση στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων του Αναδόχου κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.

Ο Ανάδοχος κατόπιν τούτου θα υπόκειται σε διοικητικές ποινές σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι οποίες είναι ανεξάρτητες από ποινικές ή αστικές ευθύνες.

17. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να χρεώνει τα υλικά που του παραχωρήθηκαν από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. σε ειδικά έντυπα που θα χορηγεί η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Τα δελτία των υλικών θα παραδίδονται για έλεγχο στη Διευθύνουσα Υπηρεσία σε εβδομαδιαία βάση.
18. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να μεταφέρει και να παραδίδει στις αποθήκες της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. κάθε κατεστραμμένο φρεάτιο δικλείδας που αποξήλωσε, καθώς και κάθε μη λειτουργούσα ή διαρρέουσα δικλείδα που αντικατέστησε.
19. Ο Ανάδοχος υποχρεούται για κάθε εξυγίανση υφιστάμενων παροχών, να εκτελεί συγχρόνως και αυθημερόν τη σύνδεση της υφιστάμενης παροχής με την εσωτερική εγκατάσταση του υδρευόμενου.
20. Επισημαίνεται ότι ο Ανάδοχος υποχρεούται όταν εκτελεί εργασίες πλησίον του δικτύου φυσικού αερίου και οπωσδήποτε όταν οι εργασίες γίνονται σε δρόμο που διέρχεται αγωγός φυσικού αερίου, θα πρέπει προηγουμένως να ενημερώσει τη Ε.Π.Α.Α. Α.Ε., προκειμένου αυτή να επιβλέψει τις εργασίες και να δώσει σχετικές οδηγίες κατά περίπτωση.

Η παραπάνω ενημέρωση της Ε.Π.Α.Α. Α.Ε. θα πρέπει πλέον να αποτελεί προϋπόθεση για τη χορήγηση άδειας στον Ανάδοχο που εκτελεί εργασίες που περιλαμβάνουν εκσκαφές. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, το τηλέφωνο επικοινωνίας με τη Ε.Π.Α.Α. Α.Ε. είναι το 210 – 3406000 και το 1133.

21. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όταν εκτελεί νυχτερινή ή υπερωριακή εργασία ή εργασία τις Κυριακές και τις εορτές, να ενημερώνει εγκαίρως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Οι εργασίες αυτές θα εκτελούνται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και χωρίς πρόσθετη αποζημίωση.
22. Ο Ανάδοχος υποχρεούται όπως προχωρήσει σε πλήρη επαναφορά των ορυγμάτων, καθώς και να έχει ολοκληρώσει την αποκομιδή των πλεοναζόντων προϊόντων εκσκαφής στις προθεσμίες που θα του καθοριστούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στην περίπτωση που ο Ανάδοχος δε συμμορφωθεί με τις παραπάνω προθεσμίες, θα εφαρμοστούν τα αναφερόμενα στο Άρθρο **16** της παρούσας Ε.Σ.Υ., που αφορά ειδικές περιπτώσεις άμεσης επέμβασης. Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τα αναφερόμενα στο Άρθρο 47 του Ν. 2696/23.3.99.
23. Ο Ανάδοχος καθίσταται ουσιαστικά και αποκλειστικά υπεύθυνος και επωμίζεται όλες τις σχετικές δαπάνες και κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης ή παράβασης των αναφερομένων στο Ν. 2696/23.3.99, χωρίς καμία απαίτηση πρόσθετης αποζημίωσης από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. δε φέρει καμία ευθύνη για τη μη τήρηση ή παράβαση των ανωτέρω.
24. Τονίζεται ότι, σε περίπτωση που επάνω στην υδραυλική εγκατάσταση είναι συνδεδεμένη γείωση ακινήτων ο Ανάδοχος υποχρεούται, χωρίς πρόσθετη αποζημίωση, να αποσυνδέσει τη γείωση και να τοποθετήσει τις απαιτούμενες παροχές αφού προβεί στις εξής ενέργειες:
- α) Να τοποθετήσει ειδικό σημείωμα εντός του φρεατίου ότι έγινε η αποσύνδεση της παράτυπης γείωσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 2.5.8 του Κανονισμού Λειτουργίας Δικτύου Ύδρευσης Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (ΦΕΚ 552B/26.3.2009).
- β) Να τοποθετήσει αυτοκόλλητο σημείωμα στην είσοδο του ακινήτου, σύμφωνα με το οποίο θα γίνεται γνωστό στους ενοίκους ότι η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. αποσυνδέσε τη γείωση αυτού που παρατύπως ήταν συνδεδεμένη με την υδραυλική εγκατάσταση και ότι οι ένοικοι θα πρέπει να προβούν στην

τακτοποίηση της γείωσης με τον ορθό τεχνικό τρόπο και όχι συνδέοντάς την εκ νέου στην υδραυλική εγκατάσταση.

γ) Να ειδοποιήσει ο Ανάδοχος την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για την αποσύνδεση της γείωσης από την υδραυλική εγκατάσταση, ώστε να καταστεί δυνατή η ειδοποίηση του καταναλωτή και μέσω των λογαριασμών νερού.

25. Σε περίπτωση κατά την οποία ο Ανάδοχος προβεί σε εκσκαφή με βάθος, πλάτος και μήκος μεγαλύτερο του αναφερομένου στα συμβατικά τεύχη ή του καθορισθέντος από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, δε θα πληρωθεί για την πρόσθετη εκσκαφή, την οποία υποχρεούται να επιχώσει αδαπάνως.

26. Ο Ανάδοχος υποχρεούται σε κάθε περίπτωση που εκτελεί εργασίες απομόνωσης του δικτύου και προβαίνει σε διακοπή της υδροδότησης των καταναλωτών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για την υλοποίηση προγραμματισμένης εργασίας, να θυροκολλεί ανακοινώσεις σε όλα τα ακίνητα που θα προειδοποιούν για τη διακοπή τρεις ημέρες πριν τη διενέργεια της.

Η διάρκεια της διακοπής δεν μπορεί να υπερβαίνει τις οκτώ συνεχόμενες ώρες και πρέπει να μην αρχίζει νωρίτερα από την 7^η πρωινή. Δεν επιτρέπεται υπέρβαση του χρόνου διακοπής περισσότερο από δεκαπέντε (15) λεπτά.

Σε περίπτωση που λόγω απρόβλεπτων δυσκολιών δεν ολοκληρώθηκαν στον προγραμματισμένο χρόνο όλες οι εργασίες, συντάσσεται νέο πρόγραμμα διακοπής με ημερομηνία έναρξης το νωρίτερο τρεις ημέρες από την προηγούμενη διακοπή, εφόσον η φύση και οι ανάγκες του έργου το επιτρέπουν.

27. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει πλήρως όλα τα αναφερόμενα στην υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.1.03), της οποίας τα άρθρα αποτελούν όρους της παρούσας Ε.Σ.Υ. και η οποία επισυνάπτεται ως Παράρτημα Δ.

28. Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται πριν την έναρξη των εκσκαφικών εργασιών του υπόψη έργου και σε συνεννόηση με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, όπως προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες στις αρχαιολογικά ελεγχόμενες περιοχές, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Ν. 3028/2002 "Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς". Σε περίπτωση ανεύρεσης αρχαιοτήτων η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. επιβαρύνεται με τη δαπάνη της αμοιβής του Αρχαιολόγου, ο οποίος θα προσληφθεί για την παρακολούθηση των εν λόγω εργασιών, καθώς και με τη δαπάνη της σχετικής ανασκαφής, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Ν. 3028/2002 (Άρθρο 37) "Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς".

Άρθρο 20^ο: Φόροι, τέλη, κρατήσεις υπέρ τρίτων, εισφορές Ι.Κ.Α., επιβαρύνσεις, χρηματοδότηση

1. Η χρηματοδότηση του έργου γίνεται με πιστώσεις της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και υπόκειται στις παρακάτω επιβαρύνσεις:

α) Σε 18% για Γενικά Έξοδα και Όφελος του Οικονομικού Φορέα (Γ.Ε. & Ο.Ε.) τόσο επί της αξίας των εργασιών, η οποία υπολογίζεται με βάση τις τιμές της τελικής προσφοράς του Αναδόχου και τις νέες τιμές μονάδος, όσο και επί του συνόλου των δαπανών που πραγματοποιούνται για λογαριασμό της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών, σύμφωνα με τα Άρθρα 126 και 154 του Ν. 4412/2016, και το οποίο υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας.

β) Σε 24% για το φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) που υπολογίζεται στο συνολικό προϋπολογισμό του έργου και βαρύνει τον κύριο του έργου.

Ο Ανάδοχος – Εργολήπτης που θα αναδειχθεί δε θα επιβάλλει Φ.Π.Α. επί των τιμολογίων του, στα οποία υποχρεούται να αναγράψει "Άρθρο 39α, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο λήπτης", σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του Άρθρου 39α του κώδικα Φ.Π.Α. (Ν. 2859/2000), όπως τροποποιήθηκε με τη διάταξη της παρ. 10 του Άρθρου 1 του Ν. 4281/14 (ΦΕΚ 160Α/8.8.14) και ισχύει.

2. Ο Ανάδοχος βαρύνεται με όλες τις προβλεπόμενες εκάστοτε κρατήσεις υπέρ τρίτων και φόρους, ασφαλιστικές ή μη εισφορές, δασμούς, φόρους εισοδήματος, τέλη χαρτοσήμου, τέλη διοδίων κ.λ.π. (εκτός του Φ.Π.Α.), σύμφωνα με τις διατάξεις που θα ισχύουν σε κάθε πληρωμή του, κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία δημοπράτησης μέχρι την ημερομηνία περάτωσης του έργου.
3. Για τις πληρωμές ισχύουν οι διατάξεις του Άρθρου 6 του Ν. 1239/82 και του Άρθρου 39 του Ν. 2065/92, με τις οποίες θεσπίζεται υποχρέωση των Αρμοδίων Δημοσίων Αρχών να ζητούν βεβαίωση του Ι.Κ.Α. για ύπαρξη ή μη οφειλής, για κάθε εξόφληση ή τμηματική καταβολή χρημάτων και να παρακρατούν την οφειλή για λογαριασμό του Ι.Κ.Α.
4. Ο Ανάδοχος επίσης βαρύνεται με όλα τα σχετικά τέλη του Άρθρου 20 του Ν. 2052/92, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το Άρθρο 6 του Ν. 3481/06 περί μηχανημάτων του έργου.
5. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις προερχόμενες από Κράτη – Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ε.Ο.Χ., ή από τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει τη συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (Σ.Δ.Σ.) του Π.Ο.Ε. ή που έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση, βαρύνονται αποκλειστικά με όλες τις κρατήσεις υπέρ τρίτων και τους φόρους (δασμοί, τέλη, φόροι εισοδήματος, ασφαλιστικές και μη εισφορές), σύμφωνα με τις διατάξεις της εκάστοτε χώρας.
Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. καμιά ευθύνη δε φέρει για οποιοδήποτε οικονομικές υποχρεώσεις του Αναδόχου, που θα τον βαρύνουν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του παρόντος έργου.
6. Διευκρινίζεται και τίθεται ως όρος ότι η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. δε θα επιβαρυνθεί με καμιά προμήθεια για Έλληνα ή αλλοδαπό αντιπρόσωπο, οίκο ή εταιρεία. Ρητά συνομολογείται ότι η συμμετοχή στο διαγωνισμό προϋποθέτει και αποδοχή του παραπάνω όρου.

Άρθρο 21^ο: Μητρώο του έργου – Προσωρινή παραλαβή – Χρόνος υποχρεωτικής συντήρησης των Έργων – Οριστική παραλαβή

1. Μετά το πέρας των εργασιών της παρούσας εργολαβίας (ολοκλήρωση κατασκευών και δοκιμών / ελέγχων) και εντός δύο μηνών από τη βεβαιωμένη περάτωση των εργασιών, ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία το Μητρώο του Έργου, το οποίο θα περιλαμβάνει όλα τα προβλεπόμενα στην Άρθρο **15** της παρούσας σχέδια και συνταχθέντα σκαριφήματα, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

Τα ως άνω αναφερόμενα σχέδια και σκαριφήματα ο Ανάδοχος υποχρεούται άλλωστε να παραδίδει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τμηματικά, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των επιμέρους εργασιών του έργου, μετά το πέρας κάθε αυτοτελούς έργου και για την πιστοποίησή του. Αντίγραφα των σχεδίων και σκαριφημάτων αυτών θα τηρούνται για τη δημιουργία του Μητρώου του Έργου.

Επίσης ο Ανάδοχος υποχρεούται να παραδώσει:

- I) Τα αποτελέσματα των ελέγχων των υλικών, των τεχνικών έργων, καθώς και των απαιτούμενων δοκιμών κ.λ.π., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο **18** της παρούσας και στις αντίστοιχες τεχνικές προδιαγραφές του έργου.
- II) Κατάλληλες φωτογραφίες των διαφόρων φάσεων εκτέλεσης του έργου, σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία. Οι φωτογραφίες θα υποβληθούν εκτυπωμένες, καθώς και σε ηλεκτρονική μορφή.
- III) Έκθεση με οδηγίες για τον τρόπο αποκατάστασης πιθανών φθορών και ζημιών που τυχόν θα παρουσιαστούν μελλοντικά στο έργο.
- IV) Απολογιστική έκθεση με τα πεπραγμένα του έργου ανά είδος εργασίας (ποσοτικά στοιχεία, γεωγραφική κατανομή κ.λ.π.) με αντίστοιχα κοστολογικά στοιχεία και σύμφωνα με τις ειδικές υποδείξεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Τα ως άνω στοιχεία αποτελούν το Μητρώο του Έργου, θα είναι αριθμημένα και ταξινομημένα σε φακέλους,

θα συνταχθούν στην Ελληνική γλώσσα σε δύο (2) αντίτυπα βιβλιοδετημένα σε τεύχη με τίτλο **"ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ"**. Στους τίτλους των σχεδίων και των τευχών, θα υπάρχει η ένδειξη **"ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΕ"**.

Επισημαίνεται ότι ο Ανάδοχος δε δικαιούται ιδιαίτερης αμοιβής για την τήρηση και την παραγωγή του Μητρώου του Έργου. Η σχετική δαπάνη περιλαμβάνεται στις τιμές του "Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς" του Αναδόχου.

Μετά την υποβολή του μητρώου του έργου θα ακολουθήσει έλεγχος ως προς την πληρότητα και επάρκειά του, προκειμένου να προωθηθούν οι περαιτέρω προβλεπόμενες από το Ν. 4412/2016 διαδικασίες.

- Κατά τη φάση παραλαβής του έργου από την αρμόδια Επιτροπή Προσωρινής Παραλαβής της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., ο Ανάδοχος υποχρεούται αποκλειστικά με δαπάνες του να εκτελέσει και να αποκαταστήσει πλήρως όσες ερευνητικές τομές και σε όποιες θέσεις κρίνει η Επιτροπή ότι είναι απαραίτητο να γίνουν, λαμβάνοντας υπόψη τη φύση και την ιδιαιτερότητα του έργου. Έτσι καθίσταται δυνατός ο έλεγχος καλής εκτέλεσης του έργου τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά (έλεγχος διαστάσεων τάφρου, έλεγχος υλικών κ.λ.π.).
- Ο χρόνος εγγύησης και υποχρεωτικής συντήρησης του έργου μετά την πάροδο του οποίου ενεργείται η οριστική παραλαβή, ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες. Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στο Άρθρο 171 και στην παρ. 8 του Άρθρου 159 του Ν. 4412/2016.
- Επισημαίνεται ότι ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή του έργου. Η επιτροπή παραλαβής του έργου επιβάλλεται να διαπιστώνει ότι για το παραλαμβανόμενο προσωρινά ή οριστικά έργο, έχει καταρτιστεί ΦΑΥ και ότι αυτός είναι ενημερωμένος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 7 του Άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96. Η παραπάνω διαπίστωση θα αναγράφεται ρητά στο σχετικό πρωτόκολλο παραλαβής και η επιτροπή δε θα προβαίνει στην παραλαβή, εάν δεν υφίσταται ο ΦΑΥ ή εάν αυτός δεν είναι αρκούντως ενημερωμένος.
Στο πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής θα αναφέρεται ακόμα ότι ο ΦΑΥ εφαρμόστηκε και ενημερώθηκε μετά την προσωρινή παραλαβή ή ότι συμπληρώθηκε με τις εργασίες που εκτελέστηκαν σε εφαρμογή των παρατηρήσεων για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων.
Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 7 του Άρθρου 170 και στην παρ. 8 του Άρθρου 172 του Ν. 4412/2016.
- Γενικότερα για την προσωρινή παραλαβή, την υποχρεωτική συντήρηση του έργου και την οριστική παραλαβή, έχουν εφαρμογή τα Άρθρα 170, 171 και 172 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 22°: Αναθεώρηση τιμών

Η αναθεώρηση θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 153 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 23°: Εκρηκτικά

Χρήση εκρηκτικών δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση.

Άρθρο 24°: Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο¹

Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ / οικ. 369 / 15.10.2012 ΔΙΠΑΔ εγκύκλιο 27, ισχύουν τα ακόλουθα:

1. Ο Ανάδοχος έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του, ή στο προσωπικό του φορέα του έργου, ή σε οποιονδήποτε τρίτο, ώστε να εξαλειφονται ή να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι

---

¹ Η έννοια του εργοταξίου ορίζεται στο Άρθρο 2, παρ. 1 σε συνδυασμό με το Παράρτημα Ι του Άρθρου 12 του Π.Δ. 305/96.

ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών κατά τη φάση κατασκευής του έργου: Π.Δ. 305/96 (άρθρα 7 – 9), Ν. 4412/2016 (άρθρο 138, παρ. 7), Ν. 3850/10² (άρθρο 42).

2. Στα πλαίσια της ευθύνης του, ο Ανάδοχος υποχρεούται:

- α. Να εκπονεί κάθε σχετική μελέτη (στατική ικριωμάτων, μελέτη προσωρινής σήμανσης έργων κ.λ.π.) και να λαμβάνει όλα τα σχετικά μέτρα: Ν. 4412/2016 (άρθρο 138, παρ. 7).
- β. Να λαμβάνει μέτρα προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ), όπως αυτό ρυθμίζεται με τις αποφάσεις του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.: ΔΙΠΑΔ / οικ. 177 / 2.3.01, ΔΕΕΠΠ / 85 / 14.5.01 και ΔΙΠΑΔ / οικ 889 / 27.11.02, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά τη φάση της μελέτης και της κατασκευής του έργου: Ν. 4412/2016 (άρθρο 138, παρ. 7).
- γ. Να επιβλέπει ανελλιπώς την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων, να τους ενημερώνει / εκπαιδεύει για την αναγκαιότητα της τήρησης των μέτρων αυτών κατά την εργασία, να ζητά τη γνώμη τους και να διευκολύνει τη συμμετοχή τους σε ζητήματα ασφάλειας και υγείας: Π.Δ. 1073/81 (άρθρο 111), Π.Δ. 305/96 (άρθρα 10, 11), Ν. 3850/10 (άρθρα 42 – 49).

Για τη σωστή εφαρμογή της παρ. γ στους αλλοδαπούς εργαζόμενους, είναι αυτονόητο ότι η γνώση από αυτούς της ελληνικής γλώσσας κρίνεται απαραίτητη ώστε να μπορούν να κατανοούν την αναγκαιότητα και τον τρόπο εφαρμογής των μέτρων ασφάλειας και υγείας (εκτός ειδικών περιπτώσεων όπου τμήμα ή όλο το έργο έχει αναλάβει να κατασκευάσει ξένη εξειδικευμένη εταιρεία).

3. Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα της παρ. 2, ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί τα ακόλουθα:

3.1 Εκ των προτέρων γνωστοποίηση – Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) – Φάκελος Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ) και συγκεκριμένα:

- α. Να διαβιβάσει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας πριν από την έναρξη των εργασιών, την εκ των προτέρων γνωστοποίηση, προκειμένου για εργοτάξιο με προβλεπόμενη διάρκεια εργασιών που θα υπερβαίνει τις 30 εργάσιμες ημέρες και στο οποίο θα ασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή ο προβλεπόμενος όγκος εργασίας θα υπερβαίνει τα 500 ημερομίσθια: Π.Δ. 305/96 (αρ 3, παρ. 12 και 13). Η γνωστοποίηση καταρτίζεται σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙΙ του Άρθρου 12 του Π.Δ. 305/96.
- β. Να ακολουθήσει τις υποδείξεις / προβλέψεις των ΣΑΥ – ΦΑΥ τα οποία αποτελούν τμήμα της τεχνικής μελέτης του έργου (οριστικής ή εφαρμογής) σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 8) και την Υ.Α. ΔΕΕΠΠ / οικ / 85 / 2001 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 (άρθρο 138, παρ. 7).
- γ. Να αναπτύξει, να προσαρμόσει και να συμπληρώσει τα ΣΑΥ – ΦΑΥ της μελέτης (τυχόν παραλείψεις που θα διαπιστώσει ο ίδιος ή που θα του ζητηθούν από την Υπηρεσία), σύμφωνα με τη μεθοδολογία που θα εφαρμόσει στο έργο ανάλογα με την κατασκευαστική του δυσκολία, τις ιδιαιτερότητές του κ.λ.π. (μέθοδος κατασκευής, ταυτόχρονη εκτέλεση φάσεων εργασιών, πολιτική ασφάλειας, οργάνωση, εξοπλισμός κ.λ.π.).
- δ. Να αναπροσαρμόσει τα ΣΑΥ – ΦΑΥ ώστε να περιληφθούν σε αυτά εργασίες που θα προκύψουν λόγω τροποποίησης της εγκεκριμένης μελέτης και για τις οποίες θα απαιτηθούν τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία, μέτρα ασφάλειας και υγείας: Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 9) και Υ.Α. ΔΙΠΑΔ / οικ / 889 / 2002 (παρ. 2.9) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 (άρθρο 138, παρ. 7).

---

² Ο Ν. 3850/10 Κύρωση του Κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων άρθρο δεύτερο, καταργεί διατάξεις που ρυθμίζονται από αυτόν όπως διατάξεις των: Ν. 1568/85, Π.Δ. 294/88, Π.Δ. 17/96 κ.λ.π.

- ε. Να τηρήσει τα ΣΑΥ – ΦΑΥ στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση του έργου: Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 10) και Υ.Α. ΔΙΠΑΔ / οικ / 889 / 2002 (παρ. 2.9 Δ) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και να τα έχει στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.
- στ. Συμπληρωματικές αναφορές στο Σχέδιο Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και στο Φάκελο Ασφάλειας Υγείας (ΦΑΥ).

Το ΣΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για τους εργαζόμενους και για τα άλλα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρίσκονται στο εργοτάξιο κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου.

Αντίστοιχα ο ΦΑΥ αποσκοπεί στην πρόληψη και στον περιορισμό των κινδύνων για όσους μελλοντικά ασχοληθούν με τη συντήρηση ή την επισκευή του έργου.

1. Το περιεχόμενο του ΣΑΥ και του ΦΑΥ αναφέρεται στο Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 5 – 7) και στις Υ.Α.: ΔΙΠΑΔ / οικ / 177 / 2001 (άρθρο 3) και ΔΙΠΑΔ / οικ / 889 / 2002 (παρ. 2.9) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., οι οποίες ενσωματώθηκαν στο Ν. 4412/2016 (άρθρο 138).
2. Η υποχρέωση εκπόνησης ΣΑΥ προβλέπεται σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 4), όταν:
  - α. απαιτείται Συντονιστής στη φάση της μελέτης, δηλαδή όταν θα απασχοληθούν περισσότερα του ενός συνεργεία στην κατασκευή,
  - β. οι εργασίες που πρόκειται να εκτελεστούν ενέχουν ιδιαίτερους κινδύνους: Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτημα ΙΙ),
  - γ. απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας,
  - δ. για την έναρξη των οικοδομικών εργασιών, επιβάλλεται με ευθύνη του κυρίου ή του έχοντος νόμιμο δικαίωμα: θεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ, ΦΑΥ) του έργου από την αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας σύμφωνα με το Άρθρο 7, παρ. 1, εδάφιο α' του Ν. 4030/2011 (ΦΕΚ 249Α/25.11.2011) και την αρ. πρωτ. 10201 / 27.3.2012 εγκύκλιο του Ειδ. Γραμματέα του Σ.ΕΠ.Ε.
3. Ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου: Υ.Α. ΔΕΕΠΠ /οικ. 433 /2000 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., η οποία ενσωματώθηκε στο Ν. 4412/2016 άρθρα 170 και 172.
4. Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ φυλάσσεται με ευθύνη του Κυρίου του Έργου και το συνοδεύει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του: Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 11) και Υ.Α. ΔΙΠΑΔ / οικ / 889 / 2002 (παρ. 2.9 Δ) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
5. Διευκρινίσεις σχετικά με την εκπόνηση του ΣΑΥ και την κατάρτιση του ΦΑΥ περιλαμβάνονται στην Εγκύκλιο 6 με αρ. πρωτ. ΔΙΠΑΔ / οικ / 215 / 31.3.2008 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.

3.2 Ανάθεση καθηκόντων σε τεχνικό ασφαλείας, γιατρό εργασίας – τήρηση στοιχείων ασφαλείας και υγείας

Ο Ανάδοχος υποχρεούται:

1. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας αν στο έργο απασχολήσει λιγότερους από πενήντα (50) εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (άρθρο 8, παρ. 1 και άρθρο 12, παρ. 4).
2. Να αναθέσει καθήκοντα τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, αν απασχολήσει στο έργο πενήντα (50) και άνω εργαζόμενους, σύμφωνα με το Ν. 3850/10 (άρθρο 8, παρ. 2 και άρθρα 4 – 25).
3. Τα παραπάνω καθήκοντα μπορεί να ανατεθούν σε εργαζόμενους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή να συναφθεί σύμβαση με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης ή να συνδυαστούν αυτές οι δυνατότητες.
Η ανάθεση καθηκόντων σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον Ανάδοχο και αντίγραφο της κοινοποιείται στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής (Ν. 3850/10, άρθρο 9).

4. Στα πλαίσια των υποχρεώσεων του Αναδόχου καθώς και των τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, εντάσσεται και η υποχρεωτική τήρηση στο εργοτάξιο, των ακόλουθων στοιχείων:
- α. Γραπτή εκτίμηση προς τον Ανάδοχο, από τους τεχνικό ασφαλείας και ιατρό εργασίας, των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους (Ν. 3850/10, άρθρο 43, παρ. 1α και παρ. 3 – 8).
  - β. Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας στο οποίο θα αναγράφουν τις υποδείξεις τους ο τεχνικός ασφαλείας και ο γιατρός εργασίας (Ν. 3850/10, άρθρο 14, παρ. 1 και άρθρο 17, παρ. 1).

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει ενυπόγραφα γνώση των υποδείξεων αυτών.

Το βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας και γιατρού εργασίας σελιδομετρείται και θεωρείται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Αν ο Ανάδοχος διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις και συμβουλές του τεχνικού ή του ιατρού εργασίας (Ν. 3850/10, άρθρο 20, παρ. 4), οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του και να τις κοινοποιεί και στην Επιτροπή Υγείας και Ασφάλειας (Ε.Υ.Α.Ε) ή στον εκπρόσωπο των εργαζομένων των οποίων η σύσταση και οι αρμοδιότητες προβλέπονται από τα Άρθρα 4 και 5 του Ν. 3850/10.

Σε περίπτωση διαφωνίας η διαφορά επιλύεται από τον επιθεωρητή εργασίας και μόνο.

- γ. Βιβλίο ατυχημάτων στο οποίο θα περιγράφεται η αιτία και η περιγραφή του ατυχήματος και να το θέτει στη διάθεση των αρμόδιων αρχών (Ν. 3850/10, άρθρο 43, παρ. 2β).

Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων ατυχημάτων, καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφαλείας.

Ο Ανάδοχος οφείλει να αναγγέλλει στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας, στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο υπάγεται ο εργαζόμενος, όλα τα εργατικά ατυχήματα εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύναται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτιών του ατυχήματος (Ν. 3850/10, άρθρο 43, παρ. 2α).

- δ. Κατάλογο των εργατικών ατυχημάτων που είχαν ως συνέπεια για τον εργαζόμενο ανικανότητα εργασίας μεγαλύτερη των τριών εργάσιμων ημερών (Ν. 3850/10 Άρθρο 43, παρ. 2γ).
- ε. Ιατρικό φάκελο κάθε εργαζόμενου (Ν. 3850/10, άρθρο 18, παρ. 9).

3.3 Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ), όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας, πριν την έναρξη των εργασιών στο εργοτάξιο σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (άρθρο 3, παρ. 14) σε συνδυασμό με την Υ.Α. 130646/1984 του Υπουργείου Εργασίας.

Το ΗΜΑ θεωρείται, σύμφωνα με την παραπάνω Υ.Α., από τις κατά τόπους Διευθύνσεις, Τμήματα ή Γραφεία Επιθεώρησης Εργασίας και συμπληρώνεται από τους επιβλέποντες μηχανικούς του Αναδόχου και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, από τους υπόχρεους για τη διενέργεια των τακτικών ελέγχων ή δοκιμών για ό,τι αφορά τα αποτελέσματα των ελέγχων ή δοκιμών, από το αρμόδιο όργανο ελέγχου όπως ο επιθεωρητής εργασίας κ.λ.π.: Π.Δ. 1073/81 (άρθρο 113), Ν. 1396/83 (άρθρο 8) και την Εγκύκλιο 27 του ΥΠΕΧΩΔΕ με αρ. πρωτ. ΔΕΕΠΠ / 208 / 12.9.2003.

3.4 Συσχετισμός Σχεδίου Ασφάλειας Υγείας (ΣΑΥ) και Ημερολόγιου Μέτρων Ασφάλειας (ΗΜΑ)

Για την πιστή εφαρμογή του ΣΑΥ κατά την εξέλιξη του έργου, πρέπει αυτό να συσχετίζεται με το ΗΜΑ.

Στα πλαίσια του συσχετισμού αυτού, να σημειώνεται στο ΗΜΑ κάθε αναθεώρηση και εμπλουτισμός του ΣΑΥ και επίσης σε ειδική στήλη του, να γίνεται παραπομπή των αναγραφόμενων υποδείξεων / διαπιστώσεων στην αντίστοιχη σελίδα του ΣΑΥ.

Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται και επιτυγχάνεται ο στόχος της πρόληψης του ατυχήματος.

4. Απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών στο εργοτάξιο

4.1 Προετοιμασία εργοταξίου – Μέτρα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ)

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, κατά την εκτέλεση όλων των εργασιών, τα παρακάτω μέτρα ασφάλειας και υγείας:

1. Την ευκρινή και εμφανή σήμανση και περιφράξη του περιβάλλοντα χώρου του εργοταξίου με ιδιαίτερη προσοχή στη σήμανση και περιφράξη των επικίνδυνων θέσεων: Π.Δ. 105/95, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 18.1).
2. Τον εντοπισμό και τον έλεγχο προϋπαρχουσών της έναρξης λειτουργίας του εργοταξίου ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και εκτροπή τυχόν υπάρχοντων εναερίων ηλεκτροφόρων αγωγών έξω από το εργοτάξιο, ώστε να παρέχεται προστασία στους εργαζόμενους από τον κίνδυνο ηλεκτροπληξίας: Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 75 – 79), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Β, τμήμα II, παρ. 2).
3. Τη σήμανση των εγκαταστάσεων με ειδικούς κινδύνους (αγωγοί ατμών θερμών, υγρών ή αερίων κ.λ.π.) και τα απαιτούμενα μέτρα προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους των εγκαταστάσεων αυτών: Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 92 – 95), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 6).
4. Τη λήψη μέτρων αντιμετώπισης εκτάκτων καταστάσεων όπως: κατάρτιση σχεδίου διαφυγής – διάσωσης και εξόδων κινδύνου, πυρασφάλεια, εκκένωση χώρων από τους εργαζόμενους, πρόληψη – αντιμετώπιση πυρκαγιών και επικίνδυνων εκρήξεων ή αναθυμιάσεων, ύπαρξη πυροσβεστήρων κ.λ.π.: Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 92 – 96), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 3, 4, 8 – 10), Ν. 3850/10 (άρθρα 30, 32, 45).
5. Την εξασφάλιση παροχής πρώτων βοηθειών, χώρων υγιεινής και υγειονομικού εξοπλισμού (ύπαρξη χώρων πρώτων βοηθειών, φαρμακείου, αποχωρητηρίων, νιπτήρων κ.λ.π.): Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 109, 110), Ν. 1430/84 (άρθρα 17, 18), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 13, 14).
6. Την εξασφάλιση της δωρεάν χορήγησης Μέσων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ) στους εργαζόμενους όπως: προστατευτικά κράνη, μπότες ασφαλείας, φωσφορίζοντα γιλέκα, ολόσωμες ζώνες ασφαλείας, γυαλιά κ.λ.π., εφόσον τους ενημερώσει εκ των προτέρων σχετικά με τους κινδύνους από τους οποίους τους προστατεύει ο εξοπλισμός αυτός και τους δώσει σαφείς οδηγίες για τη χρήση του: Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 102 – 108), Ν. 1430/84 (άρθρα 16 – 18), Κ.Υ.Α. Β.4373/1205/93 και οι τροποποιήσεις αυτής Κ.Υ.Α. 8881/94 και Υ.Α. οικ. Β.5261/190/97, Π.Δ. 396/94, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 9, παρ. γ).

4.2 Εργοταξιακή σήμανση – σηματοδότηση, συστήματα ασφαλείας, φόρτωση – εκφόρτωση – εναπόθεση υλικών, θόρυβος, φυσικοί, χημικοί παράγοντες κ.λ.π.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται:

1. Να προβεί στην κατάλληλη σήμανση και σηματοδότηση, με σκοπό την ασφαλή διέλευση των πεζών και των οχημάτων από την περιοχή κατασκευής του έργου, σύμφωνα με:
  - την Υ.Α. αριθ. ΔΜΕΟ / Ο / 613 / 16.2.2011 του ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ.: "Οδηγίες Σήμανσης Εκτελούμενων Έργων" (ΟΜΟΕ – ΣΕΕΟ, τεύχος 7),
  - τη Κ.Υ.Α. αριθ. 6952 / 14.2.2011 του Υ.Π.Ε.Κ.Α. και ΥΠ.Υ.ΜΕ.ΔΙ. "Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",
  - τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας: Ν. 2696/99 (άρθρα 9 – 11 και άρθρο 52) και την τροποποίηση αυτού: Ν. 3542/07 (άρθρα 7 – 9 και άρθρο 46).
2. Να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες εναπόθεσης υλικών στις οδούς, κατάληψης τμήματος οδού και πεζοδρομίου Ν. 2696/99 (άρθρα 47, 48) και η τροποποίηση αυτού, Ν. 3542/07 (άρθρα 43, 44).
3. Να συντηρεί και να ελέγχει τακτικά τη λειτουργία των συστημάτων ασφαλείας και να τηρεί τις απαιτήσεις ασφάλειας των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων, των φορητών ηλεκτρικών συσκευών, των κινητών προβολέων, των καλωδίων τροφοδοσίας, των εγκαταστάσεων φωτισμού εργοταξίου κ.λ.π.: Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 75 – 84), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 8.δ και άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 2), Ν. 3850/10 (άρθρα 31, 35).
4. Να προβεί στα απαραίτητα μέτρα ασφάλειας που αφορούν σε εργασίες φόρτωσης, εκφόρτωσης, αποθήκευσης, στοίβασης, ρίψης και μεταφοράς υλικών και άλλων στοιχείων: Π.Δ. 216/78, Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 85 – 91), Κ.Υ.Α. 8243 / 1113 / 91 (άρθρο 8), Π.Δ. 305/96 [άρθρο 8 (γ, ε, στ, ζ) και άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 11 και μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ. 4], Ν. 2696/99 (άρθρο 32) και η τροποποίηση αυτού: Ν. 3542/07 (άρθρο 30).
5. Να τηρεί μέτρα προστασίας των εργαζομένων που αφορούν:
  - α) κραδασμούς: Π.Δ. 176/05, β) θόρυβος: Π.Δ. 85/91, Π.Δ. 149/06, γ) προφυλάξεις της οσφυϊκής χώρας και της ράχης από χειρωνακτική διακίνηση φορτίων: Π.Δ. 397/94, δ) προστασία από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες: Ν. 3850/10 (άρθρα 36 – 41), Π.Δ. 82/10.

4.3 Μηχανήματα έργων / Εξοπλισμοί εργασίας – αποδεικτικά στοιχεία αυτών

Οι εξοπλισμοί εργασίας χαρακτηρίζονται και κατατάσσονται ως μηχανήματα έργων Π.Δ. 304/2000 (άρθρο 2).

1. Ο Ανάδοχος οφείλει να ελέγχει τη σωστή λειτουργία και το χειρισμό των μηχανημάτων (χωματουργικών και διακίνησης υλικών), των ανυψωτικών μηχανημάτων, των οχημάτων, των εγκαταστάσεων, των μηχανών και του λοιπού εξοπλισμού εργασίας (ζώνες ασφαλείας με μηχανισμό ανόδου και καθόδου, κυλιόμενα ικριώματα, φορητές κλίμακες κ.λ.π.): Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 17, 45 – 74), Ν. 1430/84 (άρθρα 11 – 15), Π.Δ. 31/90, Π.Δ. 499/91, Π.Δ. 395/94 και οι τροποποιήσεις αυτού: Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 304/00 και Π.Δ. 155/04, Π.Δ. 105/95 (Παράρτ. ΙΧ), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ. 7 – 9), Κ.Υ.Α. 15085/593/03, Κ.Υ.Α. αρ. Δ13ε/4800/03, Π.Δ. 57/10, Ν. 3850/10 (άρθρα 34, 35).
2. Τα μηχανήματα έργων σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Β', τμήμα ΙΙ, παρ. 7.4 και 8.5) και το Π.Δ. 304/00 (άρθρο 2), πρέπει να συνοδεύονται από τα εξής στοιχεία:
  - α. Πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας
  - β. Άδεια κυκλοφορίας
  - γ. Αποδεικτικά στοιχεία ασφάλισης.

- δ. Αποδεικτικά πληρωμής τελών κυκλοφορίας (χρήσης).
- ε. Άδειες χειριστών μηχανημάτων σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Β', τμήμα II, παρ. 8.1.γ και 8.2) και το Π.Δ. 89/99 (Παράρτ. II, παρ. 2.1).
Σημειώνεται ότι η άδεια χειριστού μηχανήματος συνοδεύει το χειριστή.
- στ. Βεβαίωση ασφαλούς λειτουργίας του εξοπλισμού εργασίας (ορθή συναρμολόγηση – εγκατάσταση, καλή λειτουργία) και αρχείο συντήρησης αυτού στο οποίο θα καταχωρούνται τα αποτελέσματα των ελέγχων σύμφωνα με το Π.Δ. 89/99 (άρθρο 4α, παρ. 3 και 6).
- ζ. Πιστοποιητικό επανελέγχου ανυψωτικού μηχανήματος, οδηγίες χρήσης, συντήρησης και αντίστοιχο βιβλίο συντήρησης και ελέγχων αυτού σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. 15085 / 593 / 03 (άρθρο 3 και άρθρο 4, παρ. 7).

5. Νομοθετήματα που περιέχουν πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο, τα οποία τηρούνται κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να τηρεί στο εργοτάξιο, πέρα από τα προαναφερόμενα, πρόσθετα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας, κατά περίπτωση, ανάλογα με το είδος των εργασιών του εκτελούμενου έργου.

Τα εν λόγω απαιτούμενα μέτρα αναφέρονται στα παρακάτω νομοθετήματα:

5.1 Κατεδαφίσεις

Ν. 495/76, Π.Δ. 413/77, Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 18 – 33, 104), Κ.Υ.Α. 8243/1113/91 (άρθρο 7), Υ.Α. 31245/93, Ν. 2168/93, Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21 – γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροποποιήσεις αυτής: Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 και Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Β, τμήμα II, παρ. 11), Κ.Υ.Α. 3329/89 και η τροποποίηση αυτής: Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, Π.Δ. 455/95 και η τροποποίηση αυτού Π.Δ. 2/06, Π.Δ. 212/06, Υ.Α. 21017/84/09.

5.2 Εκσκαφές (θεμελίων, τάφρων, φρεάτων κ.λ.π.), Αντιστηρίξεις

Ν. 495/76, Π.Δ. 413/77, Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 2 – 17, 40 – 42), Υ.Α. άρ. 3046/304/89 (άρθρο 8 – ασφάλεια και αντοχή κτιρίων, παρ. 4), Κ.Υ.Α. 3329/89 και η τροποποίηση αυτής: Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. III), Υ.Α. 3009/2/21 – γ/94, Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροποποιήσεις αυτής: Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 και Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96, Π.Δ. 455/95 και η τροποποίηση αυτού: Π.Δ. 2/06, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Β, τμήμα II, παρ. 10).

5.3 Ικρίωματα και κλίμακες, Οδοί κυκλοφορίας – ζώνες κινδύνου, Εργασίες σε ύψος, Εργασίες σε στέγες

Π.Δ. 778/80, Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 34 – 44), Ν. 1430/84 (άρθρα 7 – 10), Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/93, Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. III), Π.Δ. 155/04, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. IV, μέρος Α, παρ. 1, 10 και μέρος Β, τμήμα II, παρ. 4 – 6, 14).

5.4 Εργασίες συγκόλλησης, οξυγονοκοπής και λοιπές θερμές εργασίες

Π.Δ. 95/78, Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 96, 99, 104, 105), Π.Δ. 70/90 (άρθρο 15), Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. III), Πυροσβεστική Διάταξη 7, Απόφ. 7568 Φ.700.1/96, Κ.Υ.Α. άρ. οικ.16289/330/99.

5.5 Κατασκευή δομικών έργων (κτίρια, γέφυρες, τοίχοι αντιστήριξης, δεξαμενές κ.λ.π.)

Π.Δ. 778/80, Π.Δ. 1073/81 (άρθρα 26 – 33, άρθρο 98), Υ.Α. 3046/304/89, Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. ΙΙΙ), Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. ΙV, μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ. 12).

5.6 Προετοιμασία και διάνοιξη σηράγγων και λοιπών υπογείων έργων

(Σήραγγες κυκλοφορίας οχημάτων, αρδευτικές σήραγγες, υπόγειοι σταθμοί παραγωγής ενέργειας και εργασίες που εκτελούνται στα υπόγεια στεγασμένα τμήματα των οικοδομικών ή άλλης φύσης έργων και σε στάθμη χαμηλότερη των 6.00 μ. κάτω από την επιφάνεια της γης.)

Ν. 495/76, Π.Δ. 413/77, Π.Δ. 225/89, Κ.Υ.Α. 3329/89 και η τροποποίηση αυτής: Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00, Ν. 2168/93, Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94 και οι τροποποιήσεις αυτής: Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95 και Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96, Υ.Α. 3009/2/21 – γ/94, Π.Δ. 455/95 και η τροποποίηση αυτού: Π.Δ. 2/06, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. ΙV, μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ. 10).

5.7 Καταδυτικές εργασίες σε Λιμενικά έργα

(Υποθαλάσσιες εκσκαφές, διαμόρφωση πυθμένα θαλάσσης, κατασκευή προβλήτας κ.λ.π. με χρήση πλωτών ναυπηγημάτων και καταδυτικού συνεργείου.)

Π.Δ. 1073/81 (άρθρο 100), Ν. 1430/84 (άρθρο 17), Π.Δ. 396/94 (άρθρο 9, παρ. 4, Παράρτ. ΙΙΙ), Υ.Α. 3131.1/20/95/95, Π.Δ. 305/96 (άρθρο 12, Παράρτ. ΙV, μέρος Β, τμήμα ΙΙ, παρ. 8.3 και παρ. 13).

6. Ακολουθεί κατάλογος με τα νομοθετήματα και τις κανονιστικές διατάξεις που περιλαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα ασφάλειας και υγείας στο εργοτάξιο:

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: "ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ"			
Α. ΝΟΜΟΙ		Γ. ΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	
N. 495/76	ΦΕΚ 337/Α/76	Υ.Α. 130646/84	ΦΕΚ 154/Β/84
N. 1396/83	ΦΕΚ 126/Α/83	Κ.Υ.Α. 3329/89	ΦΕΚ 132/Β/89
N. 1430/84	ΦΕΚ 49/Α/84	Κ.Υ.Α. 8243/1113/91	ΦΕΚ 138/Β/91
N. 2168/ 93	ΦΕΚ 147/Α/93	Κ.Υ.Α. αρ. οικ. Β.4373/1205/93	ΦΕΚ 187/Β/93
N. 2696/99	ΦΕΚ 57/Α/99	Κ.Υ.Α. 16440/Φ.10.4/445/93	ΦΕΚ 765/Β/93
N. 3542/07	ΦΕΚ 50/Α/07	Κ.Υ.Α. αρ. 8881/94	ΦΕΚ 450/Β/94
N. 3850/10	ΦΕΚ 84/Α/10	Υ.Α. αρ. οικ. 31245/93	ΦΕΚ 451/Β/93
N. 4030/12	ΦΕΚ 249/Α/12	Υ.Α. 3009/2/21-γ/94	ΦΕΚ 301/Β/94
N. 4412/16	ΦΕΚ 147/Α/16	Υ.Α. 2254/230/Φ.6.9/94	ΦΕΚ 73/Β/94
Β. ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ		Υ.Α. 3131.1/20/95/95	ΦΕΚ 978/Β/95
Π.Δ. 413/77	ΦΕΚ 128/Α/77	Υ.Α. Φ.6.9/13370/1560/95	ΦΕΚ 677/Β/95
Π.Δ. 95/78	ΦΕΚ 20/Α/78	Υ.Α. Φ.6.9/25068/1183/96	ΦΕΚ 1035/Β/96
Π.Δ. 216/78	ΦΕΚ 47/Α/78	Υ.Α αρ. οικ. Β.5261/190/97	ΦΕΚ 113/Β/97
Π.Δ. 778/80	ΦΕΚ 193/Α/80	Κ.Υ.Α. αρ. οικ.16289/330/99	ΦΕΚ 987/Β/99
Π.Δ. 1073/81	ΦΕΚ 260/Α/81	Κ.Υ.Α. αρ. οικ.15085/593/03	ΦΕΚ 1186/Β/03
Π.Δ. 225/89	ΦΕΚ 106/Α/89	Κ.Υ.Α. αρ. Δ13ε/4800/03	ΦΕΚ 708/Β/03

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΝΟΜΟΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ: "ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ"			
Π.Δ. 31/90	ΦΕΚ 31/Α/90	Κ.Υ.Α. αρ. 6952/11	ΦΕΚ 420/Β/11
Π.Δ. 70/90	ΦΕΚ 31/Α/90	Υ.Α. 3046/304/89	ΦΕΚ 59/Δ/89
Π.Δ. 85/91	ΦΕΚ 38/Α/91	Υ.Α. Φ.28/18787/1032/00	ΦΕΚ 1035/Β/00
Π.Δ. 499/91	ΦΕΚ 180/Α/91	Υ.Α. αρ. οικ. 433/2000	ΦΕΚ 1176/Β/00
Π.Δ. 395/94	ΦΕΚ 220/Α/94	Υ.Α. ΔΕΕΠΠ/οικ/85/01	ΦΕΚ 686/Β/01
Π.Δ. 396/94	ΦΕΚ 220/Α/94	Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/177/01	ΦΕΚ 266/Β/01
Π.Δ. 397/94	ΦΕΚ 221/Α/94	Υ.Α. ΔΙΠΑΔ/οικ/889/02	ΦΕΚ 16/Β/03
Π.Δ. 105/95	ΦΕΚ 67/Α/95	Υ.Α. ΔΜΕΟ/Ο/613/11	ΦΕΚ 905/Β/11
Π.Δ. 455/95	ΦΕΚ 268/Α/95	Υ.Α. 21017/84/09	ΦΕΚ 1287/Β/09
Π.Δ. 305/96	ΦΕΚ 212/Α/96	Πυροσβεστική διάταξη 7,	ΦΕΚ 155/Β/96
Π.Δ. 89/99	ΦΕΚ 94/Α/99	Απόφ. 7568.Φ.700.1/96	
Π.Δ. 304/00	ΦΕΚ 241/Α/00	<u>Δ. ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ</u>	
Π.Δ. 155/04	ΦΕΚ 121/Α/04	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 27/03	ΑΡ. ΠΡΩΤ.ΔΕΕΠΠ/208/12.9.03
Π.Δ. 176/05	ΦΕΚ 227/Α/05	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 6/08	ΑΡ.ΠΡΩΤ.ΔΙΠΑΔ/ οικ/215/31.3.08
Π.Δ. 149/06	ΦΕΚ 159/Α/06		ΑΡ. ΠΡ. 10201/12
Π.Δ. 2/06	ΦΕΚ 268/Α/06	ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ Σ.ΕΠ.Ε	ΑΔΑ: Β4Λ1Λ – ΚΦΖ
Π.Δ. 212/06	ΦΕΚ 212/Α/06		
Π.Δ. 82/10	ΦΕΚ 145/Α/10		
Π.Δ. 57/10	ΦΕΚ 97/Α/10		

7. Επιπρόσθετα:

- α. Ο Ανάδοχος οφείλει να παίρνει κάθε φορά το ανάλογο, για κάθε περίπτωση μέτρο ασφαλείας, κατά το στάδιο της εκτέλεσης των έργων, για την πρόληψη οποιουδήποτε ατυχήματος ή ζημιάς, έχοντας αυτός αποκλειστικά όλες τις αστικές και ποινικές ευθύνες για κάθε ατύχημα που θα συμβεί από υπαιτιότητα αυτού ή του εργατοτεχνικού προσωπικού του.
Η αποκλειστική ευθύνη του Αναδόχου ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της κάθε επιμέρους εργασίας, καθώς και από την εντολή για την εκτέλεση της εργασίας από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, μέχρι και την πλήρη αποκατάσταση της όποιας τομής έχει πραγματοποιήσει στο έδαφος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στους γενικούς όρους της παρούσας.
- β. Επιπλέον ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στην κατασκευή προσωρινών παρακαμπτηρίων της οδού επί της οποίας εκτελείται η κατασκευή των έργων, εγκρινομένων από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, προς την ομαλή και ακώλυτη διεξαγωγή της κυκλοφορίας πεζών και τροχοφόρων κατά την περίοδο εκτέλεσης των έργων.
- γ. Υποχρεούται επίσης να μεριμνήσει για την πλήρη και σύμφωνα προς τις ισχύουσες διατάξεις του Κ.Ο.Κ. σήμανση ημέρας και νύκτας των χώρων του εργοταξίου του, με τις κατάλληλα κάθε φορά πινακίδες, φανούς κ.λ.π., προς καθοδήγηση της κυκλοφορίας πεζών και τροχοφόρων, σύμφωνα με την απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. αρ. ΒΜ5 / 30058 / 6.12.82, δημοσιευθείσα στο υπ' αριθ. ΦΕΚ 121Β/23.3.83 και το Ν. 2696/23.3.99 "Κύρωση Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας".
- δ. Ο Ανάδοχος υποχρεούται στην τοποθέτηση εμποδίου εγκεκριμένου από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., στο οποίο θα αναγράφονται τόσο τα στοιχεία του κυρίου του Έργου όσο και του υπεύθυνου Αναδόχου. Τα εμπόδια

αυτά θα τοποθετούνται σε εμφανή σημεία του έργου (αρχή, τέλος και σε ενδιάμεσα σημεία αναλόγως του μήκους του εκτελούμενου έργου) και πάντως σε αριθμό όχι ολιγότερο των δύο ανά πενήντα μέτρα.

Ο κύριος του Έργου επιφυλάσσεται του δικαιώματος να τροποποιήσει τον τύπο του εμποδίου και την τροποποίηση αυτή να τη γνωστοποιήσει κατά την εγκατάσταση του Αναδόχου στα έργα μετά την υπογραφή της σχετικής εργολαβικής σύμβασης.

Υπόδειγμα σε σχέδιο (υπό κλίμακα 1:10) του εγκεκριμένου τύπου εμποδίου θα χορηγείται στον Ανάδοχο με την υπογραφή της σχετικής εργολαβικής σύμβασης.

- ε. Όλες οι απαιτούμενες προσωρινές εγκαταστάσεις (υπόστεγα αποθήκευσης, θάλαμοι διαμονής, εργαστήρια, γραφεία κ.λ.π.) για την εκτέλεση των έργων της εργολαβίας, θα ανεγερθούν σε θέσεις επιτρεπόμενες από την Αστυνομία, τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και τις άλλες αρμόδιες αρχές, με ευθύνη του Αναδόχου, ο οποίος και συντηρεί αυτές σε καλή κατάσταση, υποχρεούμενος συγχρόνως στην άμεση καθαίρεση και αποκομιδή των προϊόντων τους, μετά το πέρας των εργασιών.
- στ. Σε όσες περιπτώσεις απαιτείται αντιστήριξη ή προστασία γειτονικής κατασκευής, ο Ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες κατασκευές, καθώς και τη λήψη κάθε άλλου μέτρου για την αποφυγή πρόκλησης ζημιών προς τρίτους ή και προς το έργο, από τυχόν καταπτώσεις κ.λ.π.
- ζ. Ο Ανάδοχος είναι υπεύθυνος για την τήρηση των νόμων κ.λ.π., υποχρεούται να ανακοινώνει χωρίς αμέλεια στη Διευθύνουσα Υπηρεσία τις κατά τη διάρκεια εκτελέσεως του έργου, απευθυνόμενες ή κοινοποιούμενες σε αυτόν σχετικές διαταγές και εντολές των διαφόρων αρχών σχετικά με υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου, ασφαλείας κ.λ.π.
- η. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τα αναφερόμενα στα Άρθρα 9, 47 και 48 του Ν. 2696/23.3.99.
- θ. Ο Ανάδοχος οφείλει να τηρεί υποχρεωτικά τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 305/28.8.96 (ΦΕΚ 212Α/29.8.96) "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57 της Ε.Ο.Κ."
- ι. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει τα αναφερόμενα στην Απόφαση 14867/825 του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας (ΦΕΚ 1241Β/15.5.2014) "Απλοποίηση διαδικασιών τήρησης αρχείων για θέματα Ασφάλειας και Υγείας στην εργασία στα τεχνικά έργα".
- ια. Επιπρόσθετα:
- Ο Ανάδοχος θα διατηρεί τον εργοταξιακό χώρο καθαρό και τακτοποιημένο έως τη λήξη της υπόψη σύμβασης και θα συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις υγιεινής των αρμοδίων αρχών. Μετά το πέρας των εργασιών ο Ανάδοχος υποχρεούται να αποκαταστήσει πλήρως το χώρο στην προτέρα μορφή του.
- Ο Ανάδοχος θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να αποφευχθεί η ρίψη απορριμμάτων στο εργοτάξιο οργανώνοντας και παρέχοντας αποτελεσματικό σύστημα συλλογής και απομάκρυνσης όλων των απορριμμάτων και θα λάβει μέτρα για την αποφυγή ρύπανσης από διαρροή λαδιού από τις δεξαμενές καυσίμων και θα κατασκευάσει δεξαμενές προσωρινής αποθήκευσης των ομβρίων υδάτων που έχουν ρυπανθεί.
- Ο Ανάδοχος θα εκτελεί τα έργα με τέτοιο τρόπο, ώστε να αποφεύγονται ατυχήματα στο προσωπικό του, στο εργοταξιακό προσωπικό της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, στους επισκέπτες του εργοταξίου και στο κοινό. Για λόγους ασφαλείας θα απαγορεύεται η είσοδος παιδιών και ζώων.
- Ο Ανάδοχος θα συνεργασθεί με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι πρακτικές εφαρμόζονται σε ολόκληρο το εργοτάξιο.
- Σε τακτά χρονικά διαστήματα θα πραγματοποιείται επιθεώρηση ολόκληρου του εργοταξίου από τον εκπρόσωπο της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και το συντονιστή ασφαλείας και υγείας του Αναδόχου, με σκοπό τον εντοπισμό ενδεχομένων μη ασφαλών συνθηκών εργασίας και τον προσδιορισμό των καλύτερων δυνατών λύσεων για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Σε περίπτωση που η Διευθύνουσα Υπηρεσία κρίνει ότι οι μέθοδοι εργασίας του Αναδόχου δεν είναι ασφαλείς ή ότι δεν υπάρχει επαρκής εξοπλισμός ασφαλείας, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να συμμορφωθεί άμεσα με τις υποδείξεις της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Ο Ανάδοχος θα ενημερώνει αμέσως τη Διευθύνουσα Υπηρεσία για οποιοδήποτε ατύχημα είτε εντός είτε εκτός εργοταξίου, στο οποίο εμπλέκεται ο Ανάδοχος και από το οποίο προκύπτει τραυματισμός είτε προσώπου άμεσα συνδεδεμένου με το εργοτάξιο ή άλλων ενδιαφερομένων μερών. Η αρχική ειδοποίηση προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να γίνεται προφορικά, ενώ θα υποβάλλεται γραπτή έκθεση εντός 24 ωρών από το ατύχημα.

- ιβ. Ο Ανάδοχος θα εφοδιάσει κάθε εργαζόμενο και το προσωπικό της Διευθύνουσας Υπηρεσίας με κράνος ασφαλείας, φθορίζοντα επενδύτη και υποδήματα ασφαλείας.

Ο Ανάδοχος θα προμηθεύσει και θα αποθηκεύσει στο εργοτάξιο όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό ασφαλείας για την προστασία των εργαζομένων, του προσωπικού της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και των επισκεπτών.

Η συντήρηση και ο ανεφοδιασμός του εξοπλισμού θα γίνεται με την ευθύνη του συντονιστή ασφάλειας και υγείας του Αναδόχου. Ο εξοπλισμός θα φυλάσσεται σε προκαθορισμένο αποθηκευτικό χώρο στο εργοτάξιο.

Το προσωπικό και οι επισκέπτες θα είναι υποχρεωμένοι να φορούν καθ' όλη της διάρκειας της εργασίας τους στο εργοτάξιο, κράνος και κατάλληλα υποδήματα ασφαλείας με μεταλλική επένδυση στα δάχτυλα και τις φτέρνες.

Ο Ανάδοχος θα προμηθεύει προστατευτικά γυαλιά και αναπνευστικές μάσκες και δε θα επιτρέπει στους εργαζομένους να εκτελούν εργασίες κοπής και τροχισμού, εάν δε φορούν τον εξοπλισμό αυτό.

- ιγ. Όλες οι εκσκαφές σε βάθος μεγαλύτερο του 1,0 m θα περιφράσσονται με προσωρινούς ξύλινους φράκτες με φθορίζουσες ταινίες, οι οποίοι θα τοποθετούνται σε κατάλληλη απόσταση από το άκρο της εκσκαφής. Όλα τα ορύγματα των σωληνώσεων και οι εκσκαφές σε βάθος μεγαλύτερο των 1,2 m θα έχουν διατάξεις αντιστήριξης είτε ιδιοκατασκευής είτε από χαλυβδόφυλλα.

Ο Ανάδοχος θα εφαρμόζει όλες τις απαραίτητες διαδικασίες και θα ενημερώνει την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., πριν αρχίσει εργασίες σε υφιστάμενες μονάδες ή σωληνώσεις. Θα προηγείται η υποβολή "Τεχνικής Έκθεσης" και προγράμματος εργασιών προς έγκριση από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Όλος ο εξοπλισμός κατασκευής θα είναι σε καλή κατάσταση λειτουργίας και θα συντηρείται κανονικά. Γερανοί και άλλος ανυψωτικός εξοπλισμός δε θα γίνονται δεκτοί στο εργοτάξιο, παρά μόνον εφόσον διαθέτουν πρόσφατο πιστοποιητικό δοκιμής φόρτισης.

- ιδ. Δε θα προκληθούν ζημιές σε υπάρχοντα καλώδια και σωληνώσεις.

Επίσης ο Ανάδοχος θα λάβει όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε, καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής των έργων, να μην υπάρξουν διαρροές καυσίμων ή λιπαντικών, από τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό που θα χρησιμοποιηθούν, να αποφευχθεί η διάχυση σκόνης, που μπορεί να προκληθεί από υλικά (π.χ. άμμος κ.λ.π.) ή την εκτέλεση εργασιών (π.χ. εκσκαφές, διατρήσεις τοιχείων κ.λ.π.).

- ιε. Ο θόρυβος και άλλες οχλήσεις θα διατηρηθούν στο ελάχιστο δυνατό επίπεδο. Εφιστάται η προσοχή του Αναδόχου στη γειτνίαση των περιοχών εργασίας με κτίρια. Όλα τα μηχανήματα και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται σε τέτοιες περιοχές θα είναι χαμηλής στάθμης και θορύβου.

Ο Ανάδοχος θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι εργαζόμενοι του εκτελούν τα καθήκοντά τους κατά το δυνατόν αθόρυβα, ιδιαίτερα όταν εργάζονται κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Ο Ανάδοχος θα λάβει την έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ως προς τη διάταξη όλων των εργοταξιακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού κατασκευής. Όλες οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός θα διατηρούνται σε καλή κατάσταση λειτουργίας και θα τηρούνται όλοι οι κανόνες ασφαλείας. Η λειτουργία οποιουδήποτε στοιχείου της εγκατάστασης θα διακόπτεται όποτε, κατά την κρίση της Διευθύνουσας

Υψηλεσίας, προκαλεί μη ανεκτά επίπεδα θορύβου και όχλησης. Ο Ανάδοχος θα παίρνει άμεσα μέτρα για την παύση θορύβου και όχλησης ή για την αντικατάσταση της εν λόγω εγκατάστασης. Οι μηχανές βενζίνης ή πετρελαίου δε θα εκπέμπουν καυσαέρια πάνω από τα επιτρεπόμενα όρια.

Ο Ανάδοχος θα εκτελεί μετρήσεις της στάθμης θορύβου, όπου απαιτείται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και θα υποβάλλει τα αποτελέσματα στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Ο Ανάδοχος θα συμμορφώνεται με οποιαδήποτε πρόσθετα μέτρα που θα απαιτηθούν από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ώστε η διαμορφούμενη στάθμη θορύβου κατά την κατασκευή των έργων να μην υπερβαίνει τα 50 dB(A) στην περίμετρο του εργοταξίου.

ιστ. Η μεταφορά των υλικών από τον Ανάδοχο προς το εργοτάξιο θα γίνεται με κατάλληλα οχήματα, τα οποία δε θα επιτρέπουν διαρροή ή μετατόπιση του φορτίου τους. Τα μεταφορικά μέσα θα πληρούν όλες τις απαιτήσεις των Αρμοδίων Αρχών και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Όποιο όχημα δεν πληροί τις απαιτήσεις αυτές ή άλλες απαιτήσεις των Αρμοδίων Αρχών και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, θα απομακρύνεται από το εργοτάξιο.

Ο Ανάδοχος θα είναι ενήμερος και θα συμμορφώνεται με όλες τις απαιτήσεις και τις συστάσεις των αρχών και της τροχαίας σχετικά με τις κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και τα μέτρα ασφαλείας της οδικής κυκλοφορίας.

Ο Ανάδοχος θα προμηθεύσει και εγκαταστήσει όλα τα προστατευτικά κιγκλιδώματα και τις πινακίδες σήμανσης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Αρμοδίων Αρχών και της Τροχαίας.

Καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, ο Ανάδοχος θα εξασφαλίζει ότι οι εργασίες του δε θα προκαλούν αδικαιολόγητη όχληση στο κοινό. Ο Ανάδοχος δε θα εμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή της κυκλοφορίας σε οδούς και οδικές αρτηρίες, εκτός εάν λάβει έγκριση από τις Αρμόδιες Αρχές.

ιζ. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να εφαρμόζει πλήρως όλα τα αναφερόμενα στην υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. (ΦΕΚ 16B/14.1.03), της οποίας τα άρθρα αποτελούν όρους της παρούσας Ε.Σ.Υ. και η οποία επισυνάπτεται ως Παράρτημα Δ αυτής. Επίσης, υποχρεούται να εφαρμόζει και τα αναφερόμενα στο υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 403 / 22.06.06 έγγραφο της ΔΙΠΑΔ του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ με θέμα "Τήρηση στα εργοτάξια, βιβλίων ασφάλειας και υγείας και αποδεικτικών στοιχείων για τα μηχανήματα έργων".

ιη. Όλες οι δαπάνες για την εφαρμογή των αναφερομένων στις παραπάνω παραγράφους νοούνται περιλαμβανόμενες στις τιμές του "Εντύπου Οικονομικής Προσφοράς" του Αναδόχου και δε δικαιούται για αυτές καμιά πρόσθετη αποζημίωση.

Άρθρο 25^ο: Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας (ΣΑΥ) – Φάκελος Ασφάλειας & Υγείας (ΦΑΥ)

Πλέον των ανωτέρω αναφερομένων στην παρ. **3** του Άρθρου **24** αναφορικά με το ΣΑΥ και ΦΑΥ, ισχύουν τα ακόλουθα:

Ο Ανάδοχος του έργου υποχρεούται, εντός τριάντα (30) ημερών από την υπογραφή της σύμβασης και πριν από την έναρξη λειτουργίας του εργοταξίου, να συντάξει και να υποβάλλει προς έγκριση ΣΑΥ και ΦΑΥ, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 305/96 "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57 της Ε.Ο.Κ." (ΦΕΚ 212A/29.8.96).

Το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ θα συντάσσονται σύμφωνα με το Παράρτημα Γ της παρούσας Ε.Σ.Υ., με τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 305/96 (ΦΕΚ 212A/29.8.96), στην υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16B/14.1.03) και στη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία. Η υποβολή και έγκρισή τους θα γίνεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο **5** της παρούσας Ε.Σ.Υ. και θα αποτελούν αναπόσπαστα τμήματα του παρόντος έργου.

Το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ υποβάλλονται εις διπλούν. Ανά ένα αντίτυπο παραμένει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ενώ τα δεύτερα επιστρέφονται εγκεκριμένα και πρέπει να παραμένουν στο χώρο του εργοταξίου κατά την εκτέλεση του έργου, όπου θα είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ – ΦΑΥ. Την ευθύνη για τυχόν παράλειψη κατάρτισης του ΣΑΥ και του ΦΑΥ έχει ο Ανάδοχος του έργου.

Το ΣΑΥ θα συνοδεύεται από όλα τα νομοθετικά κείμενα στα οποία γίνεται αναφορά στο Παράρτημα Γ, περί μέτρων πρόληψης και αποτροπής κινδύνων, τα οποία κείμενα νοούνται ως αναπόσπαστο μέρος αυτού.

Το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ πρέπει να αναπροσαρμόζονται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται πριν την έναρξη των εργασιών στην αναπροσαρμογή του ΦΑΥ, ώστε αυτός να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό πρόκειται να κατασκευασθεί.

Μετά την αποπεράτωση του έργου, ο ΦΑΥ συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του κυρίου του έργου.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στο Π.Δ. 305/96, στην υπ' αριθμ. ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 απόφαση του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.1.03), στην υπ' αρ. 6952 / 14.2.2011 (ΦΕΚ 420Β/16.3.2011) κοινή Απόφαση των Υπουργών ΠΕ.Κ.Α. και Υ.ΜΕ.ΔΙ. και στη λοιπή ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι ο ΦΑΥ καθιερώνεται ως απαραίτητο στοιχείο για την προσωρινή και την οριστική παραλαβή του έργου.

Η επιτροπή παραλαβής του έργου επιβάλλεται να διαπιστώνει ότι για το παραλαμβανόμενο προσωρινά ή οριστικά έργο, έχει καταρτιστεί ΦΑΥ και ότι αυτός είναι ενημερωμένος, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 7 του Άρθρου 3 του Π.Δ. 305/96.

Η παραπάνω διαπίστωση θα αναγράφεται ρητά στο σχετικό Πρωτόκολλο Παραλαβής και η επιτροπή δε θα προβαίνει στην παραλαβή, εάν δεν υφίσταται ο ΦΑΥ ή εάν αυτός δεν είναι αρκούντως ενημερωμένος.

Στο πρωτόκολλο οριστικής παραλαβής θα αναφέρεται ακόμα ότι ο ΦΑΥ εφαρμόστηκε και ενημερώθηκε μετά την προσωρινή παραλαβή ή ότι συμπληρώθηκε με τις εργασίες που εκτελέστηκαν σε εφαρμογή των παρατηρήσεων για την αποκατάσταση των ελαττωμάτων.

Κατά τα λοιπά, ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 7 του Άρθρου 170 του Ν. 4412/2016 και στην παρ. 8 του Άρθρου 172 του Ν. 4412/2016.

Άρθρο 26°: Ασφαλίσεις

1. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαρίζει στο Ι.Κ.Α. και στα λοιπά ασφαλιστικά ταμεία, όλο το προσωπικό που θα απασχολεί ο ίδιος ή οι υπεργολάβοι του, σύμφωνα με τις περί Ι.Κ.Α. και λοιπών ασφαλιστικών ταμείων κείμενες διατάξεις.
2. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαρίζει το εργατοτεχνικό και λοιπό προσωπικό του έναντι ατυχημάτων, σε ασφαλιστικές εταιρείες που λειτουργούν νόμιμα εντός της χώρας, εφόσον το προσωπικό αυτό δεν υπάγεται στις περί Ι.Κ.Α. διατάξεις. Η διάταξη αυτή ισχύει τόσο για το ημεδαπό όσο και για το αλλοδαπό προσωπικό.
3. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει το έργο σε ασφαλιστική εταιρεία που μπορεί, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, να ασφαρίζει παρεμφερή έργα, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις και να υποβάλλει το ασφαλιστήριο στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να καλύψει με πλήρη ασφάλεια, σε αναγνωρισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία, όλα τα μηχανήματά του. Διευκρινίζεται ότι ο Ανάδοχος δε δικαιούται σε καμία περίπτωση, ούτε σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή ατυχήματος, να διεκδικήσει από τον Κύριο του Έργου αποζημίωση για τυχόν ζημιά ή ολική απώλεια μηχανήματος.
4. Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίσει για το σύνολο της αξίας τους και κατά παντός κινδύνου (κλοπή, φθορά, κατολισθήσεις κ.λ.π.) για το χρονικό διάστημα από την παραλαβή, μέχρι την ενσωμάτωσή τους στο έργο και τα υλικά που θα έχουν παραληφθεί από την Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. επί τόπου του έργου και επομένως θα

της ανήκουν. Σε περίπτωση που η παραλαβή των υλικών από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. γίνεται σε αποθήκες του Αναδόχου, ή σε άλλους χώρους μακριά από το εργοτάξιο, αλλά μέσα στα όρια του Ελληνικού Κράτους, η ασφάλιση θα καλύπτει, όπως παραπάνω, και τη μεταφορά. Κανένα υλικό δε θα παραλαμβάνεται στο εξωτερικό (έστω κι αν γίνεται εκεί ο μερικός ή ο ολικός ποιοτικός έλεγχός του), και γι' αυτό η ασφάλιση της μεταφοράς υλικών από το εξωτερικό βαρύνει αποκλειστικά τον Ανάδοχο.

5. Ο Ανάδοχος τελικά θα συνάψει με δικές του δαπάνες την ασφάλιση:

- κατά παντός κινδύνου του έργου και
- αστικής ευθύνης έναντι τρίτων,

με μία ή περισσότερες ασφαλιστικές εταιρείες, που λειτουργούν νόμιμα εντός της χώρας και που, χωρίς να παραβιάζονται οι όροι των Τευχών Δημοπράτησης και η Ελληνική Νομοθεσία, μπορούν να ασφαλίσουν παρεμφερή έργα.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλλει "σχέδια" των ασφαλιστηρίων συμβολαίων πριν την υπογραφή της σύμβασης, στη φάση του επανελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής, προκειμένου να ελεγχθούν και διαμορφωθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που θα συναφθούν, θα υποβληθούν από τον Ανάδοχο στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αμέσως μετά την υπογραφή της σύμβασης του έργου και θα διαβιβαστούν στη συνέχεια για τελικό έλεγχο στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Το ή / και τα ασφαλιστήρια αστικής ευθύνης έναντι τρίτων, που τυχόν απαιτούνται για την κάλυψη της αστικής ευθύνης του Αναδόχου λόγω της εκτελέσεως απ' αυτόν εργασιών συντήρησης, επισκευής ή άλλης ρύθμισης σχετικής και μέσα στα πλαίσια των άλλων συμβατικών του υποχρεώσεων, πρέπει να υποβάλλονται πέντε (5) ημέρες πριν από την έναρξη των αντιστοίχων εργασιών συντήρησης κ.λ.π.

Επίσης το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα καλύπτει απαιτήσεις τρίτων λόγω ζημιών σε γειτονικές ιδιοκτησίες από υπαιτιότητα ή αμέλεια του Αναδόχου.

Ασφάλιση του έργου κατά παντός κινδύνου. Αντικείμενο ασφάλισης

Αντικείμενο ασφάλισης θα είναι η συνολική αξία του υπό κατασκευήν έργου (εξοπλισμός, υλικά, υπηρεσίες κ.λ.π.) συμπεριλαμβανομένων των τυχόν συμπληρωμάτων της σύμβασης, αναθεωρήσεων ή / και αναπροσαρμογών (θετικών ή αρνητικών) του συμβατικού τιμήματος.

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να ζητά από τους ασφαλιστές κατά τακτά χρονικά διαστήματα την αναπροσαρμογή του ασφαλιζόμενου κεφαλαίου, σύμφωνα με την πραγματική αξία του έργου και οι ασφαλιστές παραιτούνται του δικαιώματος της υπασφάλισης.

Η ασφαλιστική αυτή κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας, ζημιάς ή καταστροφής, μερικής ή ολικής, που οφείλεται ή προκαλείται από οποιοδήποτε λόγο ή αιτία (δηλαδή ανωτέρα βία, τυχαία περιστατικά, καθώς επίσης λανθασμένη κατασκευή – MANUFACTURER'S RISK), ελαττωματικά υλικά, λανθασμένη εργασία κ.λ.π., με εξαίρεση τους κινδύνους, που συνήθως εξαιρούνται και δεν καλύπτονται από τα συνήθη ασφαλιστήρια ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ (π.χ. πόλεμος, εισβολή, ανταρσία, λαϊκή εξέγερση, επανάσταση, κατάσχεση, μόλυνση από ραδιενέργεια ή ιονίζουσα ακτινοβολία κ.λ.π.) Οι βλάβες / καταστροφές από σεισμούς και άλλα παρόμοια ατυχήματα κ.λ.π. θα καλύπτονται.

Επίσης θα ασφαλίζονται οι μόνιμες ή / και προσωρινές εργοταξιακές εγκαταστάσεις του Αναδόχου, καθώς επίσης και ο εν γένει μηχανολογικός εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή του έργου. Η ασφαλιστική αυτή κάλυψη θα παρέχεται έναντι οποιασδήποτε απώλειας ή ζημιάς κ.λ.π. (εξαιρουμένων των μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών βλαβών), που οφείλονται ή προκαλούνται από ανωτέρα βία ή / και τυχαία περιστατικά.

Διάρκεια της ασφάλισης

Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει από την υπογραφή της κύριας σύμβασης, θα λήγει δε την ημερομηνία κατά την οποία θα συντελεσθεί η οριστική παραλαβή. Το εν λόγω ασφαλιστήριο ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ θα υποβληθεί από τον Ανάδοχο στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., μαζί με την απόδειξη πληρωμής της προκαταβολής των ασφαλιστηρίων, κατά την υπογραφή της σύμβασης.

Ασφάλιση αστικής ευθύνης έναντι τρίτων. Αντικείμενο ασφάλισης

Με την ασφάλιση αυτή θα καλύπτεται η ΑΣΤΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ του Αναδόχου ΕΝΑΝΤΙ ΤΡΙΤΩΝ και οι ασφαλιστές θα υποχρεώνονται να καταβάλλουν αποζημιώσεις σε τρίτους για: σωματικές βλάβες, ψυχική οδύνη ή ηθική βλάβη και υλικές ζημιές σε πράγματα ακίνητα ή κινητά ή και ζώα, που προξενούνται καθ' όλη τη διάρκεια και εξ' αιτίας των εργασιών κατασκευής, συντήρησης, επισκευής, αποκατάστασης ζημιών και διαφόρων άλλων ρυθμίσεων, οποτεδήποτε γίνονται αυτές και εφόσον εκτελούνται στα πλαίσια των συμβατικών υποχρεώσεων του Αναδόχου.

Διάρκεια ασφάλισης

Η ευθύνη των ασφαλιστών θα αρχίζει με την έναρξη των εργασιών ή με την εγκατάσταση του Αναδόχου στον τόπο του έργου, θα λήγει δε την ημερομηνία της αποπεράτωσης των εργασιών κατασκευής. Μετά την αποπεράτωση των εργασιών κατασκευής, ένα όμοιο συμβόλαιο θα καλύψει όλη την περίοδο μέχρι την οριστική παραλαβή.

Όρια αποζημίωσης

Τα ελάχιστα όρια αποζημιώσεως, για τα οποία θα πραγματοποιείται η ασφάλιση σε ένα αυτοτελές ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων, πρέπει να είναι κατά περιστατικό τα ακόλουθα:

Για υλικές ζημιές (θετικές ή αποθετικές) σε πράγματα τρίτων κινητά ή ακίνητα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των τυχόν ζημιωθέντων τρίτων:	400.000,00 €
Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων κατ' άτομο και ατύχημα:	500.000,00 €
Για σωματική βλάβη ή θάνατο τρίτων μετά από ομαδικό ατύχημα, ανεξάρτητα από τον αριθμό των παθόντων:	2.500.000,00 €
Ανώτατο όριο ευθύνης ασφαλιστών σε όλη τη διάρκεια της ασφάλειας:	5.000.000,00 €

Ειδικοί Όροι

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, το εν γένει προσωπικό της, οι τυχόν σύμβουλοι και μελετητές και το προσωπικό τους θεωρούνται ΤΡΙΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ, σύμφωνα με τους όρους και τις εξαιρέσεις της διασταυρούμενης ευθύνης αλλήλων (CROSS LIABILITY).

Στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει ρητώς να αναφέρεται ότι:

- Η ασφαλιστική εταιρεία υποχρεώνεται να αποκρούει οποιαδήποτε αγωγή εγείρεται κατά του Αναδόχου ή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και του προσωπικού τους, στην περίπτωση που η βλάβη ή ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη των παραπάνω προσώπων, η οποία καλύπτεται από το ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης έναντι τρίτων.
- Η ασφαλιστική εταιρεία παραιτείται από κάθε δικαίωμα αγωγής κατά της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., των μελετητών, των συμβούλων, των συνεργατών της και των υπαλλήλων της, στην περίπτωση που η βλάβη ή ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη των παραπάνω προσώπων.

6. Γενικοί όροι που αφορούν στα ασφαλιστήρια "κατά παντός κινδύνου του έργου" και "αστικής ευθύνης έναντι τρίτων"

Στα ασφαλιστήρια θα περιλαμβάνονται οπωσδήποτε οι ακόλουθοι γενικοί όροι:

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, οι σύμβουλοί της, οι μελετητές, οι συνεργάτες της και οι υπάλληλοί της θα είναι συνασφαλιζόμενοι.

Τα εν λόγω ασφαλιστήρια δε δύναται να ακυρωθούν, τροποποιηθούν ή λήξουν χωρίς τη γραπτή, δια συστημένης επιστολής σχετική ειδοποίηση της ασφαλιστικής εταιρείας, η οποία θα έχει επιδοθεί τόσο προς τον Ανάδοχο, όσο και προς τη Διευθύνουσα Υπηρεσία τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες προ της οριζόμενης ημερομηνίας ακυρώσεως.

Σε περίπτωση ολικής ή μερικής καταστροφής του έργου, ο Ανάδοχος μεταβιβάζει και εκχωρεί στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. εξ' αρχής τα ποσά των απαιτήσεών του από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, που θα καταβάλλονται απ' ευθείας στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ύστερα από σχετική αίτησή της, χωρίς να χρειάζεται έγγραφη συναίνεση ή άλλη ενέργεια του Αναδόχου.

Η ασφαλιστική εταιρεία παραιτείται από κάθε δικαίωμα ανταγωγής κατά της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, των υπαλλήλων της, των μελετητών, συμβούλων και συνεργατών της και των υπαλλήλων τους, σε περίπτωση που η βλάβη ή ζημιά οφείλεται σε πράξη ή παράλειψη, όχι ηθελημένη, των προσώπων αυτών.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία, το προσωπικό της, καθώς και όλοι οι σύμβουλοι, συνεργάτες της, μελετητές και το προσωπικό τους θεωρούνται ως τρίτα πρόσωπα.

Με το ασφαλιστήριο καλύπτεται και η ευθύνη της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, που απορρέει από το Άρθρο 922 του Αστικού Κώδικα (ευθύνη προστήσαντος).

Κάθε ασφαλιστήριο θα είναι σε ισχύ και δεν μπορεί να τροποποιηθεί ή να ακυρωθεί ή να λήξει η ισχύς του, χωρίς γραπτή ειδοποίηση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Ο Ανάδοχος πρέπει να παραδίδει στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. τα ασφαλιστήρια συμβόλαια δεκαπέντε (15) ημέρες τουλάχιστον πριν αρχίσει η περίοδος ασφάλισης (εκτός αν άλλως προβλέπεται στη σύμβαση). Διαφορετικά η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., χωρίς ειδοποίηση, μπορεί να συνάψει το υπόψη ασφαλιστήριο με ασφαλιστική εταιρεία της προτίμησής της, στο όνομα για λογαριασμό και με δαπάνες του Αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή θα ενεργεί με ανέκκλητη εντολή και για λογαριασμό του σαν πληρεξούσιος.

Σε περίπτωση ολικής ή μερικής διακοπής των εργασιών από υπαιτιότητα του Αναδόχου, το έργο σε οποιαδήποτε φάση και αν βρίσκεται, μπορεί να ασφαλιστεί έναντι όλων των ενδεχομένων κινδύνων από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και τα έξοδα της ασφάλισης αυτής θα βαρύνουν τον Ανάδοχο.

Γενικοί όροι ασφάλισης

Κατά τη σύναψη των παραπάνω ασφαλίσεων ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται και να λαμβάνει υπόψη τις διατάξεις των νόμων, νομοθετικών διαταγμάτων, κανονισμών κ.λ.π. που ισχύουν εκάστοτε και έχουν εφαρμογή στην Ελλάδα (π.χ. Ν.Δ. 400/70, Ν. 489/76, Ν. 1256/82, Ν. 1418/84, Π.Δ. 609/85, Ν. 4412/2016 κ.λ.π.).

Ο Ανάδοχος πρέπει να συμμορφώνεται με τους όρους κ.λ.π. των ασφαλιστηρίων. Οι παρεχόμενες ασφαλιστικές καλύψεις, οι οικονομικοί και ασφαλιστικοί όροι, εξαιρέσεις, απαλλαγές κ.λ.π., υπόκεινται σε κάθε περίπτωση στην τελική έγκριση της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Οι παραπάνω ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν ή περιορίζουν κατά κανένα τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του Αναδόχου, που απορρέουν από τη σύμβαση, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στις προβλεπόμενες από τα σχετικά ασφαλιστήρια συμβόλαια εξαιρέσεις, εκπώσεις, προνόμια, περιορισμούς κ.λ.π. και ο Ανάδοχος παραμένει αποκλειστικά υπεύθυνος για την αποκατάσταση ζημιών σε πρόσωπα ή / και πράγματα και πέραν από τα ποσά των ασφαλιστηρίων.

Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος παραλείπει ή αμελήσει να συμμορφωθεί με τις ασφαλιστικές υποχρεώσεις του ή οι ασφαλίσεις που συνολογήσει κριθούν ως μη ικανοποιητικές από την Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η τελευταία δικαιούται να συνάψει στο όνομα και με δαπάνες του Αναδόχου τα πιο πάνω ασφαλιστήρια και να παρακρατήσει (εντόκως με το νόμιμο επιτόκιο υπερημερίας) το ποσό των ασφαλίσεων, είτε από το λαβείν του, είτε με κατάπτωση ανάλογου ποσού από τις εγγυητικές επιστολές του καλής εκτέλεσής ή αναλήψεως κρατήσεων. Επίσης σε περίπτωση που ο Ανάδοχος αμελεί ή δυστροπεί να καταβάλει στους ασφαλιστές το οφειλόμενο ποσό των ασφαλιστρών, η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για να αποφύγει ενδεχόμενη ακύρωση του ή των ασφαλιστηρίων, δικαιούται να καταβάλει τα ασφάλιστρα στους ασφαλιστές για λογαριασμό του Αναδόχου και να τα παρακρατήσει από το λαβείν του, σύμφωνα με τα προηγούμενα.

Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. επιφυλάσσει σε αυτή το δικαίωμα να παρακρατεί από το λαβείν κ.λ.π. του Αναδόχου κάθε ποσό, το οποίο δε θα είναι δυνατό να εισπραχθεί από τους ασφαλιστές λόγω εξαιρέσεων, απαλλαγών, ανωτάτων ορίων κ.λ.π., σύμφωνα με τους όρους των εν λόγω ασφαλιστηρίων.

Σε περίπτωση, που η ασφαλιστική εταιρεία, με την οποία ο Ανάδοχος συνολογούσε τις ασφαλίσεις, παραλείπει ή αρνηθεί να εξοφλήσει (μερικά ή ολικά) οποιαδήποτε ζημιά κ.λ.π. για οποιονδήποτε λόγο ή αιτία, ο Ανάδοχος έχει αποκλειστική ευθύνη για την αποκατάσταση της μη εξοφλημένης ζημιάς ή βλάβης κ.λ.π., σύμφωνα με τους όρους της παρούσας σύμβασης και η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. δικαιούται να παρακρατήσει από οποιονδήποτε λογαριασμό του Αναδόχου ή εγγυήσή του οποιασδήποτε φύσης, τα ποσά που κατά την κρίση της απαιτούνται για την αποκατάσταση της εν λόγω ζημιάς ή βλάβης.

Ο Ανάδοχος προκειμένου να εξασφαλισθεί η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. για τις απαιτήσεις της από αυτόν σε σχέση με τα ποσά που του έχει καταβάλει, υποχρεούται να ζητήσει από τους ασφαλιστές του να συμπεριλάβουν τόσο στο ΚΑΤΑ ΠΑΝΤΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, όσο και στα άλλου τύπου ασφαλιστήρια, που καλύπτουν το ίδιο το έργο (ΠΥΡΟΣ, ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΒΛΑΒΩΝ, ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΜΕΝΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ κ.λ.π.) τον εξής ειδικό όρο:

Σε περίπτωση μερικής ή ολικής καταστροφής ή βλάβης του έργου:

"Προκειμένου η ασφαλιστική εταιρεία να καταβάλει στον Ανάδοχο τη σχετική με τη ζημιά κ.λ.π. αποζημίωση, πρέπει να έχει λάβει προηγουμένως την έγγραφη για το σκοπό αυτό συγκατάθεση της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Εφόσον η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. δεν παρέχει στην ασφαλιστική εταιρεία την εν λόγω συγκατάθεση, αυτόματα και χωρίς άλλες διατυπώσεις (ειδικές ή άλλου είδους εντολή ή εξουσιοδότηση από τον Ανάδοχο) η απαίτηση του Αναδόχου κατά της ασφαλιστικής εταιρείας για την καταβολή της αποζημίωσης εκχωρείται στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η ασφαλιστική εταιρεία αποδέχεται από τούδε και υποχρεώνεται να καταβάλει τη σχετική αποζημίωση στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. μετά από αίτηση της τελευταίας για το σκοπό αυτό".

Η εκχώρηση της απαίτησης αυτής του Αναδόχου στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. κατ' ουδένα τρόπο τον απαλλάσσει από τις ευθύνες και υποχρεώσεις του που απορρέουν από την κύρια σύμβαση.

Άρθρο 27°: Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης του έργου

Για την υπογραφή της σύμβασης απαιτείται η παροχή εγγύησης καλής εκτέλεσης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Άρθρο **17** της Διακήρυξης.

Άρθρο 28°: Εφαρμοστέα νομοθεσία

Η εφαρμοστέα νομοθεσία για τη δημοπράτηση του έργου, την εκτέλεση της σύμβασης και την κατασκευή του, περιγράφεται αναλυτικά στο Άρθρο 7 της Διακήρυξης Δημοπρασίας του παρόντος έργου.

Αθήνα, Μάρτιος 2017

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

Η Συντάξασα

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ & ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η Προϊσταμένη Υ.Ε.Τ.Υ.

Ε. Μαρονικολάκη
Πολιτικός Μηχανικός

Αλ. Χείλαρη
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

Ο Διευθυντής Σχεδιασμού και Ανάπτυξης Έργων Τομέα Ύδρευσης

Απ. Νασίκας
Μηχανολόγος Μηχανικός

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

ΕΡΓΟ: "Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε."

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΣΥΝΤΑΞΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ο Ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για έγκριση χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου στο οποίο θα τηρούνται τόσο η συνολική προθεσμία του έργου, όσο και οι τμηματικές προθεσμίες του άρθρου 5 της Ε.Σ.Υ., καθώς και να προκύπτει η απορρόφηση του συνολικού συμβατικού οικονομικού αντικειμένου του άρθρου 5 της Ε.Σ.Υ.

Κατά τη σύνταξη του χρονοδιαγράμματος ο ανάδοχος υποχρεούται να λαμβάνει υπόψη τους εκάστοτε ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και αποφάσεις που αφορούν στο υπόψη έργο, τόσο από άποψη κατασκευής, όσο και από άποψη ασφάλειας.

Το χρονοδιάγραμμα κατασκευής πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής:

1. Τεχνική έκθεση στην οποία θα περιλαμβάνεται:

- α) η περιγραφή της μεθοδολογίας πραγματοποίησης του έργου σε συσχέτισμό με την τεχνική περιγραφή, τις τεχνικές προδιαγραφές και τα λοιπά συμβατικά τεύχη του έργου.
- β) η περιγραφή των εργοταξίων και του δυναμικού του αναδόχου (μηχανικός εξοπλισμός, ανθρώπινο δυναμικό, κ.λ.π.), η περιγραφή της οργάνωσης του έργου σε μέτωπα εργασιών, καθώς και οι προβλεπόμενες αποδόσεις.
- γ) η λεπτομερής περιγραφή όλων των φάσεων κατασκευής του έργου συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών έργων αυτού (π.χ. έργα παράκαμψης κυκλοφορίας ή επιφανειακών υδάτων, δίκτυα Ο.Κ.Ω., έργα αντιστήριξης, προετοιμασία εργοταξίων ή μετώπων εργασίας, κ.λ.π.).
- δ) η λεπτομερής αναφορά των επιπτώσεων στο έργο από πιθανά εμπόδια πάσης φύσης (Ο.Κ.Ω., τοπική αυτοδιοίκηση, απαλλοτριώσεις, κ.λ.π.), ο τρόπος αντιμετώπισής τους με την απαιτούμενη τεκμηρίωση και η κατάλληλη προσαρμογή ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες του έργου και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα λοιπά συμβατικά τεύχη.
- ε) η λεπτομερής τεκμηρίωση των δραστηριοτήτων και των χρόνων που αναφέρονται στο χρονοδιάγραμμα.
- στ) η περιγραφή κάθε δραστηριότητας σε συσχέτισμό με το τιμολόγιο του έργου και την κατανομή των προβλεπόμενων μέσων, καθώς και της διαδικασίας και του τρόπου παρακολούθησης του έργου κατά την πραγματοποίησή του.

Παράδειγμα ελαχίστων απαιτήσεων περιγραφής των δραστηριοτήτων

- Δραστηριότητα: Εκσκαφή τάφρου (από χ.θ.... σε χ.θ. ... ή φυσικό μήκος)
- Υπεύθυνος Δραστηριότητας: .....
- Συνολική Διάρκεια: .....(Ημερολογιακές ημέρες)
- Συνολική Ποσότητα: .....(Σε M³ ή M.M.)
- Προβλεπόμενη Κατασκευαστική: .....(M³ ανά εργάσιμη ημέρα)
Δυνατότητα (Ρυθμός Εργασίας)
- Προβλεπόμενος Μηχανικός Εξοπλισμός και Ανθρώπινο Δυναμικό: π.χ. Μηχανικός εκσκαφέας ¾ κ.υ. για 7ωρη εργασία ανά ημέρα και πέντε εργάσιμες ημέρες την εβδομάδα και δύο ανειδίκευτοι εργάτες
- Απαιτούμενες Άδειες, Μέτρα Υγιεινής και Ασφάλειας, Πιθανά Εμπόδια: .....
(Ο.Κ.Ω., κ.λ.π.) Αντιστήριξεις, κ.λ.π.

2. Λεπτομερή ανάλυση σε μορφή πίνακα του έργου σε δραστηριότητες ή ομάδες δραστηριοτήτων

σε επίπεδο ημερήσιας παρακολούθησης της πραγματοποίησης του έργου. Οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να διακρίνονται σαφώς μεταξύ τους να κατατάσσονται κατά κατηγορία εργασιών, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα τεύχη δημοπράτησης και κατά την επιλογή τους να λαμβάνεται υπόψη ότι η επόμενη δραστηριότητα θα αρχίσει μετά από την δημιουργία ικανού μετώπου εργασίας. Για τις δραστηριότητες αυτές εκτιμάται ο χρόνος πραγματοποίησής τους.

Επισημαίνεται ότι η διάρκεια κάθε δραστηριότητας ή τμήματος αυτής (με αναφορά σε χιλιομετρικές θέσεις ή άλλα διακριτά στοιχεία) να μην υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Για τα μικρά διακεκριμένα / αυτοτελή τεχνικά έργα που η κατασκευή τους δεν υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες θα αναγράφεται στο χρονοδιάγραμμα η έναρξη και η περάτωση του καθενός, με τις δραστηριότητες (μελέτες, εκσκαφές, θεμέλια, φορέας, ανωδομές, κ.λ.π.) και τη δαπάνη ανά μήνα.

Τονίζεται ότι στις δραστηριότητες θα φαίνονται αναλυτικά οι τυχόν απαιτούμενες μελέτες (μελέτη εφαρμογής, κ.λ.π), οι χρόνοι εκπόνησής και υποβολής τους, καθώς και οι αντίστοιχοι χρόνοι εκπόνησης και υποβολής των Σ.Α.Υ., Φ.Α.Υ. και του Π.Π.Ε. σε συσχέτισμό με τις καθοριζόμενες τμηματικές προθεσμίες του έργου.

Επισημαίνεται ότι, κατά τη σύνταξη των αναφερομένων στις παραγράφους 1 & 2 ο ανάδοχος υποχρεούται να:

- α) Αναφέρει κάθε δραστηριότητα η οποία θα αντιστοιχίζεται με τη δαπάνη πραγματοποίησής της, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό του έργου, λαμβάνοντας υπόψη τις αναθεωρούμενες δαπάνες, κρατήσεις, κ.λ.π.
- β) Τηρεί τις απαραίτητες οδηγίες για την πραγματοποίηση κάθε δραστηριότητας σε συσχέτισμό με την τεχνική περιγραφή, την ειδική συγγραφή υποχρεώσεων και τα λοιπά συμβατικά τεύχη του έργου (δοκιμές, εγκρίσεις, τήρηση κανόνων ασφαλείας, έκδοση αδειών, κ.λ.π.). Οι χρόνοι των ανωτέρω (υποβολή – έγκριση) θα λαμβάνονται υπόψη στις δραστηριότητες ή θα περιγράφονται ξεχωριστά και θα τεκμηριώνονται ανάλογα.
- γ) Καθορίζει το χρόνο εκτέλεσης κάθε δραστηριότητας (ενωρίτερος, αργότερος χρόνος) και το συνολικό χρόνο πραγματοποίησης του έργου, καθώς και να εκτιμά το βέλτιστο χρόνο πραγματοποίησης αυτού.

Αθήνα, Μάρτιος 2017

Η Συντάξασα

Η Προϊσταμένη Υ.Ε.Τ.Υ.

Ε. Μαρονικολάκη
Πολιτικός Μηχανικός

Αλ. Χείλαρη
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

ΕΡΓΟ: "Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε."

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ (Π.Π.Ε.)

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΟΥ (Π.Π.Ε.)

1. Γενικά

Ο Ανάδοχος θα είναι υπεύθυνος για τη διασφάλιση της ποιότητας του έργου με την καθιέρωση και εφαρμογή των διαδικασιών "Ελέγχου Ποιότητας", που να εξασφαλίζουν ότι όλα τα μέρη του έργου συμφωνούν πλήρως με τις απαιτήσεις των εγκεκριμένων συμβατικών τευχών και των λοιπών συμβατικών στοιχείων (σχέδια, εντολές εργασίας κ.λ.π.).

Οι διαδικασίες αυτές θα περιλαμβάνουν επιθεώρηση, δειγματοληψία και δοκιμή όλων των υλικών και του εξοπλισμού, της ποιότητας των εργασιών, εγκαταστάσεων και συστημάτων μέτρησης, σύμφωνα με ένα Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.) που θα καταρτίσει ο Ανάδοχος, έτσι ώστε η ποιότητα της κατασκευής να ελέγχεται συστηματικά και συνεχώς και να επιβεβαιώνεται ότι τηρούνται όλοι οι όροι των τεχνικών προδιαγραφών και των λοιπών συμβατικών τευχών και στοιχείων.

Ο Ανάδοχος θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ποιότητα του συνόλου του έργου (την ποιότητα των υλικών που ενσωματώνονται στο έργο ή χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του, την ποιότητα των εργασιών κατασκευής και τοποθέτησης κ.λ.π.) ανεξαρτήτως του εφαρμοζόμενου Π.Π.Ε.

Ο έλεγχος ποιότητας θα γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του Αναδόχου, έπειτα από συνεννόηση και την έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας:

- Επιτόπου του έργου ή / και εκτός έργου σε εγκεκριμένα ειδικευμένα εργαστήρια δοκιμών κατά περίπτωση και θα καλύπτει όλες τις διαδικασίες για ελέγχους, επιθεωρήσεις και δοκιμές των υλικών, εξοπλισμών και εργασιών κατασκευής.
- Εκτός έργου και θα καλύπτει όλες τις διαδικασίες ελέγχου των υλικών και εξοπλισμών σε εγκεκριμένα ειδικευμένα εργαστήρια του προμηθευτή / κατασκευαστή ή / και του Αναδόχου.

Ο Ανάδοχος θα έχει και τα εξής καθήκοντα για τη διασφάλιση της ποιότητας του έργου:

1. Την κατάρτιση του Προγράμματος Ποιότητας Έργου (Π.Π.Ε.), το οποίο θα συμπεριλαμβάνει το Πρόγραμμα Εγκρίσεων, Ελέγχων και Δοκιμών και θα είναι σύμφωνο με τις τεχνικές προδιαγραφές του έργου, την ΥΑ ΔΙΠΑΔ / οικ / 611 / 24.7.2001 (ΦΕΚ 1013Β/2.8.2001) "Οδηγίες υποχρεωτικής εφαρμογής για το περιεχόμενο, τον έλεγχο και την έγκριση Π.Π. Έργου (Π.Π.Ε.)" και τα οριζόμενα στη συνέχεια.
2. Την εποπτεία εφαρμογής του παραπάνω Προγράμματος για όλα τα στοιχεία του έργου ανεξαρτήτως της συμμετοχής υπεργολάβων στην κατασκευή του έργου.
3. Τη διαρκή ενημέρωση και προσαρμογή του Προγράμματος στις απαιτήσεις του έργου και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.
4. Την εκτέλεση όλων των δοκιμών και ελέγχων που θα απαιτηθούν στα πλαίσια του Π.Π.Ε. για την πιστή εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών και των λοιπών συμβατικών τευχών και στοιχείων του έργου.
5. Τη σύνταξη και υποβολή στη Διευθύνουσα Υπηρεσία όλων των σχετικών αναφορών και εγγράφων, την έκδοση των πιστοποιητικών ποιότητας, βεβαιώσεων και λοιπών στοιχείων που απαιτούνται για την τεκμηρίωση των επιθεωρήσεων και δοκιμών που θα εκτελούνται είτε στο εργοτάξιο είτε αλλού στο πλαίσιο του Π.Π.Ε.
6. Την κατάλληλη οργάνωση του εργοταξιακού εργαστηρίου για την επιτυχή εφαρμογή της διασφάλισης ποιότητας σε περίπτωση που αυτό κριθεί αναγκαίο από το Π.Π.Ε.
7. Τη διασφάλιση της συμβατότητας της εφαρμογής του Π.Π.Ε. με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Ο Ανάδοχος θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για την ποιότητα του συνόλου του έργου (την ποιότητα των υλικών που ενσωματώνονται στο έργο ή χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του, την ποιότητα των εργασιών κατασκευής και τοποθέτησης κ.λ.π.) ανεξαρτήτως του εφαρμοζόμενου Π.Π.Ε.

2. Κανονισμοί

Για οποιαδήποτε εργασία, κατασκευή, υλικό, ποιοτικό έλεγχο (διαδικασίες / μεθόδους / δοκιμές κ.λ.π.), θα εφαρμόζονται με σειρά ισχύος τα αναφερόμενα στις κάτωθι προδιαγραφές, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο σχετικό τεύχος των Τεχνικών Προδιαγραφών:

- οι αναφερόμενες ισχύουσες εγκεκριμένες Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π.) και οι Προσωρινές Εθνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Π.Ε.ΤΕ.Π.),
- οι αναφερόμενες συμπληρωματικές Τεχνικές Προδιαγραφές της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (για αντικείμενα που δεν καλύπτονται από τις ισχύουσες Ε.ΤΕ.Π. και Π.Ε.ΤΕ.Π.),
- τα θεσμοθετημένα εναρμονισμένα πρότυπα, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα 4 της ΔΙΠΑΔ / οικ / 356 / 4.10.2012,
- τα λοιπά ισχύοντα ευρωπαϊκά πρότυπα και, απουσία αυτών, τα διεθνή πρότυπα ISO και τα εθνικά πρότυπα (ΕΛΟΤ, ASTM, BS, DIN, κ.λ.π.),
- τον Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος 2016 και το Νέο Κανονισμό για τη μελέτη και κατασκευή έργων από σκυρόδεμα.

3. Στοιχεία προς υποβολή

Ο Ανάδοχος θα υποβάλλει για έγκριση, εντός δύο (2) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης του έργου, ένα λεπτομερειακό "Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου" (Π.Π.Ε.).

Το Πρόγραμμα θα περιλαμβάνει γενικότερα:

1. όλες τις διαδικασίες, επιβεβαίωσης και δοκιμών που θα γίνουν επιτόπου του έργου,
2. όλους τους ελέγχους και δοκιμές που θα γίνουν εκτός έργου σε εγκεκριμένα από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία εργαστήρια δοκιμών ή / και στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή / κατασκευαστή, καθώς και
3. όλες τις διαδικασίες για την εφαρμογή, καταγραφή και έγκριση των παραπάνω ελέγχων / δοκιμών.

Το Π.Π.Ε. τελεί υπό την έγκριση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας και θα πρέπει να ανανεώνεται και να ενημερώνεται με πρόσθετες πληροφορίες κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου, ή / και να συμπληρώνεται όποτε αυτό απαιτείται κατά την πορεία του έργου.

Ειδικότερα το Π.Π.Ε. θα περιέχει, κατ' ελάχιστο, τα παρακάτω:

1. Δείγματα των προτεινομένων εγγράφων ελέγχου ποιότητας, εντύπων δοκιμών και εντύπων αναφορών.
2. Ένα κατάλογο Υποχρεωτικών Σημείων Ελέγχου, ο οποίος θα συμφωνηθεί με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Αυτά ορίζονται σαν σημεία στα οποία απαιτείται ιδιαίτερη επιθεώρηση και τεκμηρίωση από τον Ανάδοχο και έγκριση των σχετικών αποτελεσμάτων από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία πριν την επανέναρξη των εργασιών (π.χ. ειδοποίηση για διάστρωση σκυροδέματος, κ.λ.π.).

Για τα παραπάνω Υποχρεωτικά Σημεία Ελέγχου θα καθοριστούν στο Π.Π.Ε. τα αποδεκτά όρια για την έγκριση των σχετικών δοκιμών.

Η υπογραφή του εξουσιοδοτημένου εκπροσώπου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας στο αντίστοιχο έγγραφο ελέγχου ποιότητας θα είναι απαραίτητη, ώστε αυτά τα τμήματα του έργου να θεωρηθούν ικανοποιητικά και ο Ανάδοχος να μπορεί να προχωρήσει στο επόμενο στάδιο της κατασκευής.

3. Ένα κατάλογο υλικών και εξοπλισμού όπου θα αναφέρονται κατά υλικό ή στοιχείο εξοπλισμού, οι εγκρίσεις και πιστοποιητικά που απαιτούνται βάσει των τεχνικών προδιαγραφών και οι έλεγχοι / δοκιμές που πρέπει να γίνουν κατά τη διαδικασία προμήθειας ή κατά τη διάρκεια της ενσωμάτωσής τους στο έργο. Ιδιαίτερα για τους ελέγχους / δοκιμές να αναφέρονται αναλυτικά κατά υλικό ή

στοιχείο εξοπλισμού, ο τύπος ελέγχου / δοκιμής και ο τόπος (επιτόπου του έργου ή σε συγκεκριμένο εργαστήριο) καθώς και η ημερομηνία εκτέλεσης του ελέγχου / δοκιμής.

4. Ένα κατάλογο εργασιών όπου θα αναφέρονται για κάθε εργασία, οι εγκρίσεις που απαιτούνται βάσει των τεχνικών προδιαγραφών, οι πιστοποιήσεις / αποδεικτικά εμπειρίας των εργαζομένων και οι έλεγχοι / δοκιμές που πρέπει να γίνουν κατά τη διάρκεια της κατασκευής του έργου. Ιδιαίτερα αναφέρονται αναλυτικά κατά εργασία ο τύπος ελέγχου / δοκιμής, ο τόπος (επιτόπου του έργου ή σε συγκεκριμένο εργαστήριο) και η ημερομηνία εκτέλεσης, καθώς επίσης και η συχνότητα εκτέλεσης του ελέγχου / δοκιμής.
5. Σε περίπτωση που ο Ανάδοχος εγκαταστήσει εργαστήριο για να εκτελεί ελέγχους ποιότητας επιτόπου του έργου, πρέπει να περιγράψει τη θέση του εργαστηρίου στο έργο, την εμπειρία του τεχνικού προσωπικού, να καταθέσει κατάλογο του διατιθέμενου εξοπλισμού, καθώς και κατάλογο των δοκιμών που θα εκτελούνται σε αυτό το εργαστήριο.

Η συμμόρφωση προς το Π.Π.Ε., όπως αυτό έχει συνταχθεί και συμπληρωθεί από τον Ανάδοχο και έχει εγκριθεί από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, αποτελεί συμβατική υποχρέωση του Αναδόχου.

4. Εργοταξιακό Εργαστήριο

Σε περίπτωση που προβλέπεται από τα συμβατικά τεύχη και τις σχετικές τεχνικές προδιαγραφές η εγκατάσταση και λειτουργία εργοταξιακού εργαστηρίου, ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος, χωρίς πρόσθετη αποζημίωση, να εγκαταστήσει και να έχει σε λειτουργία στο εργοτάξιο, εργαστήριο για δοκιμές, ελέγχους κ.λ.π., το οποίο μπορεί να χρησιμοποιεί οποτεδήποτε και η Διευθύνουσα Υπηρεσία. Η θέση του εργαστηρίου στο έργο, σχέδιο κάτοψής του, κατάλογος των συσκευών και οργάνων και κατάλογος δοκιμών και ελέγχων που θα μπορούν να εκτελεστούν στο εργαστήριο αυτό θα υποβληθούν στη Διευθύνουσα Υπηρεσία μαζί με το Π.Π.Ε. που θα συντάξει ο Ανάδοχος και θα υποβάλλει για έγκριση.

Στο εργαστήριο του Αναδόχου, εκτός από όργανα κ.λ.π., πρέπει να υπάρχουν και τα απαραίτητα βοηθήματα, όπως οι Ε.ΤΕ.Π. και οι Π.Ε.ΤΕ.Π., κανονισμοί, εγκύκλιοι κ.λ.π. προδιαγραφές που ισχύουν.

Το προσωπικό του Αναδόχου, που απασχολείται στο εργαστήριο, πρέπει να έχει ανάλογη σύνθεση και εμπειρία, σύμφωνα με την έκταση του έργου και τις ανάγκες του, με προϊστάμενο εργαστηριακό εργοδηγό με κατ' ελάχιστον πενταετή πείρα σε παρόμοια εργασία.

Το εργοταξιακό εργαστήριο, ο εξοπλισμός και το προσωπικό του, θα είναι στη διάθεση και της Διευθύνουσας Υπηρεσίας ώστε να μπορούν να χρησιμοποιηθούν οποτεδήποτε απαιτηθεί.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία μπορεί να ζητήσει την εκτέλεση των δοκιμών ελέγχου στο ΚΕΔΕ ή άλλο αναγνωρισμένο εργαστήριο της απόλυτης εκλογής της, ανεξάρτητα από την εκτέλεση των δοκιμών αυτών στο εργοταξιακό εργαστήριο, η δε σχετική δαπάνη θα βαρύνει τον Ανάδοχο.

Ο εξοπλισμός δοκιμών θα πρέπει να παραμείνει στο εργοταξιακό εργαστήριο καθ' όλη τη διάρκεια που θα εκτελούνται οι αντίστοιχες εργασίες της εργολαβίας.

Το εργοταξιακό εργαστήριο, θα πρέπει να διαθέτει τον κατάλληλο εξοπλισμό και προσωπικό για να εκτελεστούν όλοι οι έλεγχοι με την πυκνότητα και συχνότητα που προβλέπονται από τις προδιαγραφές και τους συμβατικούς όρους, προσαυξημένη κατά ποσοστό τριάντα στα εκατό (30%).

5. Επιθεωρήσεις και Έλεγχος Ποιότητας

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα εποπτεύει όλους τους απαραίτητους ελέγχους και δοκιμές και τις επιθεωρήσεις τόσο επιτόπου του έργου όσο και εκτός αυτού, ώστε να εξασφαλιστεί ότι το έργο εκτελείται, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα συμβατικά τεύχη.

Ο Ανάδοχος θα παρέχει όλες τις αναγκαίες διευκολύνσεις για τις επιθεωρήσεις εργασιών κατασκευής που θα απαιτούνται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία και θα αντιμετωπίζει αμέσως οποιαδήποτε προβλήματα ή αστοχίες υλικών που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια αυτών των επιθεωρήσεων.

Η Διευθύνουσα Υπηρεσία έχει επίσης το δικαίωμα να επιθεωρεί την κατασκευή / παραγωγή των υλικών και μέσων που ο Ανάδοχος προτίθεται να ενσωματώσει στο έργο και να εκτελεί δοκιμές και ελέγχους στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή. Ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει προκαταβολικά στη Διευθύνουσα Υπηρεσία όλες τις σχετικές πληροφορίες για τον έλεγχο ποιότητας και τα μέτρα διασφάλισης ποιότητας σε αυτές τις εγκαταστάσεις. Τα ταξιδιωτικά έξοδα για τις επισκέψεις εκπροσώπων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας στις εγκαταστάσεις του κατασκευαστή στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό βαρύνουν τον Ανάδοχο.

Τα υλικά και τα μέσα που θα παραδίδονται επιτόπου του έργου θα επιθεωρούνται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία κατά την παραλαβή τους. Αντίγραφα όλων των αποδείξεων παραλαβής και των σημειώσεων σχετικά με τα υλικά και τα μέσα που θα παραλαμβάνονται στο έργο πρέπει να υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Οι παραπάνω επιθεωρήσεις από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν απαλλάσσουν τον Ανάδοχο από τις συμβατικές του υποχρεώσεις για τον έλεγχο ποιότητας.

6. Τεκμηρίωση Επιθεωρήσεων και Δοκιμών

Οι επιθεωρήσεις και δοκιμές που θα γίνονται είτε στο εργοτάξιο είτε αλλού, πρέπει να καταγράφονται σε κατάλληλα έγγραφα. Υποδείγματα αυτών των εγγράφων και των εντύπων καταγραφής δοκιμών / ελέγχων θα υποβληθούν για έγκριση στη Διευθύνουσα Υπηρεσία από τον Ανάδοχο μαζί με το Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου που θα συντάξει.

Τα αποτελέσματα των δοκιμών / ελέγχων θα επικυρώνονται από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Σε όλα τα πιστοποιητικά δοκιμών / ελέγχου και στις αναφορές επιθεωρήσεων θα σημειώνονται σαφώς η ημερομηνία εκτέλεσης της δοκιμής / ελέγχου, τα κριτήρια αποδοχής καθώς επίσης και σε ποιο τμήμα του έργου αναφέρονται. Τα πιστοποιητικά δοκιμών από τον κατασκευαστή ή από ανεξάρτητους οίκους επιθεώρησης πρέπει επίσης να σημειώνουν σαφώς τα κριτήρια αποδοχής εκάστης δοκιμής, την ημερομηνία εκτέλεσης αυτής καθώς επίσης και σε ποιο τμήμα του έργου αναφέρονται και πρέπει να υποβάλλονται στη Διευθύνουσα Υπηρεσία αμέσως μόλις παραλαμβάνονται και πάντως όχι μετά την ημερομηνία παραλαβής των σχετικών υλικών.

Ο Ανάδοχος θα συντάσσει "Εβδομαδιαίες Αναφορές Ελέγχου Ποιότητας", και θα τις υποβάλλει στη Διευθύνουσα Υπηρεσία. Στις αναφορές αυτές θα συνοψίζονται όλες οι επιθεωρήσεις ελέγχου ποιότητας και οι δοκιμές / έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της εβδομάδας αυτής, με την ημερομηνία εκτέλεσης και τα κριτήρια αποδοχής εκάστης εξ' αυτών.

Σε περίπτωση ασυμφωνιών με τις απαιτήσεις των προδιαγραφών, η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα εκδίδει ένα "Πιστοποιητικό Μη Συμμόρφωσης" και ο Ανάδοχος θα είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει αμέσως τις αναγκαίες επανορθωτικές εργασίες. Το "Πιστοποιητικό Μη Συμμόρφωσης" θα περιγράφει:

- Ημερομηνία και τμήμα του έργου στο οποίο παρατηρήθηκε η μη συμμόρφωση.
- Περιγραφή της αιτίας της μη συμμόρφωσης, με επισύναψη αναφορών επιθεώρησης και αποτελεσμάτων δοκιμών / ελέγχων.
- Επισκευαστικές ή επανορθωτικές ενέργειες αποδεκτές από την Διευθύνουσα Υπηρεσία.

Το "Πιστοποιητικό Μη Συμμόρφωσης" θα χρησιμοποιείται στη συνέχεια για την καταγραφή της ημερομηνίας και της μεθόδου επισκευής / επανόρθωσης. Όλα τα "Πιστοποιητικά Μη Συμμόρφωσης" που θα εκδίδονται κατά τη διάρκεια της εβδομάδας, είτε έχουν γίνει ήδη ενέργειες είτε όχι ακόμα, θα περιλαμβάνονται στην "Εβδομαδιαία Αναφορά Ελέγχου Ποιότητας".

Ο Ανάδοχος θα τηρεί και θα ανανεώνει λεπτομερειακό αρχείο για τον έλεγχο ποιότητας, όπου με κατάλληλη μορφή θα υπάρχουν ακριβείς κατάλογοι όλων των υλικών που έχουν παραγγελθεί, των υλικών που έχουν παραληφθεί, των υλικών που έχουν κριθεί ακατάλληλα ή που έχουν χαθεί κατά τη διάρκεια των εργασιών και των υλικών που υπάρχουν σε πλεόνασμα. Η Διευθύνουσα Υπηρεσία θα έχει πρόσβαση σ' αυτά τα αρχεία ανά πάσα στιγμή. Κάθε μήνα, συνόψεις αυτών των αρχείων θα υποβάλλονται από τον Ανάδοχο στη Διευθύνουσα Υπηρεσία για ενημέρωσή της.

7. Στοιχεία του Προγράμματος Ποιότητας Έργου

Στη συνέχεια παρέχεται ενδεικτική, μη περιοριστική μορφή του τύπου των στοιχείων που πρέπει να συμπεριληφθούν στο Πρόγραμμα Ποιότητας Έργου.

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Σκοπός
2. Οργάνωση (Οργανόγραμμα του Αναδόχου για το έργο, Θέσεις ευθύνης, Εμπειρία, Δικαιοδοσία, Καθήκοντα, Ροή εγγράφων)
3. Υποβολή σχεδίων και καταλόγου προδιαγραφών για έλεγχο / δοκιμή
4. Περιγραφή Διαδικασιών:
  - Προμήθειας υλικών από τον Ανάδοχο (διαδικασίας εγκρίσεων, παραλαβής)
  - Παραλαβής
  - Απογραφής / Αποθήκευσης υλικών
  - Κατασκευής
  - Συντήρησης
5. Τοπογραφικός έλεγχος και έλεγχος για υπόγεια εμπόδια ή δίκτυα Ο.Κ.Ω.
6. Εργαστηριακός Έλεγχος – Πρόγραμμα Δοκιμών
7. Έλεγχος βαθμονόμησης συσκευών
8. Κριτήρια αποδοχής ελέγχων / δοκιμών
9. Αξιολόγηση, Τεκμηρίωση και Αρχαιοθέτηση στοιχείων
10. Μέτρα ασφαλείας (ΣΑΥ – ΦΑΥ)
11. Πρόγραμμα επιθεωρήσεων

B. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Χωματοουργικά
  - Γενικές και Ειδικές Εκσκαφές
  - Εκσκαφές ορυγμάτων
  - Επίχωση / συμπύκνωση
  - Έλεγχος κατασκευής
  - Έλεγχος και δοκιμές υλικών
  - Επιτόπου Επιθεώρηση
2. Οικοδομικά
  - Έλεγχοι και Δοκιμές Υλικών στη μονάδα παρασκευής αργών υλικών
  - Έλεγχοι και Δοκιμές Υλικών στη μονάδα παρασκευής σκυροδέματος

- Τσιμέντα
  - Πρόσθετα Σκυροδέματος
  - Έλεγχοι Λειτουργίας μονάδας παρασκευής σκυροδέματος
  - Έλεγχος και Δοκιμές Σκυροδέματος στη μονάδα παρασκευής
  - Οπλισμός
  - Ξυλότυποι
  - Έλεγχος και Δοκιμές Σκυροδέματος στη θέση διάστρωσης
  - Επιτόπου Επιθεώρηση
3. Οδοποιία
- Προετοιμασία, υπόβαση, βάση
  - Έλεγχοι και Δοκιμές Υλικών στη μονάδα παρασκευής αργών υλικών
  - Βάση οδοστρωσίας
  - Έλεγχος κατασκευής
  - Έλεγχος και Δοκιμές Συμπύκνωσης και Υγρασίας
  - Επιτόπου Επιθεώρηση
4. Χαλυβδοσωλήνες
- Υλικά
  - Επιστρώσεις
  - Συγκόλληση
    - ⇒ Καταλληλότητα πιστοποίησης διαδικασίας και μέσων
    - ⇒ Έλεγχοι και δοκιμές
5. Αγωγοί πολυαιθυλενίου (PE)
- Υλικά
  - Συγκόλληση
    - ⇒ Καταλληλότητα πιστοποίησης διαδικασίας και μέσων
    - ⇒ Προσόντα πιστοποίησης τεχνικού προσωπικού
    - ⇒ Έλεγχοι και δοκιμές
  - Επιτόπου Επιθεώρηση
  - Δοκιμές
6. Μηχανολογικός εξοπλισμός
- Αποθήκευση και συντήρηση
  - Εγκατάσταση και Έλεγχος
  - Δοκιμές

Γ. ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

1. Θέση
2. Σχέδιο
3. Εξοπλισμός
4. Κατάλογος Ελέγχων και Δοκιμών που θα εκτελούνται στο εργαστήριο
5. Προσωπικό (ονομαστικά)

- Ειδικότητα
  - Εμπειρία
6. Διαθέσιμα Οχήματα μεταφοράς προσωπικού – υλικών

Δ. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Έντυπα Επιθεωρήσεων
2. Έντυπα Εργαστηριακών Δοκιμών και Ελέγχων
3. Έντυπα Επιτόπου Δοκιμών και Ελέγχων
4. Εβδομαδιαίες Αναφορές Ελέγχου Ποιότητας
5. Σύστημα Ταξινόμησης Αναφορών και Δελτίων Ελέγχου Ποιότητας
6. Σύστημα Αρχαιοθέτησης Εγγράφων Παραγγελίας, Παραλαβής κ.λ.π. υλικών

Ε. ΤΗΡΗΣΗ ΧΡΟΝΙΚΩΝ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ

1. Έγκαιρη εκτέλεση εντολών της Διευθύνουσας Υπηρεσίας
2. Επαναφορές οδοστρωμάτων / πεζοδρομίων

8. Ελάχιστος Αριθμός Δοκιμών

Ο αριθμός των δοκιμών που πρέπει να εκτελεσθούν είναι αυτός που καθορίζεται από τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές, τον Κανονισμό Τεχνολογίας Σκυροδέματος, τα πρότυπα ΕΛΟΤ, καθώς και τα λοιπά αναφερόμενα στα συμβατικά τεύχη πρότυπα και προδιαγραφές.

Σε κάθε περίπτωση, ο αριθμός των δοκιμών και ελέγχων δεν μπορεί να είναι μικρότερος από τον οριζόμενο παρακάτω:

8.1 Έλεγχος Αδρανών στη Μονάδα Παραγωγής

α. Κοκκομετρική διαβάθμιση

Στα αδρανή για τεχνικά έργα (σκυροδέματα κ.λ.π.) για οδοστρωσία για ασφαλικά κάθε 300 m³

1 Δοκιμή

β. Πλαστικότητα και ισοδύναμο άμμου

- Στα αδρανή για σκυροδέματα κάθε 300 m³

1 Δοκιμή

- Στα αδρανή για οδοστρωσία και ασφαλικά κάθε 500 m³

1 Δοκιμή

γ. Υγεία πετρωμάτων

Για όλα τα αδρανή από τη ίδια πηγή, αν δεν υπάρχει ειδικός λόγος που να χρειάζεται επανάληψη (ανομοιογένεια κ.λ.π.)

3 Δοκιμές

δ. Συμπύκνωση κατά Proctor

Για τα αδρανή οδοστρωσίας, ανά 1000 m³

1 Δοκιμή

8.2 Έλεγχος Αδρανών στο Εργοτάξιο

Κοκκομετρική διαβάθμιση στα αδρανή για τεχνικά έργα (σκυροδέματα κ.λ.π.) για οδοστρωσία, επιχώματα και ασφαλικά, κάθε 300 m³

1 Δοκιμή

8.3 Συμπυκνώσεις

α. Στη σκάφη εδράσεως επιχωμάτων κάθε 150m μήκος ή μικρότερο αυτοτελές τμήμα	1 Δοκιμή
β. Στα επιχώματα και εξυγιαντικές στρώσεις κάθε 500 m ³	1 Δοκιμή
γ. Στις βάσεις που σταθεροποιούνται μηχανικά για κάθε 150 m ή μικρότερο αυτοτελές τμήμα, για κάθε στρώση	1 Δοκιμή
δ. Στις ασφαλτικές στρώσεις, κάθε 150 m για κάθε στρώση	1 Δοκιμή

8.4 Σκυροδέματα

α. <u>Εργοστασιακό Σκυρόδεμα</u>	
Ημερήσια σκυροδέτηση έως 20 m ³	3 ή 6 Δοκίμια
Ημερήσια σκυροδέτηση από 21 m ³ έως 150 m ³	6 Δοκίμια
Ημερήσια σκυροδέτηση μεγαλύτερη των 150 m ³	12 Δοκίμια
β. <u>Εργοταξιακό Σκυρόδεμα</u>	
1. <u>Μικρά έργα</u>	
Ημερήσια σκυροδέτηση έως 150 m ³ (από διαφορετικά αναμίγματα)	6 Δοκίμια
Ημερήσια σκυροδέτηση μεγαλύτερη των 150 m ³	12 Δοκίμια
2. <u>Μεγάλα έργα</u>	
Ανά ημέρα τις 3 πρώτες ημέρες	12 Δοκίμια
Ανά ημέρα τις υπόλοιπες ημέρες	3 Δοκίμια

Παρατήρηση:

Εκτός από τους ελέγχους που προαναφέρθηκαν και που θα γίνονται όταν παράγονται υλικά που θα ενσωματωθούν στο έργο ή κατασκευάζονται τα έργα, θα γίνουν και όλες οι πολλαπλές δοκιμές που χρειάζονται για να ρυθμιστεί η παραγωγή, ο δε αριθμός τους δεν συνυπολογίζεται στον ελάχιστο αριθμό.

Αθήνα, Μάρτιος 2017

Η Συντάξασα

Η Προϊσταμένη Υ.Ε.Τ.Υ.

**Ε. Μαρονικολάκη
Πολιτικός Μηχανικός.**

**Αλ. Χείλαρη
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός**

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

ΕΡΓΟ: "Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε."

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ) ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ:

"Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε"

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
ΤΜΗΜΑ Α΄.....	5
A.1. Είδος έργου και χρήση αυτού	5
A.2. Σύντομη περιγραφή του έργου	5
A.3. Ακριβής Διεύθυνση του έργου	5
A.4. Στοιχεία του Κύριου του Έργου	5
A.5. Στοιχεία του Υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ – Τεχνικός Ασφαλείας	5
A.6. Περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου	6
B.1. Κίνδυνοι που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την εκτέλεση του έργου.....	8
Κατηγορίες κινδύνων	8
Γ.1. Μέτρα για την πρόληψη και αποτροπή των κινδύνων και γενικά για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων	14
Γενικοί Κανόνες Ασφάλειας Εργοταξίου	14
Υποχρεώσεις.....	14
Κανόνες ασφάλειας Προσωπικού	14
Χρήση Μέτρων Ατομικής Προστασίας	15
Δ.1. Πρόσθετα Στοιχεία.....	27
Ε. Νομοθετικές Διατάξεις.....	29

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας έχει αναπτυχθεί με τρόπο που να καλύπτει:

- ✓ τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης
- ✓ τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τα την εκπόνηση Σχεδίων Ασφάλειας και Υγείας ήτοι:
  - Απόφαση ΔΙΠΑΔ / 899 / 02 – Φ.Ε.Κ. 16B / 14.1.2003
  - Π.Δ. 305/96, Εγκύκλιος – 130159 / 7.5.97
  - Κοινή Απόφαση Υπουργών Π.Ε.Κ.Α. και Υ.ΜΕ.ΔΙ. 6952 / 14.2.2011 – Φ.Ε.Κ. 420B / 16.3.2011

Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει:

- A. Γενικά Στοιχεία (είδος έργου, χρήση αυτού, Διεύθυνση έργου, περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου και των εφαρμοζομένων κατά φάση μεθόδων εργασίας κ.λ.π.).
- B. Κίνδυνοι που ενδέχεται να παρουσιαστούν κατά την εκτέλεση του έργου βάσει των φάσεων και υποφάσεων του μελετώμενου έργου.
- Γ. Μέτρα για την πρόληψη και αποφυγή των κινδύνων και γενικά για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων.
- Δ. Λοιπά πρόσθετα στοιχεία (Δίοδοι προσπέλασης, χώροι αποθήκευσης, χώροι υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών).
- E. Νομοθετικές διατάξεις.

ΤΜΗΜΑ Α΄

A.1. Είδος έργου και χρήση αυτού

Πρόκειται για υδραυλικό έργο και αφορά σε εργασίες για τις επεκτάσεις, βελτιώσεις και αντικαταστάσεις αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Γ' Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με σκοπό την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

A.2 Σύντομη περιγραφή του έργου

Το παρόν έργο εκτείνεται στις περιοχές Δήμων που ανήκουν στα διοικητικά όρια αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Γ' Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και υλοποιεί έργα στην εν λόγω περιοχή. Περιλαμβάνει δε, τις αναγκαίες εργασίες για τις επεκτάσεις, βελτιώσεις και αντικαταστάσεις αγωγών του δικτύου ύδρευσης.

A.3 Ακριβής Διεύθυνση του έργου

Το παρόν έργο θα υλοποιηθεί αποκλειστικά στις οδούς των Δήμων που ανήκουν στα διοικητικά όρια αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Γ' Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., όπως αποτυπώνονται στις πινακίδες – σχέδια του έργου, με Νο 8, 21, 27, 28(1), 28(2), 29(1), 29(2), 30 και 31, που συνοδεύουν την Τεχνική Περιγραφή και αναφέρονται σε πίνακα της.

A.4 Στοιχεία του Κύριου του Έργου

Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)

A.5 Στοιχεία του Υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ – Τεχνικός Ασφαλείας

Υπηρεσία Έργων Τομέα Ύδρευσης

A.6 Περιγραφή των φάσεων εκτέλεσης του έργου

ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(1) ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΡΓΟΤΑΞΙΟΥ	1.1	Εκχέρσωση - Αποψίλωση εκρίζωση θάμνων
		1.2	Προμήθεια και Μεταφορά Υλικών
		1.3	Δίκτυα ΟΚΩ
	(2) ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ	2.1	Ασφαλτοκοπή
		2.2	Καθαίρεση ασφαλτικού / Πλακών / Σκυροδέματος
		2.3	Εκσκαφή τάφρου
		2.4	Διαμόρφωση πυθμένα
	(3) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΑΛΥΒΔΟΣΩΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΑΓΩΓΩΝ ΠΟΛΥΑΙΘΥΛΕΝΙΟΥ (ΡΕ)	3.1	Τοποθέτηση χαλυβδοσωλήνων / αγωγών πολυαιθυλενίου
		3.2	Συγκολλήσεις
		3.3	Έλεγχοι συγκολλήσεων
		3.4	Μόνωση συγκολλήσεων
		3.5	Τοποθέτηση ειδικών τεμαχίων (Ταυ / καμπύλες κ.λ.π.)
		3.6	Υδραυλική δοκιμή δικτύου
		3.7	Επίχωση ορύγματος
		3.8	Συμπύκνωση ορύγματος
	(4) ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ	4.1	Καθαιρέσεις/ Αποξηλώσεις
4.2		Μετακινήσεις Δικτύων	
4.3		Τοποθετήσεις / Εγκαταστάσεις παροχών	
4.4		Τοποθέτηση Διανομέα	
4.5		Φόρτωση / Μεταφορά / εκφόρτωση παροχών / διανομέα	
4.6		Εργασίες συνδέσεων	

	(5) ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΔΙΚΛΕΙΔΩΝ	5.1	Ασφαλτοκοπή
		5.2	Καθαίρεση ασφαλτοτάπητα
		5.3	Εκσκαφή τάφρου
		5.4	Καθαίρεση σκυροδέματος / τσιμεντοπλακών
		5.5	Φόρτωση / Μεταφορά / εκφόρτωση παροχών / δικλείδων
		5.6	Τοποθέτηση ειδικών τεμαχίων (ρακορ, ταυ, μαστών)
		5.7	Ανακατασκευή σκυροδέματος
ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(6) ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ / ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΦΡΕΑΤΙΩΝ	6.1	Εκσκαφή
		6.2	Καθαίρεση άοπλου σκυροδέματος ή και οπλισμένου
		6.3	Ξυλότυποι
		6.4	Σκυροδέτηση
		6.5	Φόρτωση / εκφόρτωση
	(7) ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	7.1	Επίχωση
		7.2	Έκχυση ασφαλτομίγματος
		7.3	Δόνηση
		7.4	Καθαρισμός

ΤΜΗΜΑ Β'

B.1 Κίνδυνοι που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την εκτέλεση του έργου

Κατηγορίες κινδύνων

Για κάθε επιμέρους φάση / υποφάση εκτέλεσης του έργου, επισημαίνονται οι κίνδυνοι που, ενδέχεται να παρουσιαστούν. Η επισήμανση γίνεται με την αναγραφή των αριθμών 1,2 ή 3 στους κόμβους του πίνακα, όπου αντίστοιχα εντοπίζεται πιθανή πηγή κινδύνου. Η χρήση των αριθμών είναι υποκειμενική, αποδίδει δε την αντίληψη της εταιρείας μας, για την ένταση των κινδύνων βάσει των εργασιών κατασκευής που θα πραγματοποιηθούν.

Στους πίνακες που ακολουθούν προσδιορίζεται η ένταση του κινδύνου σε κάθε φάση και υποφάση του έργου. Οι διαχωρισμοί είναι τρεις και προσδιορίζονται στους πίνακες με τα σύμβολα 1, 2, 3.

Ο αριθμός 3 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου είτε:

- ο η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα κατά την εξεταζόμενη φάση / υποφάση εργασίας (π.χ. κίνδυνος κατάρρευσης κατά την εκσκαφή θεμελίων δίπλα σε παλαιά οικοδομή),
- οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικίνδυνων καταστάσεων (π.χ. κίνδυνος αστοχίας των πρανών εκσκαφής, όταν το έδαφος είναι μικρής συνεκτικότητας, ή υδροφορεί),

Ο αριθμός 1 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου είτε:

- ο η πηγή κινδύνου εμφανίζεται περιοδικά ή με χρονικά διαλείποντα τρόπο (π.χ. κίνδυνοι τραυματισμών από ανατροπές υλικών, σε οικοδομικό εργοτάξιο),
- δε συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης των κινδύνων (π.χ. κίνδυνοι από την κίνηση οχημάτων σε ένα ευρύχωρο υπαίθριο εργοτάξιο),
- ο κίνδυνος δεν είναι σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι μεγάλη (π.χ. κίνδυνοι από την εκτέλεση υπαίθριων εργασιών σε συνθήκες καύσωνα).

Ο αριθμός 2 χαρακτηρίζει τις θεωρούμενες ως «ενδιάμεσες» των 1 και 3 περιπτώσεις

Η χρήση των παραπάνω συμβόλων και ο χαρακτηρισμός των κινδύνων είναι υποκειμενική και χαρακτηρίζει την αντίληψη του συντάκτη του εγγράφου σχετικά με τους κινδύνους και την επικινδυνότητα αυτών.

Στη συνέχεια περιγράφονται όλα τα είδη των κινδύνων που ενδέχεται να παρουσιαστούν στο έργο και αναπτύσσονται πίνακες ανά φάση του έργου στους οποίους αναλύεται οι κίνδυνοι και η σημαντικότητα του κάθε κινδύνου για κάθε υποφάση του έργου.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ	ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Φάση 1η			Φάση 2η				Φάση 3η							Φάση 4η						Φάση 5η						Φάση 6η					Φάση 7η						
		1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6	5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6	5.7	6.1	6.2	6.3	6.4	6.5	7.1	7.2	7.3	7.4	
03000. Πτώσεις από ύψος																																							
03100. Οικοδομές - κτίσματα	03101	Κενά																																					
	03102	Εργασία σε ύψος / στέγες																																					
	03103	Κατεδαφίσεις																																					
	03104	Κλιμακοστάσια																																					
	03105	Επικλινείς επιφάνειες εργασίας																																					
03200. Τάφροι / φρέατα	03201	Απουσία περιφράξης, επισήμανσης				2																	2																
	03202	Απουσία ασφαλούς παράκαμψης																																					
	03203	Υποχώρηση πρηνών																																					
	03204	Καταπλάκωση εργαζομένων																																					
	03205	Ελλιπής υποστήριξη πρηνών																																					
03300. Ικρίωματα	03301	Κενά																																					
	03302	Ανατροπή. Αστοχία συναρμολόγησης																																					
	03303	Ανατροπή. Αστοχία έδρασης																																					
	03304	Κατάρρευση. Αστοχία υλικού ικρίωματος																																					
	03305	Κατάρρευση. Ανεμοπίεση																																					
03400. Δάπεδα εργασίας - προσπελάσιες	03401	Κενά δαπέδων																																					
	03402	Υπερυψωμένες διόδους και πεζογέφυρες																																					
	03403	Κινητές σκάλες και ανεμόσκαλες																																					
	03404	Αναρτημένα - κινητά δάπεδα																																					
04000. Εκτοξευόμενα υλικά - θραύσματα																																							
04100. Εκρηκτικά / Ανατινάξεις	04101	Ανατινάξεις Βρόχων																																					
	04102	Ανατινάξεις κατασκευών																																					
	04103	Ατελής ανατίναξη υπονόμων																																					
	04104	Αποθήκες εκρηκτικών																																					
	04105	Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών																																					
	04106	Διαφυγή - έκλυση εκρηκτικών αερίων και μιγμάτων																																					
04200. Δοχεία / Δίκτυα υπό πίεση	04201	Φιάλες ασεπλίνης / οξυγόνου																																					
	04202	Υγραέριο																																					
	04203	Υγρό άζωτο																																					
	04204	Αέριο πόλης																																					
	04205	Πεπιεσμένος αέρας																																					
	04206	Δίκτυα ύδρευσης																																					
	04207	Ελαιοδοχεία / υδραυλικά συστήματα																																					
	04208	Νερό υπό πίεση																																					
	04209	Εκκένωση συστήματος υπό πίεση																																					
04300. Αστοχία υλικών υπό ένταση	04301	Βραχώδη υλικά σε θλίψη																																					
	04302	Προεντάσεις οπλισμού / αγκυρίων																																					
	04303	Κατεδάφιση προεντεταμένων στοιχείων																																					
	04304	Συρματόσχοινα	2																																				
	04305	Εξολκεύσεις																																					
	04306	Λαξεύσεις / τεμαχισμός λίθων																																					
04400. Εκτοξευόμενα υλικά	04401	Θραύσματα από εκσκαφές					1																																
	04402	Θραύσματα από φορτηγά																																					
	04403	Θραύσματα από καθαιρέσεις					2	2																															
	04404	Τροχίσαις - λειάνσεις																																					
	04405	Μοντάζ ειδικών τεμαχίων / μαστών κ.λ.π.																																					
	04406	Αιωρούμενα αντικείμενα από εκφορτώσεις																																					
	04407	Αμμοβολές																																					
	04408	Σκυροδέματα																																					

Γ.1 Μέτρα για την πρόληψη και αποτροπή των κινδύνων και γενικά για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων

Γενικοί Κανόνες Ασφάλειας Εργοταξίου

Υποχρεώσεις

Την κύρια ευθύνη για την εφαρμογή των γενικών κανόνων ασφάλειας την έχουν οι εργοδηγοί όλων των συνεργείων οι οποίοι πρέπει να διασφαλίσουν ότι:

- στους εργασιακούς χώρους εποπτείας τους οι εργαζόμενοι, ο εξοπλισμός και οι κατασκευές είναι σύμφωνα με τις οδηγίες ασφάλειας
- κάθε νέος εργαζόμενος που τίθεται υπό την επίβλεψη τους πρέπει να έχει ενημερωθεί και εκπαιδευτεί σύμφωνα με τις οδηγίες αυτές και
- εφόσον υπάρχει διαφορά μεταξύ αυτών των κανόνων με οποιοδήποτε ειδικό κανόνα τότε πρέπει να εφαρμόζεται ο ειδικός. Εάν οι εργοδηγοί είναι αμφίβολοι για οτιδήποτε πρέπει να αναζητήσουν βοήθεια από τον προϊστάμενό τους, το Συντονιστή Ασφάλειας κατά την εκτέλεση του έργου ή τον Τεχνικό Ασφάλειας του Αναδόχου.

Όλα τα άτομα που βρίσκονται στο Εργοτάξιο πρέπει να συμμορφώνονται πλήρως με τους γενικούς κανόνες ασφαλείας.

Κανόνες ασφάλειας Προσωπικού

- Κάθε άτομο στο εργοτάξιο πρέπει να τηρεί τους κανόνες ασφαλείας και υγείας που το αφορούν.
- Δε θα ανατίθεται μία δουλειά σε κανένα άτομο αν δεν είναι σωματικά και πνευματικά κατάλληλο γι' αυτήν.
- Όλα τα άτομα στο εργοτάξιο πρέπει να φορούν κατάλληλο κράνος ασφάλειας. Εξαιρούνται οι χώροι των γραφείων, υγιεινής, ανάπαυσης και οι καμπίνες φορητών, μηχανημάτων και οχημάτων.
- Όλα τα άτομα στο Εργοτάξιο πρέπει να φορούν κατάλληλα υποδήματα. Η ελάχιστη απαίτηση ασφάλειας για τα υποδήματα είναι να έχουν προστατευτική μεταλλική επένδυση για τα δάχτυλα και στη σόλα.
- Όλα τα άτομα στο εργοτάξιο θα φορούν ανακλαστικά γιλέκα.
- Η ασφαλής προσέγγιση και έξοδος πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλες τις θέσεις εργασίες και χώρους.
- Όλοι οι οδηγοί και χειριστές εξοπλισμού πρέπει να συμμορφώνονται με τη σήμανση του εργοταξίου.
- Όλα τα άτομα πρέπει να συμμορφώνονται με τις οδηγίες της σήμανσης ασφάλειας του Εργοταξίου.
- Φωτιές με σκοπό τη θέρμανση δεν επιτρέπονται στο Εργοτάξιο.
- Απαγορεύεται η χρήση αλκοόλ στους χώρους του εργοταξίου.
- Κανένα άτομο δε θα ξεκινά την εργασία του εάν δεν είναι κατάλληλα ντυμένο. Οι εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να φορούν φαρδιά ξεκούμπωτα ρούχα, σορτς και να είναι γυμνοί από τη μέση και πάνω.
- Κανένα άτομο δεν επιτρέπεται να επαναπροσδιορίσει, απομακρύνει, τροποποιήσει, χαλάσει, καταστρέψει οποιοδήποτε σήμανση ή εξοπλισμό ασφάλειας.
- Όλοι οι εργαζόμενοι είναι υποχρεωμένοι να αναφέρουν οποιαδήποτε ανασφαλή κατάσταση εργασίας και να απευθυνθούν για βοήθεια αν δεν μπορούν να την ελέγξουν μόνοι τους.
- Το εργοτάξιο πρέπει να διατηρείται καθαρό. Όλα τα σκουπίδια πρέπει να εναποτίθενται στους παρεχόμενους κάδους απορριμμάτων.
- Καμία εργασία να μην ξεκινά εάν δεν υπάρχει ο κατάλληλος φωτισμός. Ιδιαίτερως κατά τη διάρκεια νυχτερινών εργασιών (εφόσον απαιτηθούν).

- Μόνο εξουσιοδοτημένα άτομα να χειρίζονται τον εξοπλισμό του εργοταξίου.
- Όλοι οι επισκέπτες στο εργοτάξιο πρέπει να συνοδεύονται από άτομο που γνωρίζει τους χώρους του εργοταξίου και να συμμορφώνονται με τις οδηγίες του. Στους επισκέπτες θα χορηγούνται κράνη ασφαλείας και ανακλαστικά γιλέκα.

Χρήση Μέτρων Ατομικής Προστασίας

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ

- Μηχανικοί
- Εργοδηγοί
- Εργαζόμενοι

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Οι εργοδηγοί είναι υπεύθυνοι να:

- Ελέγξουν ότι όλο το προσωπικό είναι εφοδιασμένο με κατάλληλα ΜΑΠ,
- διασφαλίζουν ότι τα ΜΑΠ χρησιμοποιούνται από το προσωπικό,
- διασφαλίζουν ότι τα ΜΑΠ συντηρούνται επαρκώς και
- ελέγχουν αν μεταβάλλονται οι συνθήκες εργασίας και απαιτούνται συμπληρωματικά ή διαφορετικά ΜΑΠ. Εάν οι εργοδηγοί είναι αμφίβολοι για οτιδήποτε πρέπει να αναζητήσουν βοήθεια από τον επιβλέποντα μηχανικό της Κ/Ξ.

Οι εργαζόμενοι είναι υπεύθυνοι να:

- Ενημερώνονται για τα ΜΑΠ και να τα χρησιμοποιούν όταν τους ζητείται,
- Συντηρούν κατάλληλα τα ΜΑΠ που τους παρασχέθηκαν,
- Τοποθετούν τα ΜΑΠ σε ασφαλή χώρο μετά το τέλος της εργασίας τους,
- Ζητούν άμεση αντικατάσταση των ΜΑΠ σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς τους.

ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ

Όταν κάθε δυνατό μέτρο προστασίας έχει ληφθεί και οι εργαζόμενοι εκτίθενται σε εναπομείναντες κινδύνους, τότε χρησιμοποιούνται τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ). Συνεπώς τα ΜΑΠ αποτελούν την τελευταία λύση προστασίας των εργαζομένων.

ΜΑΠ χορηγούνται για την προστασία:

- Των ματιών
- Της κεφαλής και λαιμού
- Του προσώπου
- Της ακοής
- Των χεριών
- Των ποδιών
- Της αναπνοής
- Ολόκληρου του σώματος

Όλο το προσωπικό του Αναδόχου και το προσωπικό των υπεργολάβων του καθώς και οι επισκέπτες, επιβλέποντες κ.λ.π. στο εργοτάξιο υποχρεούνται να χρησιμοποιούν ΜΑΠ. Η χρήση των ΜΑΠ δεν αποτελεί επιλογή αλλά υποχρέωση όλων στο Εργοτάξιο.

Προσοχή πρέπει να δίνεται στην επιλογή των ΜΑΠ, λαμβάνοντας υπόψη τα ανθρωπομετρικά χαρακτηριστικά του καθενός, ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα από τη χρήση τους και να παρέχουν τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια.

Τα ΜΑΠ πρέπει να καθαρίζονται, να αποθηκεύονται κατάλληλα όταν δε χρησιμοποιούνται, να συντηρούνται και να αντικαθίστανται, όταν παύουν να παρέχουν την απαιτούμενη προστασία.

Αν και τα είδη των ΜΑΠ αναφέρονται σε συγκεκριμένες εργασίες, υπάρχουν ΜΑΠ που πρέπει να εφαρμόζονται από όλους στο Εργοτάξιο. Αυτά είναι:

- κράνος
- παπούτσια

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίνεται όταν χρησιμοποιούνται ταυτόχρονα περισσότερα του ενός ΜΑΠ, ώστε να διασφαλίζεται η συμβατότητά τους. Π.χ. όταν απαιτείται προστασία της κεφαλής και της ακοής τότε κράνη με προσαρμοσμένα προστατευτικά ακοής είναι τα κατάλληλα. Στην περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμα ΜΑΠ τα οποία καλύπτουν δυο (ή και περισσότερα) μέρη πρέπει να χρησιμοποιούνται ΜΑΠ συμβατά μεταξύ τους, π.χ. η ικανότητα ενός αναπνευστήρα μειώνεται λόγω χρήσης προστατευτικών γυαλιών, αν δεν είναι συμβατά.

Στο Εργοτάξιο αναρτώνται πινακίδες που υποδεικνύουν τη χρήση συγκεκριμένων ΜΑΠ. Όλοι πρέπει να συμμορφώνονται με αυτές πριν την είσοδό τους στο συγκεκριμένο χώρο. Οι πινακίδες έχουν γαλάζιο φόντο και λευκή απεικόνιση του απαιτούμενου ΜΑΠ.

ΣΗΜΕΙΑ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

- Τα ΜΑΠ αποτελούν το τελευταίο μέσο προστασίας.
- Η επιλογή των ΜΑΠ γίνεται μετά από εκτίμηση των ειδικών κινδύνων στη θέση εργασίας και των γενικών κινδύνων στο χώρο εργασίας.
- Προσοχή χρειάζεται στην επιλογή του κατάλληλου τύπου ΜΑΠ κάθε κατηγορίας.
- Τα ΜΑΠ πρέπει να ταιριάζουν καλά στα ανθρωπομετρικά χαρακτηριστικά του κάθε χρήστη.
- Δεν υπάρχουν ΜΑΠ γενικής χρήσης.
- Όπου χρειάζεται πολλαπλή προστασία επιλέγονται ΜΑΠ που προσαρμόζονται ή ταιριάζουν χωρίς να δημιουργούν κάποιο πρόβλημα (άλλο κίνδυνο, μειωμένη προστασία).
- Τα ΜΑΠ που επιλέγονται δεν πρέπει να δημιουργούν άλλους κινδύνους για το χρήστη ή άλλους.
- ΜΑΠ κεφαλής και ΜΑΠ ποδιών πρέπει να φοριούνται πάντα σε ένα εργοτάξιο στις θέσεις εργασίας ή προσπέλασης σε αυτές.
- Τα ΜΑΠ απαιτούν καλό και επιμελή καθαρισμό.
- Τα ΜΑΠ απαιτούν συνεχή έλεγχο για φθορές και άμεση αντικατάστασή τους σε περίπτωση φθοράς ή βλάβης.
- Τα ΜΑΠ πρέπει να είναι καλής ποιότητας και να έχουν το διακριτικό CE.
- Τα ΜΑΠ πρέπει να χρησιμοποιούνται σωστά, σύμφωνα με τις οδηγίες των κατασκευαστών.
- Τα ΜΑΠ πρέπει να χρησιμοποιούνται συνέχεια από τους εργαζομένους, όπου προβλέπονται.
- Σκόπιμος είναι ο έλεγχος και η επιθεώρηση του εξοπλισμού τουλάχιστον μία φορά το μήνα.
- Η αποθήκευση των ΜΑΠ πρέπει να γίνεται σε κατάλληλους και καθαρούς χώρους.
- Είναι απαραίτητη η εκπαίδευση και ενημέρωση των εργαζομένων στη χρησιμότητα και χρήση των ΜΑΠ.
- Είναι υποχρέωση όλων των εργαζομένων να χρησιμοποιούν τα ΜΑΠ.

Τα ΜΑΠ πρέπει να είναι προσωπικά.

ΕΠΙΣΗΜΑΣΜΕΝΟΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ ΤΟΥ ΚΟΜΒΟΥ		ΜΕΤΡΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ	
(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ	(4) ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΤΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ
01201	Φ2.3, Φ 5.5, Φ 6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9 έως 13 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, Β II, παρ. 10	<ul style="list-style-type: none"> • Να απαγορευθεί η χωρίς λόγο παραμονή προσωπικού κοντά στα πρανή των εκσκαφών • Πλήρης έρευνα εδαφικών συνθηκών αντιστήριξης • Αποφυγή συγκέντρωσης προϊόντων εκσκαφής και μηχανημάτων πλησίον της τάφρου
01202	Φ2.3, Φ 5.5, Φ 6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9 έως 13 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, Β II, παρ. 10	<ul style="list-style-type: none"> • Να απαγορευθεί η χωρίς λόγο παραμονή προσωπικού κοντά στα πρανή των εκσκαφών • Πλήρης έρευνα εδαφικών συνθηκών αντιστήριξης • Αποφυγή συγκέντρωσης προϊόντων εκσκαφής και μηχανημάτων πλησίον της τάφρου
01204	Φ 3.1, Φ 3.5, Φ 4.3, Φ 4.4, Φ 5.6	Π.Δ. 1 (573/8 I κτφ Β, άρθρα 52 έως και 57 και 64, 65.11 Π.Δ. 305/96 Παράρτημα IV σημ. II Π.Δ. 395/94 άρθρα 1 έως και 5 και παράρτημα I	Ασφαλής έδραση των μηχανημάτων σε ικανή απόσταση από τα χείλη της τάφρου
01206	Φ1.2, Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ 5.6, Φ6.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 45, 46, 47, 48, 50, 85 Π.Δ. 305/96, Παράρτημα IV, σημ. 8 και 9	<ul style="list-style-type: none"> • Ευσταθής έδραση σε ικανή απόσταση από την τάφρο • Αδειούχοι χειριστές • Αποφυγή έκκεντρης φόρτωσης και υπερφόρτωσης

01207	Φ2.3, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ5.4, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 9, παρ. 2	Απαγόρευση εισόδου εργαζομένων στην τάφρο προ της ολοκλήρωσης των εργασιών αντιστήριξης ή και απόθεσης του υλικού επαναπλήρωσης της τάφρου
01208	Φ1.3	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 78	<ul style="list-style-type: none"> • Αναγνώριση εδάφους. Αποτύπωση – σχέδια • Διαδικασίες με αντίστοιχες αρχές. Ερευνητικές τομές • Υποχρέωση ανάρτησης ή υποστήριξης υπόγειων δικτύων ΟΚΩ • Συνεννόηση με αρμόδιες Αρχές
01209	Φ2.3, Φ5.4, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9 έως 13. Π.Δ. 305/91: Παράρτημα IV, σημ. 10 Έγκριση Διευθύνουσας Υπηρεσίας	<ul style="list-style-type: none"> • Πλήρης έρευνα εδαφικών συνθηκών αντιστήριξης. Έγκριση Υπηρεσίας. • Ο Ανάδοχος να συντάξει σχετική διαδικασία • Αποφυγή συγκέντρωσης προϊόντων εκσκαφής και μηχανημάτων πλησίον της τάφρου • Αντιστήριξη παράλληλα με την πρόοδο των εργασιών
01210	Φ3.2, Φ4.3, Φ4.4, Φ5.6	Π.Δ. 1073/81 άρθρα 64 και 65. Π.Δ. 395/94 όπως τροποποιήθηκε με τα Π.Δ. 89/99 και 304/2000. Π.Δ. 105/95 Παρ Χ	Ασφαλής προσπέλαση καλή ορατότητα ή σύμπραξη κουμανταδόρου
01410	Φ3.8, Φ7.1	Π.Δ. 395/94 Π.Δ. 88/99 Π.Δ. 1073/81: άρθρα 45, 46, 47, 48 και 51 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV μέρος Β τμήμα II σημ. 9	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού με διάταξη μείωσης κραδασμών και θορύβου • Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού
02101	Φ2.3, Φ3.1, Φ3.5, Φ3.8, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.3, Φ5.5, Φ5.6, Φ6.1, Φ6.4, Φ7.1	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας Π.Δ. 1073/81: άρθρα 4 και 46. Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, Τμήμα II, σημ. 8 και 9	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου μέσου και προσωπικού που έχει τα προσόντα. Έγκριση Διευθύνουσας Υπηρεσίας • Αδειούχοι χειριστές • Σήμανση εργοταξίου • Τήρηση ορίων κυκλοφορίας

02102	Φ2.3, Φ2.4, Φ3.1, Φ3.5, Φ3.8, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.3, Φ5.5, Φ5.6, Φ6.1, Φ6.4, Φ7.1	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας Π.Δ. 1073/81: άρθρα 4 και 46 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, Τμήμα II, σημ. 8 και 9	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου μέσου και προσωπικού που έχει τα προσόντα. Έγκριση Διευθύνουσας Υπηρεσίας • Αδειούχοι χειριστές • Σήμανση εργοταξίου • Τήρηση ορίων κυκλοφορίας
02106	Φ2.3, Φ3.1, Φ3.5, Φ3.8, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.3, Φ5.5, Φ5.6, Φ6.1, Φ6.4, Φ7.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 45, 46 Π.Δ. 395/94: άρθρα 5, 6 Π.Δ. 88/99: Παράρτημα II	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού. Χρήση από εργαζόμενους με ειδική εκπαίδευση • Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού με έγκριση, όπου απαιτείται, τύπου CE
02107	Φ2.3, Φ2.4, Φ3.1, Φ3.5, Φ3.8, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.3, Φ5.5, Φ5.6, Φ6.1, Φ6.4, Φ7.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 45, 46 Π.Δ. 395/94: άρθρα 5, 6 Π.Δ. 88/99: Παράρτημα II	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού. Χρήση από εργαζόμενους με ειδική εκπαίδευση • Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού με έγκριση, όπου απαιτείται, τύπου CE
02202	Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ 5.6	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 45, 46, 47, 48, 50, 85 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. 8	<ul style="list-style-type: none"> • Ευσταθής έδραση σε ικανή απόσταση από την τάφρο • Αδειούχοι χειριστές • Αποφυγή έκκεντρης φόρτωσης και υπερφόρτωσης
02305	Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ 5.6, Φ 6.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 45, 46, 47, 48, 50, 85 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. 8	
02401	Φ6.3, Φ6.4	Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. 9.1 και 9.2 Π.Δ. 1073/81: άρθρο 97	<ul style="list-style-type: none"> • Εργαλεία εγκεκριμένου τύπου CE • Εκπαιδευμένο προσωπικό • Συντήρηση και έλεγχος εργαλείων και συσκευών. Χειρισμός από αδειούχους ή και εξουσιοδοτημένους εργαζόμενους

02402	Φ3.2, Φ3.3, Φ5.6	Π.Δ. 95/78 Π.Δ. 396/94: άρθρα 4, 5, 7 Π.Δ. 90/99: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 3, 4	<ul style="list-style-type: none"> • Διενέργεια συγκολλήσεων από προσωπικό με τα κατάλληλα προσόντα και ακολουθώντας πιστοποίηση • Επιλογή και συντήρηση συσκευών και παρελκόμενων • Ορθή τοποθέτηση γειώσεων • Χορήγηση ΜΑΠ
02403	Φ3.2, Φ3.3	Π.Δ. 95/78 Π.Δ. 396/94: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 6.4.1	<ul style="list-style-type: none"> • Έγκριση Διευθύνουσας Υπηρεσίας • Πιστοποιημένο προσωπικό • Ενημέρωση εργαζομένων του εξωτερικού γραφείου για τους κινδύνους
03201	Φ2.3, Φ5.2, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9.1, 1.12. Π.Δ. 105/95: Παραρτήματα V και VI	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλα σήματα και περίφραξη για την ημέρα • Λυχνίες για τη νύχτα • Εγκατάσταση πεζογεφυρών, όπου απαιτούνται περάσματα πεζών
03203	Φ2.3, Φ5.2, Φ6.1, Φ6.3, Φ6.4	Π.Δ. 105/95 Παράρτημα V και VI. Γεωλογική – Γεωτεχνική Μελέτη, σχέδια Π.Δ. 1073/81: άρθρα 13 και 15 Π.Δ. 1073/81: άρθρο 9 και διάγραμμα	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλες κατά περίπτωση κλίσεις πρανών με κατά περίπτωση αντιστήριξη
03204	Φ2.3, Φ5.2, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 9, παρ. 2	<ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση εισόδου εργαζομένων στην τάφρο προ της ολοκλήρωσης των εργασιών αντιστήριξης ή και απόθεσης του υλικού επαναπλήρωσης της τάφρου • Απαγόρευση καθόδου ή πρόσδεση και συνεχής εποπτεία
03205	Φ2.3, Φ5.2, Φ6.1, Φ6.3, Φ6.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9 έως 13 Π.Δ. 305/91: Παράρτημα ΙV, σημ. 10 Π.Δ. 1073/81: άρθρα 13 και 15	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιστήριξη παράλληλα με την πρόοδο των εργασιών • Έλεγχος του πρίσματος ολισθήσεως • Επιθεώρηση υπό αρμοδίου προσώπου των πρανών ή και των αντιστηρίξεων

04201	Φ3.2, Φ5.6	Π.Δ. 95/78 Π.Δ. 90/99: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 3, 4 Κανονισμός ΑΠ 14165 / 973 / 93 ΚΥΑΒ 17081 / 2964 / 96Εγ	<ul style="list-style-type: none"> • Μάσκα κεφαλής ηλεκτροσυγκολλητή • Επιλογή εξοπλισμού ηλεκτροσυγκόλλησης και ΜΑΠ
04205	Φ3.6		
04208	Φ3.6	Π.Δ. 225/89: άρθρο 14 Π.Δ. 1073/81: άρθρα 85, 86 και 87	<ul style="list-style-type: none"> • Περιφραξη χώρου δοκιμής • Σήμανση εκτέλεσης δοκιμών "Αγωγοί υπό πίεση" • Απόθεση υγρών αποβλήτων
04209	Φ3.6	Π.Δ. 225/89: άρθρο 14 Π.Δ. 1073/81: άρθρα 85, 86 και 87	<ul style="list-style-type: none"> • Απόθεση υγρών αποβλήτων • Άντληση. Αδιάβροχα υποδήματα
04304	Φ1.1, Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.5, Φ5.6		<ul style="list-style-type: none"> • Έγκριση τύπου • Έλεγχος / συντήρηση • Ανάρτηση βάσει προδιαγραφών συρματοσχοιού
04401	Φ2.3, Φ5.3, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 20, 28 και 29	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεχής χρήση ΜΑΠ • Αποκλεισμός περιοχής καθαιρέσεων από περαστικούς
04403	Φ2.1, Φ2.2, Φ4.1, Φ5.1, Φ5.2, Φ5.4, Φ6.2	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 20, 28 και 29	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεχής χρήση ΜΑΠ • Αποκλεισμός περιοχής καθαιρέσεων από περαστικούς
04404	Φ3.2	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 49, 80 και 81 Π.Δ. 395/94: Παράρτημα, σημ. 2.5, 2.26, 2.21 και 2.23	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού • Έλεγχος προ της χρήσεως. Εργαλεία εγκεκριμένου τύπου CE • Χειρισμός από εξουσιοδοτημένους εργαζόμενους με κατάλληλη εκπαίδευση

04405	Φ5.6,	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 2, 9 και σχήμα I, άρθρα 12 και 103 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. 10 Π.Δ. 396/94	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση επισφαλών τμημάτων παρειών εκσκαφών (βράχων, λίθων κ.λ.π.) • Τοποθέτηση θωρακίων στα φράγματα ή • επέκταση αντιστήριξης
04407	Φ3.4		<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση Μάσκας κεφαλής με αναπνευστική συσκευή • Οριοθέτηση εργασίας και απαγόρευση εισόδου • Χρήση όλων των απαραίτητων ΜΑΠ τύπου CN
04408	Φ6.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 85 έως 91 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. 4	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων υποδημάτων • Πλύσιμο μετά τη σκυροδέτηση • Ασφαλής έδραση ανάλογη με το έδαφος. Συντονισμός χειριστή – κουμανταδόρου
05301 - 05302	Φ1.2, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.5, Φ5.6	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας Π.Δ. 1073/81: άρθρα 4 και 46	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλου μεταφορικού μέσου
05303	Φ1.2, Φ3.1	Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας Π.Δ. 1073/81: άρθρα 4 και 46	<ul style="list-style-type: none"> • Φόρτωση βάσει μεταφορικής ικανότητας οχήματος • Πρόσδεση μεταφερομένων υλικών
05305	Φ3.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 86 έως 89 και 91	<ul style="list-style-type: none"> • Ασταθής στοίβαση – κατάρρευση
05309	Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ5.6	Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. 12	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιορισθεί κατά το δυνατόν η χειρωνακτική μεταφορά φορτίων • Προσοχή σε αστοχίες – τραυματισμοί • Καθαριότητα διαδρόμου μεταφοράς
05401	Φ1.2	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 86, 87 και 88	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλη στοίβαση αναλόγως του υλικού • Αποφυγή πτώση αντικειμένων με αποτέλεσμα καταπλάκωση εργαζομένων

05403	Φ7.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 80 και 90 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, μέρος Α, τμήμα II, σημ. 41 και 42	<ul style="list-style-type: none"> • Αποφυγή δημιουργίας απότομων πρυνών σε υλικά υποκείμενα σε κατολίσθηση (π χ άμμος κ.λ.π.) • Απαγόρευση απόληψης σωλήνων, ξυλείας κ.λ.π. από τα πλάγια των σωρών
05601	Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ5.6, Φ6.3	Π.Δ. 1573/81: κεφ. Β, άρθρα 52 έως και 57 και 64, 65.11 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, σημ. II Π.Δ. 395/94: άρθρα 1 έως 5 και Παράρτημα I	<ul style="list-style-type: none"> • Επιλογή κατάλληλων ΜΑΠ • Διατήρηση ΜΑΠ σε άριστη κατάσταση • Έλεγχος πρυνών τάφρου • Έλεγχος καταπτώσεων υλικών • Λεπτομερής εξέταση της κατάστασης των αντιστηρίξεων • Χρήση κατάλληλου εξοπλισμού • Χρήση από εργαζόμενους με ειδική εκπαίδευση • Χρήση οδηγιών κατασκευαστή
05602	Φ1.2, Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 49, 80 και 81 Π.Δ. 395/94: Παράρτημα, σημ. 2.5, 2.26, 2.21 και 2.23	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων ιμάντων με έγκριση τύπου CE • Χρήση ιμάντων σχετικής ανυψωτικής ικανότητας • Τακτικός έλεγχος ιμάντων • Προσδιορισμός ζώνης κινδύνου
05604	Φ1.2, Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ4.5, Φ5.6	Π.Δ. 10737/81: άρθρα 2, 9 και σχήμα 1, Άρθρα 12 και 103 Π.Δ. 305/96, Παράρτημα IV Π.Δ. 396/94	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση επισφαλών τμημάτων παρειών εκσκαφών (βράχων λίθων • Τοποθέτηση θωρακίων στα φράγματα η επέκταση αντιστήριξης • Υποχρεωτική χρήση κράνους • ΚΥΑ 378/94
06102	Φ3.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 92 Π.Δ. 105/45	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση από την περιοχή όλων των εύφλεκτων υλικών • Οδηγίες Κατασκευαστή για χρήση και αποθήκευση • Αποθήκευση σε στεγνό χώρο προφύλαξη από καιρικές συνθήκες • Απαγόρευση δημιουργίας σπινθήρα ή φωτιάς

06103	Φ3.1, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ5.6	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 92 Π.Δ. 105/45	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση από την περιοχή όλων των εύφλεκτων υλικών • Οδηγίες Κατασκευαστή για χρήση και αποθήκευση • Αποθήκευση σε στεγνό χώρο προφύλαξη από καιρικές συνθήκες • Απαγόρευση δημιουργίας σπινθήρα ή φωτιάς
06202	Φ1.3, Φ2.3, Φ5.3, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 2, 78, 79	<ul style="list-style-type: none"> • Αντίστοιχες αρχές. Ερευνητικές τομές • Υποχρέωση ανάρτησης ή υποστήριξης υπόγειων δικτύων ΟΚΩ • Συνεννόηση και διαδικασίες με αρμόδιες Αρχές
06203- 06204	Φ3.2, Φ3.5	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 104 Π.Δ. 396/94: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση εύφλεκτων υλικών • Υποχρεωτική ύπαρξη πυροσβεστήρων • Τροχός με ασιίδα
06205	Φ3.2		<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλη διάθεση απορριμμάτων • Διαβροχή εναπομεινάντων υλικών σε εποχή υψηλών θερμοκρασιών
06206	Φ3.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 104 Π.Δ. 396/94: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση εύφλεκτων υλικών • Υποχρεωτική ύπαρξη πυροσβεστήρων
06301	Φ3.2, Φ3.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 104 Π.Δ. 396/94: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων ενδυμάτων (ποδιά, γάντια) • Υποχρεωτική ύπαρξη πυροσβεστήρων
06302	Φ3.2, Φ3.4	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 104 Π.Δ. 396/94: Παράρτημα ΙΙΙ, σημ. 3.1	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση κατάλληλων ενδυμάτων (ποδιά, γάντια) • Υποχρεωτική ύπαρξη πυροσβεστήρων
06303	Φ3.2, Φ3.4	Π.Δ. 95/78 Π.Δ. 396/94: άρθρα 4, 5, 7	<ul style="list-style-type: none"> • Απομάκρυνση από την περιοχή όλων των εύφλεκτων υλικών • Έλεγχος γείωσης • Καταλληλότητας εξοπλισμού συγκολλήσεων και έγκριση
07102	Φ1.2, Φ2.3, Φ5.3, Φ6.1	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 2, 78, 79	<ul style="list-style-type: none"> • Αντίστοιχες αρχές. Ερευνητικές τομές. • Υποχρέωση ανάρτησης ή υποστήριξης υπόγειων δικτύων ΟΚΩ. • Συνεννόηση και διαδικασίες με αρμόδιες Αρχές

08108	Φ2.3, Φ5.3, Φ6.1		<ul style="list-style-type: none"> • Άντληση υδάτων • Έλεγχος καταπτώσεων και πρανών
08205	Φ3.1, Φ3.2, Φ3.4, Φ3.5, Φ4.3, Φ4.4, Φ5.5	Π.Δ. 396/94: Παράρτημα III Π.Δ. 1073/81: άρθρο 13	<ul style="list-style-type: none"> • Λεπτομερής εξέταση της κατάστασης των αντιστηρίξεων και φραγμάτων • Υποχρεωτική χρήση κράνους • Δημιουργία ασφαλούς προσπέλασης και εκκένωσης του ορύγματος
09101- 09105	Φ3.2, Φ7.2	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 99	<ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση υπερπλήρωσης • Χορήγηση κατάλληλων ΜΑΠ
09201	Φ6.3	Π.Δ. 396/94: Παράρτημα II, σημ. 211 και 512, Παρ III, σημ. 3.1.10	<ul style="list-style-type: none"> • Υποχρεωτική χρήση κατάλληλων ενδυμάτων (γάντια / υποδήματα) • Πλύσιμο σε περίπτωση επαφής με σώμα
10101	Φ3.3	Ν. 1568/85: άρθρα 26, 27 11 Π.Δ. 105/95	<ul style="list-style-type: none"> • Οριοθέτηση ζώνης κινδύνου. Σηματοδότηση. Απαγόρευση εισόδου όλων των εργαζομένων που έχουν άμεση σχέση με τη δοκιμή • Χρήση συσκευής Geiger Muiller για ανίχνευση ραδιενέργειας • Ενημέρωση των εργαζομένων του εργοταξίου
10102	Φ2.2, Φ2.3, Φ2.4, Φ3.7, Φ3.8, Φ4.1, Φ5.1, Φ5.2, Φ5.3, Φ5.4, Φ6.1, Φ6.2, Φ6.4, Φ7.1, Φ7.3	Π.Δ. 395/94 Π.Δ. 88/99 Π.Δ. 1073/81 Π.Δ. 305/96	<ul style="list-style-type: none"> • Χρησιμοποίηση μηχανικών μέσων με απόσβεση θορύβων κραδασμών • Χρήση ΜΑΠ ακοής • Μετρήσεις ηχορύπανσης • Επιλογή κατάλληλου εξοπλισμού συμπύκνωσης σκυροδέματος, συμπύκνωσης τάφρου, δονητή επίχωσης, δονητή ασφαλτικού
10103	Φ2.2, Φ2.3, Φ2.4, Φ3.7, Φ3.8, Φ4.1, Φ5.1, Φ5.2, Φ5.3, Φ5.4, Φ6.1, Φ6.2, Φ6.4, Φ7.1, Φ7.3	Π.Δ. 1073/81: άρθρο 90 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, μέρος Α, σημ. 6 Π.Δ. 305/96: Παράρτημα IV, μέρος Β, τμήμα II, σημ 10 Π.Δ. 396/94: άρθρα 7, 8, Παράρτημα III, σημ. 417	<ul style="list-style-type: none"> • Διαβροχή καθαιρέσεων / Υλικών επίχωσης • Χορήγηση μάσκας αναπνοής • Επιλογή κατάλληλης μεθόδου και μέσου ώστε να ελαχιστοποιείται η δημιουργία σκόνης • Απαγόρευση ρίψης υλικών από ύψος

10105	Φ2.2, Φ2.3, Φ2.4, Φ3.7, Φ3.8, Φ4.1, Φ5.1, Φ5.2, Φ5.3, Φ5.4, Φ6.1, Φ6.2, Φ6.4, Φ7.1, Φ7.3		<ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση εργασιών σε θερμοκρασίες καύσωνα
10201	Φ3.4, Φ7.2	<p>Π.Δ. 396/94: Παράρτημα I, σημ. 1.1 Παράρτημα II, σημ. 211 και 512, Παράρτημα III, σημ. 3.1.10</p> <p>Π.Δ. 95/78</p> <p>Π.Δ. 90/99: Παράρτημα III, σημ. 3.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση λήψης τροφής και καπνίσματος με άπλυτα χέρια • Χορήγηση ειδικής στολής, γαντιών • Μάσκα κεφαλής για Ηλεκτροσυγκόλληση
10202	Φ3.4	<p>Π.Δ. 90/99</p> <p>Π.Δ. 338/01</p> <p>Ν. 1568/85</p> <p>ΚΥΑ 378/94</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση λήψης τροφής και καπνίσματος με άπλυτα χέρια • Χορήγηση ειδικής στολής, γαντιών
10208	Φ3.2, Φ3.3	<p>Π.Δ. 95/78</p> <p>Π.Δ. 90/99: Παράρτημα III, σημ. 3.5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Μάσκα κεφαλής για Ηλεκτροσυγκόλληση • Χορήγηση ειδικής στολής, γαντιών

ΤΜΗΜΑ Δ'

Δ.1 Πρόσθετα Στοιχεία

Γενική διάταξη εργοταξίου – χώροι εκφόρτωσης – χώροι απόθεσης υλικού και χώροι απόθεσης άχρηστων υλικών

Πριν την έναρξη των εργασιών ο χώρος του εργοταξίου θα χωροθετηθεί και θα κατασκευαστούν οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις και τα απαραίτητα δίκτυα. Οι απαραίτητες για την εύρυθμη λειτουργία του εργοταξίου εγκαταστάσεις περιλαμβάνουν:

- Δίοδοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας
- Δίοδοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου
- Χώροι εγκατάστασης του βασικού βοηθητικού εξοπλισμού
- Χώροι αποθήκευσης
- Χώροι συλλογής άχρηστων και επικίνδυνων υλικών
- Χώροι υγιεινής-εστίασης και πρώτων βοηθειών.

Σχετικό σχεδιάγραμμα της θέσης του έργου θα υποβληθεί από τον Ανάδοχο στην υπηρεσία στο οποίο θα φαίνονται με χαρακτηριστικό και εύκολα αντιληπτό τρόπο ή και περιγραφικά τα παραπάνω στοιχεία.

Μετά την έγκριση της ελέγχουσας υπηρεσίας θα καθοριστούν από τον Ανάδοχο οι χώροι απόθεσης των προϊόντων εκσκαφής τα οποία είναι κατάλληλα για επιχώματα και θα χρησιμοποιηθούν όπου προβλέπει το πρόγραμμα κατασκευής του έργου.

Τα ακατάλληλα προϊόντα εκσκαφής καθώς και τα προϊόντα των κατεδαφίσεων και αποψιλώσεων-εκχερνώσεων θα αποτίθενται σε εγκεκριμένους χώρους απόθεσης συμφωνά με τις εντολές της υπηρεσίας.

Συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών

Οι υπεργολάβοι θα ενημερώνουν μέσω του Αναδόχου, που θα ενημερώνει άμεσα τις Αρχές, για τυχόν επικίνδυνες ουσίες που χρειάζονται ασφαλή αποκομιδή.

Ο Ανάδοχος θα εξασφαλίσει τη λήψη όλων των λογικών προφυλάξεων για την ασφαλή αποκομιδή επικίνδυνων ουσιών, καθώς και την τήρηση αρχείου μεταφοράς σε καταχωρημένη εταιρεία.

Τα παρακάτω επικίνδυνα υλικά μπορεί να βρεθούν κατά τη διάρκεια των εργασιών στο εργοτάξιο:

- Λάδια
- Διαλύτες
- Τσιμέντο
- Εποξειδικά υλικά
- Βαφές και κόλλες
- Εύφλεκτα υλικά

Οι χρήστες των επικίνδυνων υλικών θα είναι γνώστες των απαντήσεων ασφαλούς αποθήκευσης, σήμανσης ασφαλείας και χρήσης που είναι απαραίτητες για την εργασία επί τόπου του έργου.

Κάθε είδους απορρίμματα, άχρηστα υλικά, παλιά ανταλλακτικά και μηχανήματα, λάδια παντός είδους κ.λ.π. αποτελούν ελεγχόμενα απορρίμματα και θα απομακρύνονται από το εργοτάξιο, η δε διάθεση τους θα γίνεται συμφωνά με τις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Απαγορεύεται η ρύπανση των επιφανειακών και υπογείων νερών από κάθε είδους λαδιά, καύσιμα κ.λ.π.

Ομοίως απαγορεύεται η απόρριψη παλαιών λαδιών επί του εδάφους.

Η διαχείριση των μεταχειρισμένων ορυκτελαίων θα γίνεται συμφωνά με τα προβλεπόμενα στην ΚΥΑ 98012 / 2001 / 96 (ΦΕΚ 40Β) (πάγιος περιβαλλοντικός όρος).

Για τα υγρά απόβλητα ισχύουν οι εκάστοτε Νομαρχιακές Αποφάσεις (πάγιος περιβαλλοντικός όρος).

Διευθετήσεις χώρων υγιεινής, εστίασης και πρώτων βοηθειών

Οι περιοχές και οι εγκαταστάσεις κατασκευής θα συντηρούνται για να εξασφαλίζεται το ότι παραμένουν τακτοποιημένοι, καθαροί από υγειονομικής απόψεως και ασφαλείς.

Χώροι υγιεινής

Τους παρέχει ο εκάστοτε Ανάδοχος και βρίσκονται στο χώρο των καταλυμάτων του Αναδόχου. Αποχωρητήρια πρέπει να υπάρχουν σε όλα τα εργοτάξια σύμφωνα με τον παρακάτω.

Τα αποχωρητήρια θα διατηρούνται καθαρά. Σε περίπτωση που τα αποχωρητήρια βρίσκονται στα αποδυτήρια ή στους χώρους ανάπαυσης, θα πρέπει να είναι σε ξεχωριστό μέρος.

Πρώτες βοήθειες

Στα γραφεία εργασίας θα εγκατασταθούν φαρμακεία, με όλα τα απαιτούμενα είδη, για την παροχή πρώτων βοηθειών.

ΤΜΗΜΑ Ε'**Ε. Νομοθετικές Διατάξεις****Νομοθεσία**

Η Ανάδοχος Εταιρεία κατά τη διεξαγωγή του έργου θα συμμορφώνεται πλήρως με την υφιστάμενη ελληνική νομοθεσία σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής. Οι κύριες νομοθετικές διατάξεις που σχετίζονται με την εκτέλεση του έργου περιγράφεται στον ακόλουθο πίνακας.

	Έκδοση	Κωδικός	Τίτλος
	ΦΕΚ 11/Α/18.1.96	Π.Δ. 17/96	Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία
	ΦΕΚ 138/Α/21.6.88	Π.Δ. 294/88	Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης τεχνικού και γιατρού εργασίας επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα τεχνικού ασφαλείας
	18.10.85	Ν 1568/85	Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων
1933	406/Α	Π.Δ. 22/12/33	Περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων <i>Ladder safety</i>
1950	82/Α	Β.Δ. 16/17.3.50	Επίβλεψη μηχανολογικών εγκαταστάσεων <i>Operation and Maintenance of E/M installations</i>
1969	1B/69	Υ.Α. στ/116464/69	Περί όρων ασφαλείας κατά τη μεταφορά προσώπων δια φορητών ιδιωτικής χρήσεως <i>Transportation of personnel</i>
1974	1266/Β	Υ.Α. Γ1γ/9900/74	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητηρίων [ΤΡ με τις Γ1/2400/75 (371/Β/75) και Αιβ/2055/80 (338/Β/80)] <i>Sanitary Facilities</i>
1975	371B	Υ.Α. Γ1/2400/75	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητηρίων [ΤΡ με την Αιβ/2055/80 (338/Β/80)] <i>Sanitary Facilities</i>
1975	189/Α	Ν. 158/75	Περί εργασίας επί ηλεκτρικών εγκαταστάσεων ευρισκομένων υπό τάση <i>Working in live lines</i>
1978	3/Α	Π.Δ. 17/78	Περί συμπληρώσεως του από 22/29.12.33 Π.Δ. περί ασφάλειας εργατών και υπαλλήλων εργαζομένων επί φορητών κλιμάκων <i>Ladder Safety</i>
1978	20/Α	Π.Δ.95/78	Περί μέτρων Υγιεινής και Ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλήσεων <i>Health and Safety in welding activities</i>

Έκδοση		Κωδικός	Τίτλος
1980	338/B	Υ.Α. Αιβ/2055	Περί Υποχρεωτικής κατασκευής αποχωρητήριων <i>Sanitary Facilitie.</i>
1980	193/A	Π.Δ. 778/80	Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών <i>Safety in building industry</i>
1981	195/A	Ν. 1181/81	Περί κυρώσεως της ψηφισθείσης εις Γενεύη το έτος 1960 υπ' αρ.115 συμβάσεως "περί προστασίας των εργαζομένων από τας ιοντίζουσας ακτινοβολίας" (78/610/ΕΟΚ) <i>Ionising radiation</i>
1981	260/A	Π.Δ. 1073/81	Περί μέτρων ασφάλειας κατά την εκτελέσιν εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος πολιτικού μηχανικού/ διορθώσεις σφαλμάτων <i>Construction Safety</i>
1983	121/B	ΑΠ. ΒΜ5/30058/82	Έγκριση πρότυπης προδιαγραφής σημάσεως εκτελουμένων έργων σε οδούς εντός κατοικημένων περιοχών <i>Signing of works on urban roads</i>
1983	126/A	Ν. 1396/83	Υποχρεώσεις λήψης και τήρησης των μέτρων ασφάλειας στις οικοδομικές και λοιπά ιδιωτικά τεχνικά έργα <i>Safety in building and private construction</i>
1984	49/A	Ν. 1430/84	Κύρωση της αριθμ. 62 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας " που αφορά στις διατάξεις ασφάλειας στην οικοδομική βιομηχανία" και τη ρύθμιση θεμάτων που έχουν σχέση με αυτή <i>Building construction Safety</i>
1984	154/B	ΑΠ. 130646/84	Ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας <i>Safety Log – book</i>
1985	280/B	Υ.Α. 2στ/1539/85	Βασικοί κανόνες προστασίας της υγείας του πληθυσμού και των εργαζόμενων από τους κινδύνους που προκύπτουν από ιοντίζουσες ακτινοβολίες <i>Ionising radiation</i>

Έκδοση	Κωδικός	Τίτλος
1986	570/B	<p>Υ.Α. αρ. Οικ. 56206/1613</p> <p>Προσδιορισμός της ηχητικής εκπομπής των μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες 79/113/ΕΟΚ, 81/1051/ΕΟΚ και 85/405/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1978, της 7ης Δεκεμβρίου 1981 και 11ης Ιουλίου 1985</p> <p><i>Noise control of Site equipment</i></p>
1987	149/A	<p>Π.Δ. 315/87</p> <p>Σύσταση επιτροπής Υ + Α της εργασίας (ΕΥΑΕ) σε εργοτάξια οικοδόμων και εν γενεί τεχνικών έργων</p> <p><i>H & S Committee in construction industry</i></p>
1987	291/B	<p>Υ.Α. 281/B/87</p> <p>Συσκευές πίεσης και μέθοδοι ελέγχου αυτών</p> <p><i>Pressure equipment and calibration</i></p>
1987	467/B	<p>ΑΠ. 131325/87</p> <p>Σύσταση μικτών Επιτροπών Ελέγχου σε οικοδομές και εργοταξιακά έργα</p> <p><i>Monitoring committees in construction Sites</i></p>
1987	624/B	<p>Υ.Α. Β/19338/1944/87</p> <p>Χαλύβδινες φιάλες αερίου χωρίς συγκόλληση</p> <p><i>Seamless gas containers</i></p>
1987	624/B	<p>Υ.Α. Β/19339/1945/87</p> <p>Χαλύβδινες φιάλες αερίου χωρίς συγκόλληση, κατασκευασμένες από κεκραμμένο ή μη αλουμίνιο</p> <p><i>Seamless gas containers from aluminum</i></p>
1987	625/B	<p>Υ.Α. Β/1934/1946/87</p> <p>Συγκολλητές φιάλες αερίου από μη κεκραμμένο χάλυβα</p> <p><i>Welded steed gas containers</i></p>
1988	138/A	<p>Π.Δ. 294/88</p> <p>Ελάχιστος χρόνος απασχόλησης Τεχνικού ασφαλείας (ΤΑ) και Γιατρού Εργασίας, Επίπεδο γνώσεων και ειδικότητα ΤΑ για τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν 1568/85 "Υγιεινή και Ασφάλεια των Εργαζόμενων"</p> <p><i>Minimum time for Technikos Asfaleas and Iatros Ergasias</i></p>
1988	751/B	<p>Υ.Α. αρ. οικ. 69001/1921</p> <p>Έγκριση τύπου ΕΟΚ για την οριακή τιμή στάθμης θορύβου μηχανημάτων και συσκευών εργοταξίου και ειδικότερα των μηχανοκίνητων αεροσυμπιεστών, των πυργογερανών, των ηλεκτροπαραγωγών ζευγών συγκόλλησης και ισχύος</p> <p><i>CE approval for noise of Site equipment</i></p>
1989	85/A	<p>Ν. 1837/89</p> <p>Για την προστασία των ανήλικων κατά την απασχόληση και άλλες διατάξεις</p> <p><i>Protection of Juveniles</i></p>

Έκδοση		Κωδικός	Τίτλος
1989	930/B	ΑΠ. 131099/89	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων και / ή ορισμένων δραστηριοτήτων (88/364/ΕΟΚ) <i>Protection of employees from hazardous activities</i>
1990	11/A	Π.Δ 31/90	Επίβλεψη της λειτουργίας, χειρισμός και συντήρηση μηχανημάτων εκτέλεσης τεχνικών έργων. [ΤΡ. Π.Δ. 49/91(180/A)] <i>Supervision, operation and maintenance of Site equipment</i>
1990	620/B	ΑΠ. 130627/90	Καθορισμός επικίνδυνων, βαριών, ή ανθυγιεινών εργασιών για την απασχόληση των ανήλικων <i>Clarification of juvenile work</i>
1991	180/A	Π.Δ.49/91	Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ.31/90 <i>Amendment and modification of Π.Δ. 31/90</i>
1991	38/A	Π.Δ. 85/91	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσης τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188 ΕΟΚ <i>Noise Hazard</i>
1991	431/B	Υ.Α. 12479/Φ17/414 /91	Απλά δοχεία πίεσης <i>Pressure vessels</i>
1991	487/B	Υ.Α. B/15233/3.7.91	Σχετικά με συσκευές αερίου <i>About gas equipment</i>
1992	182/A	N. 2094	Κύρωση του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας <i>Road traffic code</i>
1992	370/B	ΑΠ. 1872/92	Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την τήρηση βιβλίου απασχολούμενου προσωπικού στα οικοδομικά και τεχνικά έργα <i>Employees Log book at construction Site</i>
1992	74/A	Π.Δ. 157/92	Επέκταση των διατάξεων των προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων που εκδόθηκαν με τις εξουσιοδοτήσεις του Ν 1568/85 Υγιεινή και Ασφάλεια Εργασίας στο δημόσιο ΝΠ.Δ.Δ και ΟΤΑ <i>Extension of application of N 1568/85</i>

Έκδοση		Κωδικός	Τίτλος
1993	34/A	Π.Δ. 77/93	Για την προστασία των εργαζομένων από φυσικούς, χημικούς και βιολογικούς παράγοντες και τροποποίηση και συμπλήρωση προς την οδηγία του συμβουλίου 88/642/ΕΟΚ <i>For the protection of employees from physical, chemical and biological agents</i>
1993	160/A	Π.Δ. 377/93	Προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στις οδηγίες 89/392/ΕΟΚ και 91/368/ΕΟΚ σχετικά με τις μηχανές (συμπλ. Π.Δ. 18/1996) <i>Machine Safety</i>
1993	187/B	ΑΠ. B4373/1205/93	Για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας <i>PPE</i>
1993	665/B	ΑΠ. 15177/Φ17.4 / 404 / 93	Αναγνώριση δυνατότητας ανάληψης Εργασιών ελέγχου δοχείων πίεσης και συσκευών αερίου <i>Pressure vessels</i>
1993	673/B	ΑΠ. 14165/Φ17.4 / 373/93	Κανονισμός για την ασφαλή κατασκευή και κυκλοφορία των δοχείων πίεσης και των συσκευών αερίου <i>Pressure vessels</i>
1994	220/A	Π.Δ. 395/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/ΕΟΚ <i>Safety Equipment</i>
1994	220/A	Π.Δ. 396/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/656/ΕΟΚ <i>PPE</i>
1994	221/A	Π.Δ. 397/94	Ελάχιστες απαιτήσεις υγιεινής και ασφάλειας για το χειρωνακτικό χειρισμό φορτίων όπου υπάρχει ιδιαίτερος κίνδυνος βλάβης της ράχης και οσφυϊκής χώρας σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/269/ΕΟΚ <i>Manual Handling</i>
1994	221/A	Π.Δ. 398/94	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία για τη χρήση σε εξοπλισμό με οθόνη οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/70/ΕΟΚ <i>VDU</i>

Έκδοση		Κωδικός	Τίτλος
1994	221/A	Π.Δ. 399/94	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 90/394/ΕΟΚ <i>Carcinogenics</i>
1994	450/B	ΑΠ. 8881/94	Τροποποίηση της 4373/1205/11.3.1993 (187/B) κοινής απόφασης τω υπουργών Εθν. Οικονομίας, Εργασίας και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας για τα μέσα ατομικής προστασίας σε συμμόρφωση με τις οδηγίες του συμβουλίου 93/95/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ <i>PPE</i>
1994	705/B	ΑΠ. 378/94	Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία κι επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του συμβουλίου των ευρωπαϊκών κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει <i>Labelling of hazardous Substances</i>
1995	6/A		Διορθώσεις σφαλμάτων στα Π.Δ. 395/94 (220/A), 396/94 (220/A), 397/94 (221/A), 398/94 (221/A), 399/94 (221/A) <i>Corrections in Π.Δ. 395/94,396/94,397/94, 398/94, 399/94</i>
1995	67/A	Π.Δ. 105/95	Ελάχιστες προδιαγραφές για τη σήμανση ασφάλειας ή / και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/58/ΕΟΚ <i>Safety Signing at Work Places</i>
1995	97/A	Π.Δ. 186/95	Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγο έκθεσης τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις κοινοτικές οδηγίες 90/679/ΕΟΚ και 93/88/ΕΟΚ <i>Biological agents</i>
1996	10/A	Π.Δ. 16/96	Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ <i>Minimum Safety requirements at work place</i>
1996	11/A	Π.Δ. 17/96	Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ <i>Measures for the improvement of employee health and safety at work place</i>

Έκδοση		Κωδικός	Τίτλος
1996	12/A	Π.Δ. 18/96	Τροποποίηση του Π.Δ. 337/1993 σχετικά με τις μηχανές σε συμμόρφωση προς τις οδηγίες του συμβουλίου 93/44/ΕΟΚ και 93/68/ΕΟΚ <i>Machine Safety</i>
1996	212/A	Π.Δ. 305/96	Ελάχιστες προδιαγραφές για ασφάλεια και υγεία που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/57/ΕΟΚ <i>Minimum safety requirements in the mobile and permanent construction sites</i>
2011	420/B	ΑΠ. 6952/11	Υποχρεώσεις και μέτρα για την ασφαλή διέλευση των πεζών κατά την εκτέλεση εργασιών σε κοινόχρηστους χώρους πόλεων και οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών <i>Obligations and measures for the safe passage of pedestrians during construction</i>

ΦΑΚΕΛΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΦΑΥ) ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ:

"Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε."

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
Α' ΤΜΗΜΑ: ΓΕΝΙΚΑ	4
Α.1. Είδος έργου και χρήση αυτού.....	4
Α.2. Διεύθυνση έργου.....	4
Α.3. Αριθμός Σύμβασης	4
Α.4. Στοιχεία κύριου του έργου	4
Α.5. Στοιχεία Συντάκτη ΦΑΥ – Συντονιστής Ασφάλειας και υγείας.....	4
Β' ΤΜΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ.....	5
Β.1. Τεχνική Περιγραφή του έργου.....	5
Β.2. Παραδοχές μελέτης	5
Β.3. Σχέδια "ως κατασκευάσθη"	5
Γ' ΤΜΗΜΑ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ	6
Γενικά.....	6
Μέτρα Ατομικής Προστασίας	6
Βασικά Σήματα – Πινακίδες Αναγγελίας Εργασιών	7
Σήμανση- Περιφράξεων Εργοταξίου	8
Διασταυρώσεις Δρόμων εντός κατοικημένων περιοχών.....	9
Εργαλεία Χειρός.....	10
Πυρασφάλεια	10
Ιδιαίτερα σημεία.....	10
Δ' ΤΜΗΜΑ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	12
Γενικά.....	12

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας έχει αναπτυχθεί με τρόπο που να καλύπτει:

- τις απαιτήσεις που καθορίζονται στα τεύχη δημοπράτησης
- τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για τα την εκπόνηση Φακέλων Ασφάλειας και Υγείας ήτοι:
  - * Απόφαση ΔΙΠΑΔ / 899 / 02 – Φ.Ε.Κ. 16B / 14.1.2003
  - * Π.Δ. 305/96, Εγκύκλιος – 130159 / 7.5.97
  - * Κοινή Απόφαση Υπουργών Π.Ε.Κ.Α. και Υ. ΜΕ.ΔΙ. 6952 / 14.2.2011 – Φ.Ε.Κ. 420B / 16.3.2011)

Ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει:

- A. Γενικά Στοιχεία (είδος έργου, χρήση αυτού, Διεύθυνση έργου, στοιχεία των κύριων του έργου κ.λ.π.).
- B. Μητρώο του έργου (Τεχνική περιγραφή έργου, παραδοχές μελέτης).
- Γ. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία (Στοιχεία που αποσκοπούν στην πρόληψη και αποφυγή κινδύνων κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες συντήρησης, καθαρισμού, επισκευής κ.λ.π. καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του έργου και δίνονται οδηγίες για τον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των εργασιών.
- Δ. Εγχειρίδιο λειτουργίας και συντήρησης του έργου (πρόγραμμα αναγκαίων επιθεωρήσεων και συντηρήσεων του έργου).

Α' ΤΜΗΜΑ: ΓΕΝΙΚΑ

A.1. Είδος έργου και χρήση αυτού

Πρόκειται για υδραυλικό έργο και αφορά σε εργασίες για τις επεκτάσεις, βελτιώσεις και αντικαταστάσεις αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Γ' Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., με σκοπό την απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των καταναλωτών.

A.2. Διεύθυνση έργου

Το παρόν έργο υλοποιείται αποκλειστικά στις οδούς των Δήμων που ανήκουν στα διοικητικά όρια αρμοδιότητας της Υπηρεσίας Γ' Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., όπως αποτυπώνονται στις πινακίδες – σχέδια του έργου, με Νο 8, 21, 27, 28(1), 28(2), 29(1), 29(2), 30 και 31, που συνοδεύουν την Τεχνική Περιγραφή και αναφέρονται σε πίνακά της.

A.3. Αριθμός Σύμβασης

.....

A.4. Στοιχεία κύριου του έργου

Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτεύουσας Α.Ε. (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.).

A.5. Στοιχεία Συντάκτη ΦΑΥ – Συντονιστής Ασφάλειας και υγείας

Υπηρεσία Έργων Τομέα Ύδρευσης

Β' ΤΜΗΜΑ: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Β.1. Τεχνική Περιγραφή του έργου

Το έργο περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες εργασίες για:

- 1) Εκσκαφές ορυγμάτων υπογείων δικτύων σε κάθε είδους έδαφος
- 2) Επιχώσεις ορυγμάτων υπογείων δικτύων
- 3) Φορτοεκφόρτωση προϊόντων εκσκαφής ή καθαιρέσεων, με τη μεταφορά σε οποιαδήποτε απόσταση
- 4) Αποξήλωση πλακοστρώσεων και αποκατάσταση πεζοδρομίων
- 5) Καθαίρεση κρασπεδορείθρων και πλήρης επαναφορά αυτών
- 6) Αποκατάσταση ασφαλικών οδοστρωμάτων
- 7) Ξυλότυποι ή σιδηρότυποι επιπέδων επιφανειών
- 8) Παραγωγή, μεταφορά, διάστρωση, συμπίκνωση και συντήρηση σκυροδέματος
- 9) Προμήθεια και τοποθέτηση σιδηρού οπλισμού σκυροδεμάτων
- 10) Κατασκευή φρεατίου πιεζοθραυστικής δικλείδας
- 11) Πλήρης τοποθέτηση αγωγών πολυαιθυλενίου (PE)
- 12) Κατασκευή ευθύγραμμων τμημάτων δικτύου με χαλυβδοσωλήνες
- 13) Τοποθέτηση ή αντικατάσταση δικλείδων χυτοσιδηρών, συρταρωτών με ωτίδες
- 14) Πλήρης διαμόρφωση συνδέσεων νέου αγωγού ύδρευσης σε υφιστάμενο αγωγό
- 15) Πλήρης εργασία απομόνωσης υφιστάμενου αγωγού ύδρευσης
- 16) Κλείσιμο και άνοιγμα δικλείδων για απομόνωση και αποκατάσταση της υδροδότησης μιας περιοχής, με ειδοποίηση των κατοίκων
- 17) Τοποθέτηση πολλαπλού διανομέα Ø63 επί υπάρχοντος αγωγού οποιασδήποτε διαμέτρου και υλικού, για την εγκατάσταση παροχών ύδρευσης
- 18) Σύνδεση υφιστάμενης παροχής, στην οποία έχει γίνει ήδη εξυγίανση, με την εσωτερική εγκατάσταση του υδρευόμενου
- 19) Απομόνωση παροχής ύδρευσης από τον κρουνό συνένωσης
- 20) Εξυγίανση υφιστάμενων παροχών ύδρευσης
- 21) Τοποθέτηση ή αντικατάσταση φρεατίου παροχής ύδρευσης
- 22) Επισκευή φρεατίου παροχής ύδρευσης
- 23) Εντοπισμός και αποκάλυψη φρεατίων παροχών και δημιουργία σκίτσου παροχής

Β.2. Παραδοχές μελέτης

Τα συμβατικά τεύχη έχουν υποβληθεί από την υπηρεσία στον Ανάδοχο και πρέπει να εφαρμόζονται ακριβώς κατά τη φάση κατασκευής.

Β.3. Σχέδια "ως κατασκευάσθη"

Με την ολοκλήρωση της κατασκευαστικής διαδικασίας τα ως κατασκευάσθη σχέδια (as build) θα αναπτυχθούν από τον ανάδοχο, τα πιστοποιητικά των υλικών και των απαιτούμενων δοκιμών, θα υποβληθούν στην υπηρεσία μαζί με τα λοιπά στοιχεία που αποτελούν το μητρώο του έργου.

Γ' ΤΜΗΜΑ: ΟΔΗΓΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

Γενικά

Καταγράφονται στοιχεία που αποσκοπούν στην πρόληψη και αποφυγή κινδύνων κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες (συντήρησης, καθαρισμού, μετατροπής κ.λ.π.) καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου και δίνονται οδηγίες για τον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα κ.λ.π.

Οι οδηγίες είναι ως περιγράφονται κάτωθι και αφορούν κατ' εξοχή τα ακόλουθα στοιχεία:

- Εργασίες σε φρεάτια και γενικά σε θέσεις όπου υπάρχει κίνδυνος ασφυξίας, πνιγμού και έκθεσης σε χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες.

Μέτρα Ατομικής Προστασίας

Για όλες αυτές τις εργασίες θα πρέπει να τηρούνται τα απαιτούμενα μέτρα ασφαλείας εργαζομένων που απαιτούνται από τη νομοθεσία.

Για όλες τις εργασίες θα πρέπει να γίνεται χρήση των μέσων ατομικής προστασίας (ΜΑΠ) από τους εργαζομένους, τα οποία είναι τουλάχιστον:

- Γάντια
- Κράνη
- Μπότες
- Φωσφορίζοντα Γιλέκα

Πριν την έναρξη των εργασιών θα πρέπει να εξετάζεται αν για τις εργασίες απαιτείται η διακοπή της κυκλοφορίας της οδού, οπότε και θα πρέπει να ενημερώνεται η κατάλληλη υπηρεσία (τροχαία) και να αποφασίζεται που θα διοχετευτεί η κυκλοφορία το εν λόγω χρονικό διάστημα.

Σε περίπτωση που η κυκλοφορία δεν απαιτείται να διακοπεί τελείως θα πρέπει να προβλεφθεί ο τρόπος διευθέτησης της.

Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για τη σχετική σήμανση.

Κατωτέρω παρατίθεται ενδεικτική σήμανση για εργοταξιακούς χώρους:

Βασικά Σήματα – Πινακίδες Αναγγελίας Εργασιών

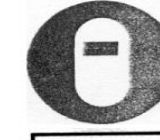

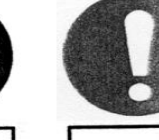
1. ΑΠΑΓΟΡΕΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

							
E - 2	E - 3	E - 4	E - 5	E - 6			
Απαγορεύεται το κάπνισμα	Απαγορεύεται η χρήση γυμνής φλόγας ή το κάπνισμα	Απαγορεύεται η διέλευση πεζών	Απαγορεύεται η κατάσβεση με νερό	Μη πόσιμο νερό	Απαγορεύεται η είσοδος στους μη έχοντες ειδική άδεια	Απαγορεύεται η διέλευση στα οχήματα διακίνησης φορτίων	Μην αγγίζετε

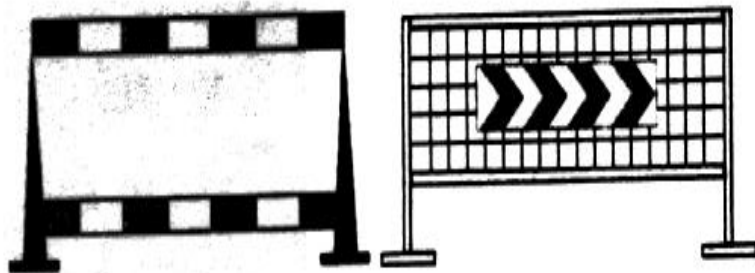
2. ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

					
E - 7	E - 8	E - 9	E - 10	E - 11	E - 12
Εύφλεκτες ύλες ή/και υψηλή θερμοκρασία	Εκρηκτικές ύλες	Τοξικές ύλες	Διαβρωτικές ύλες	Ραδιενεργά υλικά	Λιωρούμενα φορτία
					
E - 13	E - 14	E - 15			
Οχήματα διακίνησης φορτίων	Κίνδυνος ηλεκτροπληξίας	Γενικός κίνδυνος	Ακτινοβολία λέιζερ	Αναφλέξιμες ύλες	Μη ιοντιζουσες ακτινοβολίες
					
Ισχυρό μαγνητικό πεδίο	Κίνδυνος παραπήματος	Κίνδυνος πτώσης	Βιολογικός κίνδυνος	Χαμηλή θερμοκρασία	Βλαβερές ή ερεθιστικές ύλες

3. ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗΣ

					
E - 16	E - 17	E - 18	E - 19	E - 20	E - 21
Υποχρεωτική προστασία του κεφαλιού	Υποχρεωτική προστασία των ματιών	Υποχρεωτική προστασία αναπνευστικών οδών	Υποχρεωτική προστασία των αυτιών	Υποχρεωτική προστασία των χεριών	Υποχρεωτική προστασία των ποδιών
					
Υποχρεωτική προστασία του σώματος	Υποχρεωτική προστασία του προσώπου	Γενική υποχρέωση (συνοδευόμενη ενδεχομένως και από πρόσθετη πινακίδα)	Υποχρεωτική ατομική προστασία έναντι πτώσεων	Υποχρεωτική διαβασή για πεζούς	Γενική υποχρέωση (συνοδευόμενη ενδεχομένως και από πρόσθετη πινακίδα)

7. ΜΕΣΑ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Διάφοροι τύποι εμποδίων

Ελαστικοί κώνοι

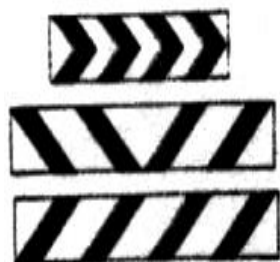
Κόκκινη σημαία

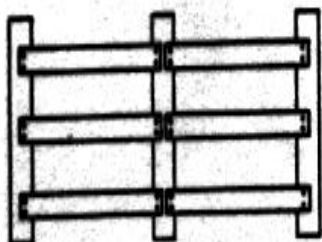
Αναλάμποντες φανοί

Φωτεινοί σηματοδότες

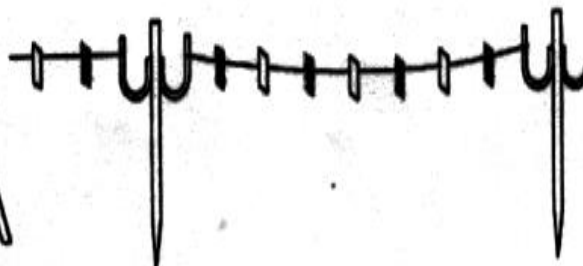
Πινακίδες Ζέμπρες

Ξύλινο φράγμα

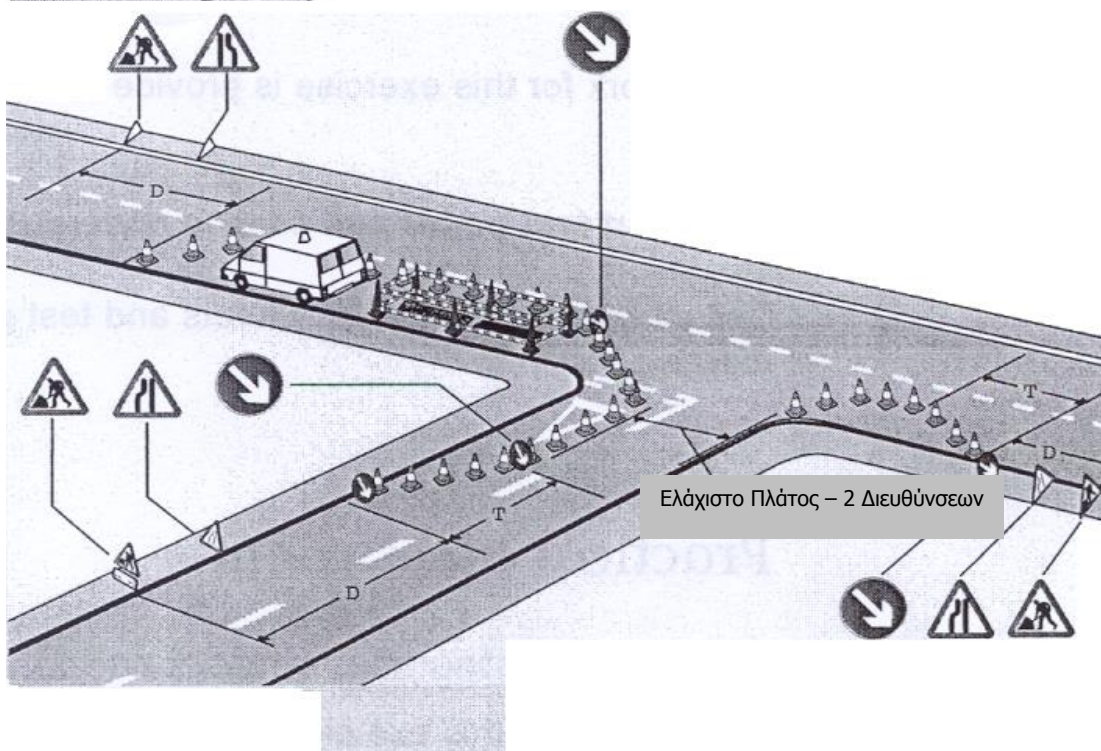
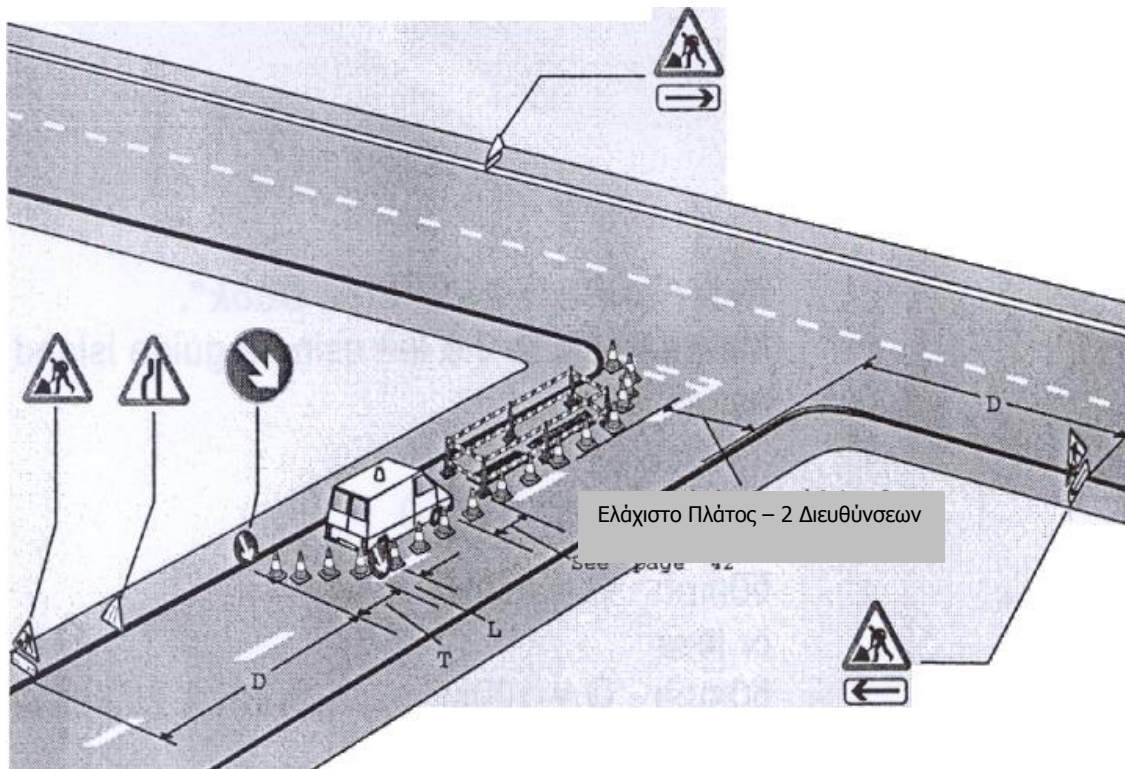
Τρίποδες στήριξης πινακίδων

Κορδόνι με αναρτημένα κόκκινα και άσπρα αντανακλαστικά τεμάχια σε μεταλλικά στηρίγματα

Διασταυρώσεις Δρόμων εντός κατοικημένων περιοχών

Εργαλεία Χειρός

Θα πρέπει να εξασφαλίζεται ότι:

- τα απαραίτητα εργαλεία είναι διαθέσιμα για την εκτέλεση της εργασίας,
- τα διαθέσιμα εργαλεία χειρός είναι σε καλή κατάσταση και όσων έχουν υποστεί σημαντικές ζημιές αντικαθίστανται,
- τα εργαλεία χρησιμοποιούνται σωστά από το προσωπικό,
- αν η εργασία γίνεται κοντά σε ηλεκτρικές συσκευές, εύφλεκτες ουσίες να λαμβάνονται υπόψη τα απαραίτητα μέτρα προστασίας,
- τα εργαλεία διατηρούνται καθαρά, συντηρούνται και χρησιμοποιούνται για το σκοπό που σχεδιάστηκαν.

Πυρασφάλεια

Είναι επιβεβλημένο να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα ασφαλείας για την αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς κατά την εκτέλεση εργασιών. Έτσι πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες:

- έγκαιρη απομάκρυνση από τους χώρους εργασιών τυχόν εύφλεκτων, καύσιμων υλικών καθώς και σκουπιδιών κλπ. και κατάλληλης διάθεσης ή αποθήκευσής τους ανάλογα με την περίπτωση,
- ασφαλής εκτέλεσης θερμικών εργασιών, ιδίως σε κλειστούς ή υπόγειους χώρους.

Ιδιαίτερα σημεία

Οι εργασίες που δύνανται να πραγματοποιηθούν κατά τη λειτουργία και συντήρηση του έργου τα οποία ενέχουν κινδύνους κατά τις εργασίες συντήρησης καθώς και οι τρόποι αντιμετώπισής τους είναι:

Έλεγχος δικτύων (παροχές / διαρροές)

Οι εργασίες που δύνανται να πραγματοποιηθούν είναι εργασίες αντικατάστασης τμήματος δικτύου. Οι εργασίες αυτές, οι κίνδυνοι και τα μέτρα ασφαλείας που θα πρέπει να ληφθούν (πρόσθετα από τα γενικά μέτρα ασφάλειας) είναι:

Εργασία	Πηγές Κινδύνων	Μέτρα αντιμετώπισης
Διευθέτηση κυκλοφορίας σε περίπτωση εργασιών επί οδού	<ul style="list-style-type: none"> • Τραυματισμοί από οχήματα	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλες κυκλοφοριακές σημάνειες
Εκσκαφές Χρήση μηχανικών μέσων	<ul style="list-style-type: none"> • Ανατροπή μηχανήματος, συγκρούσεις, ανεξέλεγκτες κινήσεις • Πτώση αντικειμένων • Κοψίματα • Κτυπήματα • Σκόνες	<ul style="list-style-type: none"> • Αδειούχος χειριστής • Ευσταθής έδραση από τα χείλη της εκσκαφής • Κράνη • Γάντια • Μάσκα • Έμπειρο προσωπικό
Εργασίες σε βάθος Αντικατάσταση μερών δικτύου (σωλήνων, ειδικών τεμαχίων)	<ul style="list-style-type: none"> • Τραυματισμοί λόγω πίεσης νερού (κατά τη σύνδεση με το δίκτυο, κατά τις δοκιμές λειτουργίας) • Πτώση υλικών	<ul style="list-style-type: none"> • Σχέδια δικτύων • Μέριμνα για τοπική διακοπή της παροχής • Απομάκρυνση επισφαλών τμημάτων παρειών εκσκαφών • Αντιστήριξη εδάφους (όπου απαιτείται)

Εργασία	Πηγές Κινδύνων	Μέτρα αντιμετώπισης
Ηλεκτροσυγκολλήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτροπληξία • Πυρκαγιά 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλα υποδήματα γάντια, μάσκα • Απαγόρευση δημιουργίας σπινθήρα ή φωτιάς • Πιστοποιημένοι ηλεκτροσυγκολλητές
Επιχώσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Καταπλάκωση εργαζομένων • Σκόνη • Κτυπήματα 	<ul style="list-style-type: none"> • Απαγόρευση εργαζομένων στην τάφρο πριν της ολοκλήρωσης εργασιών απόθεσης του υλικού • Χρήση ΜΑΠ
Ασφαλτοστρώσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Έκθεση εργαζομένων σε επιβλαβείς χημικούς παράγοντες 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση ΜΑΠ • Απαγόρευση λήψης τροφής ή καπνίσματος με άπλυτα χέρια • Έμπειρο προσωπικό

Έλεγχος φρεατίων (παροχές / δικλίδες)

Εργασία	Πηγές Κινδύνων	Μέτρα αντιμετώπισης
Διευθέτηση κυκλοφορίας σε περίπτωση εργασιών επί οδού	<ul style="list-style-type: none"> • Τραυματισμοί από οχήματα 	<ul style="list-style-type: none"> • κατάλληλες κυκλοφοριακές σημάνεις
Εργασίες σε βάθος (φρεάτια) Αντικατάσταση μερών παροχών, δικλίδων	<ul style="list-style-type: none"> • Τραυματισμοί λόγω πίεσης νερού • Πτώση υλικών 	<ul style="list-style-type: none"> • Μέριμνα για τοπική διακοπή της παροχής • Απομάκρυνση επισφαλών τμημάτων παρειών εκσκαφών • Αντιστήριξη εδάφους (όπου απαιτείται)
Ηλεκτροσυγκολλήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Ηλεκτροπληξία • Πυρκαγιά 	<ul style="list-style-type: none"> • Κατάλληλα υποδήματα γάντια, μάσκα • Απαγόρευση δημιουργίας σπινθήρα ή φωτιάς • Πιστοποιημένοι ηλεκτροσυγκολλητές

Δ' ΤΜΗΜΑ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Γενικά

Σε τακτά χρονικά διαστήματα ο υπεύθυνος λειτουργίας και συντήρησης του έργου θα επιθεωρεί το έργο, έτσι ώστε να το διατηρεί σε καλή κατάσταση. Για τυχόν ευρήματα που εντοπίζονται θα καταγράφονται σχετικά και οι κατάλληλες ενέργειες θα δρομολογούνται για την αποκατάσταση αυτών. Οι εργασίες επιθεώρησης είναι:

Δίκτυα ύδρευσης

Ο έλεγχος των δικτύων ύδρευσης για την σωστή λειτουργία τους, θα πραγματοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να διαπιστωθεί τυχόν διαρροή αλλά και να επιβεβαιωθεί ότι διασφαλίζεται η απρόσκοπτη ροή.

Σε κάθε περίπτωση θα πραγματοποιείται έλεγχος και καθαρισμός του εσωτερικού δικτύου ύδρευσης και έλεγχος του οδοστρώματος στον άξονα των σωλήνων για την επιβεβαίωση καλής κατάστασης της επιφάνειας επίχωσης.

Φρεάτια

Θα πραγματοποιείται έλεγχος των φρεατίων για τυχόν ρωγμές και στα καπάκια αυτών, ώστε να είναι εμφανή και να μην εγκυμονούν κινδύνους.

Ειδικά εξαρτήματα τεμάχια (δικλείδες, παροχές, μετρητές κ.λ.π.)

Ο έλεγχος και η συντήρηση των ειδικών εξαρτημάτων θα πραγματοποιείται βάσει των εγχειριδίων του κατασκευαστή.

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

ΕΡΓΟ: "Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. "

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

ΔΙΠΑΔ / ΟΙΚ / 889 / 27.11.02 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (ΦΕΚ 16Β/14.1.03)

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

02000161401030012

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 16

14 Ιανουαρίου 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Οριοθέτηση περιοχής και πιστωτικές διευκολύνσεις για την αποκατάσταση των ζημιών από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Αχαΐας. 1
- Οριοθέτηση περιοχής και πιστωτικές διευκολύνσεις για την αποκατάσταση των ζημιών από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002 σε περιοχές των Νομών Ηλείας και Ζακύνθου 2
- Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ). 3

Συμβούλιο σε άλλα Κυβερνητικά όργανα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 123/Α/17.6.96).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 3, παρ. 3, τελευταίο εδάφιο του Ν. 1266/82 (ΦΕΚ Α'81) "Περί οργάνων ασκήσεως της νομοματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις" όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 25, παρ. 6 του Ν. 1418/84 "Περί Δημοσίων Έργων και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" (ΦΕΚ Α'23).

4. Τις διατάξεις του Ν. 128/75 "περί τροποποίησης και συμπληρώσεως διατάξεων τινών αναφερομένων εις την λειτουργία του χρηματοδοτικού συστήματος".

5. Τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 2576/98 "Βελτίωση των διαδικασιών για την ανάθεση της κατασκευής των δημοσίων έργων και άλλες διατάξεις".

6. Το Π.Δ. 69/1988 "Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων".

7. Την κοινή απόφαση Δ16α/04/773/29.11.90 του Υπουργού Προεδρίας και του Αναπλ. Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. "περί εξαιρέσεως διοικητικών πράξεων και εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".

8. Την με αριθμό 50148/542/24.6.92 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου "Περιστολή δαπανών Δημοσίου Τομέα" (ΦΕΚ 420/Β/1.7.92).

9. Τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.2362 "Περί Δημοσίου Λογιστικού ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 247/Α/27.11.95).

10. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154 Α') και το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και συγκεκριμένα των έργων 2000ΣΕ06900025, 2000ΣΕ06900026, 2000ΣΕ06900027 της ΣΑΕ 069.

Η προκαλούμενη δαπάνη από την επιδότηση του επιτοκίου βαρύνει το λογαριασμό του Ν. 128/75. Ο λογαριασμός αυτός επιδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μόνο σε περίπτωση ελλειμματικότητάς του. Το ύψος της δαπάνης αυτής θα είναι της τάξης των 47.200 €.

11. Την κοινή απόφαση ΔΙΔΚ/Φ1/2/22875/31-10-2001 (ΦΕΚ 1480/Β/31-10-2001) του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Σταύρο Μπένο και Λάμπρο Παπαδήμα.

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

- Αριθ. 8160/Α32 (1)
Οριοθέτηση περιοχής και πιστωτικές διευκολύνσεις για την αποκατάσταση των ζημιών από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Αχαΐας.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕ- ΝΤΡΩΣΗΣ, - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. 2 της από 28.7.78 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας "περί αποκαταστάσεως ζημιών εκ σεισμών 1978 εις περιοχή Βορείου Ελλάδος κλπ. και ρυθμίσεως ετέρων τινών συναφών θεμάτων" που κυρώθηκε με το Ν. 867/79 (ΦΕΚ Α'24).

2. Τις διατάξεις του Ν. 1190/81 (ΦΕΚ 203/Α/30.7.81) ο οποίος κυρώνει την από 26.3.81 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, "περί αποκαταστάσεως ζημιών εκ σεισμών 1981 και ρυθμίσεως ετέρων συναφών θεμάτων" όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1, παρ. 42 και 43 του Ν. 2412/96 "Μεταφορά αρμοδιοτήτων από το Υπουργικό

12. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ'αρ. 81 (ΦΕΚ 57/Α/21-3-02) για συγχώνευση των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

13. Την κοινή απόφαση Υ6/31-10-2001 (ΦΕΚ 1484/Β/31-10-2001) του Πρωθυπουργού και της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., Ιωάννη Τσακλίδη και Ροδούλα Ζήση.

14. Το με αρ. πρωτ. Φ.311.3/148/26-9-2002 έγγραφο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Αχαΐας.

15. Τις έκτακτες στεγαστικές και λοιπές ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί στους κατοίκους περιοχών της Αχαΐας που επλήγησαν από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002.

16. Την αρ. 1100383/1330/Α0006/2001 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του υπουργού οικονομικών, για την ανάθεση αρμοδιοτήτων, αποφασίζουμε:

Α. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΠΛΗΓΕΙΣΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Την επέκταση κατ'ανάλογο εφαρμογή των διατάξεων της από 28.7.1978 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου "Περί αποκατάστασης ζημιών εκ σεισμών 1978 εις περιοχών Βορείου Ελλάδος κλπ.", όπως αυτή κυρώθηκε, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους Νόμους 867/79, 1048/80, 1133/81 και 1190/81 όπως ορίζεται στο άρθρο 10 του Ν. 2576/98 καθώς και των σχετικών κανονιστικών πράξεων όπως ισχύουν σήμερα για την αποκατάσταση των ζημιών των κτιρίων γενικά, τις οποίες προκάλεσαν οι πλημμύρες στις 25 και 26 Σεπτεμβρίου 2002 που έπληξαν τα διοικητικά όρια των Δήμων Τριταίας, Φαρρών και Βραχναϊκών του Νομού Αχαΐας.

2. Το έργο της αποκατάστασης των ζημιών από τις πλημμύρες, που έπληξαν περιοχές του Νομού Αχαΐας, ανατίθεται στον Τομέα Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ.) Πατρών.

3. Ορίζεται προθεσμία ενός (1) έτους, από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης σε ΦΕΚ, για την υποβολή αιτήσεων, συνοδευομένων από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για την δανειοδότηση των πληγέντων κτισμάτων από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002.

Β. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

1. Εγκρίνεται η χορήγηση στεγαστικής συνδρομής (άτοκο δάνειο και δωρεάν κρατική αρωγή) για την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσαν οι πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Αχαΐας.

α. Για ανακατασκευή των κτιρίων που κατέρρευσαν ή κρίνονται κατεδαφιστέα ή υπέρμετρης δαπάνης επισκευής (ασύμφορα) ή είναι δομημένα από ευτελή υλικά (ωμοπλίνθους ή μη διαμορφωμένους λίθους μικρής διατομής με συνδετικό υλικό αργιλώδες) και τα οποία δεν έχουν χαρακτηριστεί κατεδαφιστέα, αλλά οι ζημιές που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες δεν επιδέχονται, σύμφωνα με την κρίση της αρμόδιας Υπηρεσίας που αναφέρεται στην παρ. 2 της παρούσας, ουσιαστική αποκατάσταση, δηλαδή, επισκευή που εξασφαλίζει την αναγκαία αντισεισμική αντοχή τους.

β. Την επισκευή των πάσης φύσεως κτιρίων που έχουν υποστεί ζημιές από τις πλημμύρες.

Τα ανωτέρω δάνεια δύνανται να χρησιμοποιηθούν και για αυτοστέγαση.

γ. Τα κτίρια που χαρακτηρίζονται εγκαταλελειμμένα (διατηρούν τους περιμετρικούς τοίχους και έστω τμήμα της στέγης) δεν δικαιούνται στεγαστικής συνδρομής.

Προκειμένου να γίνει άρση του χαρακτηρισμού του εγκαταλελειμμένου θα πρέπει το κτίσμα να έχει κουφώματα και να ήταν στοιχειωδώς κατοικήσιμο και ο ενδιαφερόμενος να προσκομίσει τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ΔΕΗ ότι είχε ρεύμα.

β) Δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) και (Ε1) για το χρονικό διάστημα πριν από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002.

II. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

1. Οι δικαιούχοι της στεγαστικής συνδρομής (άτοκο δάνειο και δωρεάν κρατική αρωγή) καθορίζονται από τον αρμόδιο Τομέα Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ.) Πατρών στον οποίο οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά, μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση.

2. Ο αρμόδιος Τομέας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ.) Πατρών θα χορηγεί στους δικαιούχους βεβαίωση με την οποία θα προσδιορίζεται το ύψος της απαιτούμενης δαπάνης επισκευής ή το ποσό που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος για ανακατασκευή ή αυτοστέγαση. Στη βεβαίωση θα αναφέρεται το ποσό της δωρεάν κρατικής αρωγής καθώς και του στεγαστικού δανείου, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται κατωτέρω για τα κτίρια που βρίσκονται εντός της πληγείσας περιοχής.

3. Σε περίπτωση που το συγκεκριμένο κτίριο ρυμοτομείται ή δεν μπορεί να ανακατασκευαστεί για οποιαδήποτε άλλη νόμιμη αιτία ή ο ιδιοκτήτης το επιθυμεί, τότε ο ιδιοκτήτης, ή καθένας από τους συνιδιοκτήτες (εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία), καθένας από αυτούς, δικαιούται στεγαστική συνδρομή για αυτοστέγαση με αγορά ή ανέγερση κατοικίας σε άλλη πληγείσα περιοχή.

4. Σε περίπτωση που κατέρρευσαν κτίσματα από τις πλημμύρες ή κατεδαφίστηκαν αμέσως μετά από αυτές με εντολή Δημόσιας ή Δημοτικής Αρχής, χωρίς να έχουν εκδοθεί πρωτόκολλα επικινδύνως ετοιμόρροπου, από τις κατά Νόμο Τριμελείς Επιτροπές και οι ιδιοκτήτες τους έχουν ξεκινήσει την ανέγερση της νέας οικοδομής με άδεια που εκδόθηκε μετά τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002, εγκρίνουμε τη δανειοδότησή τους εφόσον:

α. Ο ενδιαφερόμενος έχει υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση για δανειοδότηση του συγκεκριμένου κτίσματος.

β. Υπάρχουν παραστατικά στοιχεία διαπίστωσης της ύπαρξης του κτίσματος, διαπίστωσης του εμβαδού και της χρήσης του (π.χ. οικοδομική άδεια ανέγερσης της καταστραφείσας οικοδομής, φωτογραφίες, αεροφωτογραφίες κλπ.).

γ. Υπάρχουν στοιχεία ότι το κτίσμα δεν ήταν εγκαταλελειμμένο (π.χ. αποδείξεις κοινωφελών οργανισμών ή Δημοτικών ή Κοινοτικών τελών κλπ.).

δ. Η αρμόδια Δημόσια ή Δημοτική Αρχή βεβαιώνει, ότι δόθηκε εντολή για την κατεδάφιση του κτίσματος προς αποτροπή αμέσου κινδύνου μετά τις πλημμύρες ή βεβαίωση ότι το κτίσμα κατέρρευσε από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002.

III. ΟΡΟΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

1. ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ή ΑΥΤΟΣΤΕΓΑΣΗ

Η στεγαστική συνδρομή (δάνειο και δωρεάν κρατική αρωγή) θα χορηγείται στους δικαιούχους με βάση την προσκομιζόμενη στη δανείστρια Τράπεζα έγγραφη συνηγορία της αρμόδιας Υπηρεσίας που αναφέρεται στην παρ. 2 του κεφ. Α με τους ακόλουθους βασικούς όρους:

α) Για κτίσματα που έχουν χρήση κατοικίας 382 € ανά

τ.μ. και με ανώτατο όριο δανειοδοτούμενης επιφάνειας τα 120 τ.μ., ανά χωριστή ιδιοκτησία.

β) Για κτίρια που έχουν χρήση επαγγελματικού χώρου η στεγαστική συνδρομή ανέρχεται στο ποσό των 235 € ανά τ.μ. και για δανειοδοτούμενη επιφάνεια μέχρι 120 τ.μ., ήτοι μέχρι του ποσού των 28.200 € για τα πρώτα 150 τ.μ.

Στην περίπτωση που ο επαγγελματικός χώρος έχει επιφάνεια άνω των 150 τ.μ., για τον υπολογισμό της συνολικής δανειοδότησης θα διαιρείται η επιφάνειά του σε τμήματα των 150 τ.μ. για τα τυχόν δάνεια που θα προκύψουν πέραν των πρώτων 150 τ.μ. το ποσόν του δανείου ορίζεται σε 147 € ανά τ.μ. και για δανειοδοτούμενη επιφάνεια 120 τ.μ., ήτοι μέχρι του ποσού των 17.640 € για κάθε επιπλέον δάνειο που θα χορηγείται.

Το προκύπτον τελικώς, μετά την ως άνω διαίρεση, υπόλοιπο τμήματος, αν έχει επιφάνεια μέχρι και 50 τ.μ. θα αμελείται, ενώ αν είναι πάνω από 50 τ.μ., τότε θα χορηγείται στεγαστική συνδρομή ανάλογα με το εμβαδόν του και σύμφωνα με τα ισχύοντα ανώτατα όρια (εμβαδού και δανείου).

γ) Για υπόγειους χώρους όπως αυτοί ορίζονται από το Γ.Ο.Κ. και είναι διαμορφωμένοι ως διαμερίσματα κατοικίας ή επαγγελματικές στέγες, χορηγείται ποσό δανείου που αντιστοιχεί στο 70% της εκάστοτε ισχύουσας μέγιστης τιμής μονάδας για τη χρηματοδότηση των ανακατασκευαζόμενων κατοικιών ή επαγγελματικών χώρων αντίστοιχα.

δ) Για κατασκευές κτισμάτων βοηθητικής χρήσεως στο δώμα οικοδομών π.χ. απολήξεις κλιμακωστών, ανελκυστήρων κλπ. χορηγείται δάνειο που αντιστοιχεί στο 70% της εκάστοτε ισχύουσας μέγιστης τιμής μονάδας για τη χρηματοδότηση της ανακατασκευαζόμενης επιφάνειας.

ε) Για κτίρια που η κατασκευή τους είχε προχωρήσει μόνον μέχρι το σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα, χορηγείται δάνειο που αντιστοιχεί στο 30% της εκάστοτε ισχύουσας μέγιστης τιμής μονάδας για τη χρηματοδότηση της ανακατασκευαζόμενης επιφάνειας.

ζ) Για βοηθητικούς χώρους της αυτής οικοδομής ή ευρισκόμενους στο αυτό οικόπεδο που συμπληρώνουν τη λειτουργικότητά της και με την προϋπόθεση ότι το σύνολο της δανειοδοτούμενης επιφάνειας (κύριος και βοηθητικός χώρος) δεν υπερβαίνει τα 120 τ.μ. (π.χ. αποθήκες τροφίμων, ιματιοθήκες, κουζίνες, φούρνοι κλπ.) η ανά τ.μ. τιμή αποζημίωσης κατεδαφιστέου κτίσματος (είτε βάση πρωτοκόλλων κατεδαφίσεως είτε ως ασύμφορα επισκευής είτε ως μη ασφαλώς επισκευάσιμα λόγω ευτελών δομικών υλικών) είναι η αυτή με της κατοικίας, παράγραφος (α).

η) Για αποθήκες οποιασδήποτε χρήσης (οικιακή ή επαγγελματική αποθήκη) καθώς και στάβλους, αγροτικά κτίσματα, χώρους αποθήκευσης, που είτε βρίσκονται στο ίδιο οικόπεδο με το κυρίως κτίσμα είτε σε άλλο η ανά τ.μ. τιμή αποζημίωσης κατεδαφιστέου, ανέρχεται στο ποσό των 132 € κατεδαφιζόμενης επιφάνειας και μέχρι εμβαδού 120 τ.μ.

θ) Για την ανακατασκευή αγροτικών κατοικιών (κτισμάτων ευτελούς αξίας κατασκευής, μικρού κατά κανόνα εμβαδού που χρησιμοποιούνται εποχιακά) η στεγαστική συνδρομή ανέρχεται στο ποσό των 205 € ανά τ.μ. κατεδαφιζόμενης επιφάνειας και μέχρι συνολικού εμβαδού 120 τ.μ.

ι) Για κτίρια που ανήκουν στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή σε

Κοινωφελή ή σε Φιλανθρωπικά ή σε Ευαγή Ιδρύματα ή σε Σωματεία, το ύψος της στεγαστικής συνδρομής ανέρχεται στο ποσό των 352 € ανά τ.μ. επί του συνόλου της κατεδαφιστέας επιφάνειας και η ανεγειρόμενη επιφάνεια δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη του 75% της κατεδαφισθείσης.

ια) Για την ανακατασκευή κωδωνοστασίων και μόνον, το ύψος της στεγαστικής συνδρομής είναι ανάλογο του όγκου του κατεδαφιστέου και ανέρχεται στο ποσό των 44 € ανά κυβικό μέτρο.

ιβ) Για κτίρια με περισσότερες χωριστές ιδιοκτησίες (πολυκατοικίες) ο κάθε ιδιοκτήτης δικαιούται εκτός της στεγαστικής συνδρομής ανακατασκευής ή αυτοστέγασης που αντιστοιχεί στην ιδιοκτησία του και επί πλέον στεγαστική συνδρομή ανάλογη με το ποσοστό του επί των κοινοχρήστων χώρων και μέχρι συνολικού εμβαδού 120 τ.μ. αθροιστικά (από ιδιοκτησία και κοινόχρηστο χώρο).

ιγ) Η δωρεάν κρατική αρωγή, που αντιστοιχεί στην παραπάνω στεγαστική συνδρομή για ανακατασκευή ή αυτοστέγαση θα καλυφθεί από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και ορίζεται σε ποσοστό 33% της στεγαστικής συνδρομής και μόνον για μία ιδιοκτησία. Στην περίπτωση της παρ. (β) κάθε τμήμα με επιφάνεια 150 τ.μ. θεωρείται ανεξάρτητη ιδιοκτησία.

ιδ) Σε περίπτωση που στον ίδιο ιδιοκτήτη ανήκαν πριν από τις πλημμύρες περισσότερες της μίας ιδιοκτησίες, δάνειο δικαιούται για κάθε μία από αυτές, ενώ δωρεάν κρατική αρωγή μόνον για τη μία ιδιοκτησία, την οποία επιλέγει ο ίδιος με Υπεύθυνη Δήλωση. Για τις πέραν της μίας ιδιοκτησίες το σύνολο της στεγαστικής συνδρομής χορηγείται υπό μορφή δανείου, χωρίς δωρεάν κρατική αρωγή.

ιε) Σε περιπτώσεις ανακατασκευής επαγγελματικού χώρου, υποχρέωση του ιδιοκτήτη είναι να ανακατασκευάσει κτίσμα εμβαδού τουλάχιστον ίσο με το 67% του εμβαδού του όγκου του κατεδαφιστέου κτίσματος, με βάση το οποίο υπολογίστηκε το δάνειο. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ανακατασκευής, υποχρέωση του ιδιοκτήτη είναι να ανακατασκευάσει κτίσμα εμβαδού τουλάχιστον ίσο με το 67% του εμβαδού του κατεδαφιστέου κτίσματος, με βάση το οποίο υπολογίστηκε η στεγαστική συνδρομή.

ιστ) Στις περιπτώσεις αυτοστέγασης η Σ.Σ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το αναφερόμενο στα συμβόλαια αγοραπωλησίας τίμημα. Η αγοραζόμενη κατοικία θα πρέπει να είναι νομίμως υφιστάμενη και να έχει εμβαδό τουλάχιστον ίσο με το 40% της δανειοδοτούμενης επιφάνειας του κατεδαφιστέου κτίσματος. Στις περιπτώσεις που το κτίσμα στο οποίο πραγματοποιείται η αυτοστέγαση δεν έχει οικοδομική άδεια (οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923) η στατική επάρκεια του κτιρίου θα πρέπει να βεβαιώνεται από δύο ιδιώτες Πολιτικούς Μηχανικούς.

2. ΕΠΙΣΚΕΥΗ

α) Για την επισκευή ζημιών στα "μη φέροντα" στοιχειά κτιρίων, το ποσό της στεγαστικής συνδρομής ανέρχεται μέχρι 88 € ανά τ.μ. και μέχρι συνολικού εμβαδού 120 τ.μ. ανά χωριστή ιδιοκτησία.

β) Για την επισκευή ζημιών στον "φέροντα" οργανισμό κτιρίων, το ποσό της στεγαστικής συνδρομής ανέρχεται μέχρι του ποσού των 117 € ανά τ.μ. χωρίς περιορισμό ως προς το συνολικό εμβαδόν της ιδιοκτησίας.

γ) Σε περίπτωση που υπάρχουν ζημιές στα "μη φέροντα" στοιχεία και στον "φέροντα οργανισμό" της ίδιας ιδιοκτη-

σίας, το συνολικό ανά τ.μ. ύψος της στεγαστικής συνδρομής δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το όριο των 191 € ανά τ.μ. αθροιστικά.

δ) Για τις επισκευές κτιρίων κάθε χρήσης που είναι διατηρητέα ή παραδοσιακά χαρακτηρισμένα, με προϋπόχουσα της πλημμύρας Απόφαση του Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. ή του Υπουργείου Πολιτισμού, η Σ.Σ. ανέρχεται μέχρι του ποσού των 470 € ανά τ.μ. χωρίς περιορισμό ως προς το συνολικό εμβαδόν της ιδιοκτησίας. Απαραίτητη προϋπόθεση το κτίριο να χρησιμοποιείται και οι ζημιές να προέρχονται από τις πλημμύρες και όχι από εγκατάλειψη.

ε) Για τα κτίρια της προηγούμενης παραγράφου (δ), όταν διατηρείται η όψη και ανακατασκευάζεται το υπόλοιπο, θα χορηγείται Σ.Σ. επισκευής διατηρητέου ή παραδοσιακού κτιρίου για τις όψεις, χωρίς όριο δανειοδότησης, και Σ.Σ. ανακατασκευής κτιρίου αντίστοιχα, για το υπόλοιπο κτίσμα με τα όρια τιμών και επιφανειών για κάθε κατηγορία κτιρίου (κατοικία ή επαγγελματοβιομηχανικός χώρος) που αναφέρθηκαν στα προηγούμενα.

στ) Για επισκευή αποθηκών ανεξαρτήτου χρήσης, αγροτικών κτισμάτων (πλην οικιών) η στεγαστική ενίσχυση ανέρχεται μέχρι συνολικού ποσού 2.348 € για κάθε κτίσμα.

ζ) Για επισκευή κτιρίων που ανήκουν στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Κοινωνική ή σε Φιλανθρωπική ή σε Ευαγή Ιδρύματα ή σε Σωματεία το ύψος της στεγαστικής συνδρομής (δάνειο και δωρεάν κρατική αρωγή) για την αποκατάσταση του φέροντος οργανισμού και των λοιπών μη φερόντων στοιχείων θα ανέρχεται στο ποσό των 205 € ανά τ.μ. επί του συνόλου της επιφανείας του κτιρίου. Για ύψος δανειοδότησης που δεν υπερβαίνει το ως άνω ποσό η σχετική έγκριση θα εκδίδεται από την αρμόδια Υπηρεσία που αναφέρεται στην παρ. 2 του κεφ. Α. Για ύψος δανείου που υπερβαίνει το ως άνω ποσό η υπόθεση θα παραπέμπεται στο Τμήμα Αποκατάστασης Ζημιών της Υ.Α.Σ. για την έκδοση της συμπληρωματικής έγκρισης.

η) Εφόσον πρόκειται για κτίρια με περισσότερες της μίας χωριστές ιδιοκτησίες, ο κάθε ιδιοκτήτης δικαιούται, εκτός από την στεγαστική συνδρομή για την αποκατάσταση των ζημιών της ιδιοκτησίας του, και πρόσθετη στεγαστική συνδρομή για την κάλυψη της δαπάνης που αναλογεί για την αποκατάσταση των ζημιών των κοινοκτήτων στοιχείων.

θ) Η δωρεάν κρατική αρωγή που αντιστοιχεί στην ανωτέρω στεγαστική συνδρομή επισκευής θα καλυφθεί από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και ανέρχεται σε ποσοστό 33% της στεγαστικής συνδρομής και μόνον για μία ιδιοκτησία.

ι) Σε περίπτωση που στον ίδιο ιδιοκτήτη ανήκαν, πριν από τις πλημμύρες, περισσότερες της μίας ιδιοκτησίες, στεγαστική συνδρομή δικαιούται για κάθε μία από αυτές, ενώ δωρεάν κρατική αρωγή μόνο για τη μία ιδιοκτησία, την οποία επιλέγει ο ίδιος με Υπεύθυνη Δήλωση.

Για τις πέραν της μίας ιδιοκτησίες το σύνολο της στεγαστικής συνδρομής χορηγείται υπό μορφή δανείου, χωρίς δωρεάν κρατική αρωγή.

3. ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΑΥΤΗΣ

α) Το ποσό της στεγαστικής συνδρομής για ανακατασκευή θα αναληφθεί σε δύο δόσεις, η πρώτη από τις οποίες, που περιλαμβάνει ολόκληρη την δωρεάν κρατική αρωγή και το μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται με την υπο-

γραφή της δανειακής σύμβασης, η δε επόμενη, που περιλαμβάνει το υπόλοιπο μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται, όταν θα έχουν εκτελεστεί εργασίες, που αφορούν στην κατασκευή του φέροντος οργανισμού, τοιχοποιιών, επιχρισμάτων, κουφωμάτων και κιγκλιδωμάτων. Στις περιπτώσεις που δεν έχει χορηγηθεί αποδεδειγμένα η δωρεάν κρατική αρωγή θα χορηγείται το σύνολο του δανείου και η δωρεάν κρατική αρωγή θα ενέχει θέση β' δόσης του δανείου.

β) Η στεγαστική συνδρομή για επισκευές χορηγείται σε δύο δόσεις, η πρώτη από τις οποίες, που περιλαμβάνει ολόκληρη την δωρεάν κρατική αρωγή και το μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται, με την υπογραφή της δανειακής σύμβασης και η επόμενη, που περιλαμβάνει το υπόλοιπο μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται, με την εκτέλεση εργασιών που καλύπτουν το 80% του χορηγηθέντος ποσού.

γ) Το ποσό της στεγαστικής συνδρομής για αυτοστέγαση θα χορηγείται εφάπαξ με την προσκόμιση οριστικού συμβολαίου αγοράς και πιστοποιητικού μεταγραφής ή προσυμφώνου με την υποχρέωση της υποβολής οριστικού συμβολαίου και πιστοποιητικού μεταγραφής σε χρόνο που θα ορίζεται στην εγκριτική απόφαση της αρμόδιας Υπηρεσίας που αναφέρεται στην παρ. 2 του κεφ. Α.

δ) Η συνολική διάρκεια των δανείων ανακατασκευής ή αυτοστέγασης ή επισκευής ορίζεται σε δεκαπέντε (15) χρόνια η δε εξόφλησή τους θα πραγματοποιηθεί σε ισόποσες εξαμηνιαίες ή ετήσιες χρεολυτικές δόσεις, η πρώτη από τις οποίες θα καταβληθεί είκοσι τέσσερις (24) μήνες μετά την υπογραφή της δανειακής σύμβασης.

ε) Η στεγαστική συνδρομή για την αποκατάσταση ζημιών σε πάγιες εγκαταστάσεις επιχειρήσεων αν επαγγελματιών επιτρέπεται να χορηγηθεί, με τους ίδιους όρους, και στους μισθωτές ή σε όσους έχουν από οποιαδήποτε νόμιμη αιτία, αποδεδειγμένα τη νομή ή τη χρήση των εν λόγω χώρων, εφόσον δεν έχει υποβληθεί σχετική αίτηση, εκ μέρους των ιδιοκτητών, μέσα σε 45 ημέρες από τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μετά την πάροδο των 45 ημερών, το δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση στεγαστικής συνδρομής μπορεί να ασκηθεί και από τον ενοικιαστή, για λογαριασμό του αμελούντος ιδιοκτήτη. Σε κάθε περίπτωση, η υποχρέωση για την καταβολή των δόσεων του δανείου βαρύνει τον ιδιοκτήτη.

στ) Τα δάνεια βαρύνονται με επιτόκιο ίσο προς αυτό των εντόκων γραμματίων Δημοσίου δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας εκδόσεως που χρονικά προηγείται της έναρξης κάθε περιόδου εκτοκισμού των δανείων, προσαυξημένο κατά δύο (2) εκατοστιαίες μονάδες, χωρίς άλλη προσαύξηση για προμήθεια κλπ., επιδοτούμενο κατά 100% από το λογαριασμό του Ν. 128/75.

ζ) Για τους λοιπούς όρους και τη διαδικασία σύναψης και χορήγησης των δανείων έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

IV. ΝΕΟΙ ΚΤΗΤΟΡΕΣ

1. Εγκρίνουμε τη δυνατότητα μεταβίβασης της στεγαστικής συνδρομής (μαζί με το ακίνητο) και στους τυχόν νέους κτήτορες των ακινήτων, ασχέτως του τρόπου αποκτήσεως και του είδους της ιδιοκτησίας, που έχουν επ' αυτού (καθολική διαδοχή, ειδική διαδοχή, επικαρπία, ψιλή κυριότητα, συνιδιοκτησία κλπ.). Απαραίτητη όμως προϋπόθεση είναι, οι νέοι κτήτορες να έχουν υποβάλλει εμπρό-

θεσμο αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Δωρεάν κρατική αρωγή δικαιούνται οι νέοι κτήτορες μόνον εφόσον τόσο αυτοί όσο και οι προηγούμενοι ιδιοκτήτες, αποδεδειγμένα (με υποβολή υπευθύνων δηλώσεων) δεν έχουν λάβει δωρεάν κρατική αρωγή για άλλο πληγέν κτίσμα, από τις πλημμύρες της 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002 στο Νομό Αχαΐας.

3. Είναι δυνατή η χορήγηση στεγαστικής συνδρομής και στους νέους κτήτορες, που απέκτησαν την πλήρη κυριότητα του ακινήτου με γονική παροχή, μετά την λήξη των προθεσμιών αρχικών αιτήσεων, χωρίς να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμη αίτηση από το νέο κτήτορα. Στην περίπτωση αυτή αρκεί μόνο η εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης από τον αρχικό ιδιοκτήτη του ακινήτου.

V. ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Τα εν λόγω δάνεια θα χορηγηθούν από οποιαδήποτε Εμπορική Τράπεζα, και την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος.

VI. ΥΠΟΘΗΚΕΣ ΔΑΝΕΙΩΝ

Για ποσά μέχρι 2.950 € δεν απαιτείται εγγραφή υποθήκης.

Για την ασφάλεια κάθε δανείου θα εγγράφεται υπέρ της δανείστριας Τράπεζας υποθήκη επί του ακινήτου που θα επισκευάζεται ή θα ανακατασκευάζεται από το προϊόν του δανείου ή αντ' αυτού επί άλλου ακινήτου που τυχόν προσφέρεται από το δανειολήπτη, εφόσον η αξία του ακινήτου καλύπτει το ασφαλιζόμενο δάνειο. Η υποθήκη μπορεί επίσης να μεταφέρεται εκ των υστέρων σε άλλο ακίνητο αντίστοιχης αξίας.

Συνηγορούμε, ώστε οι Τράπεζες να χορηγούν δάνεια για την επισκευή ή ανακατασκευή Ιερών Ναών πληγέντων από τις πλημμύρες στις 25ης και 26ης Σεπτεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Αχαΐας και στις περιπτώσεις που υπάρχει αδυναμία προσφοράς ακινήτου για εγγραφή υποθήκης, προς εξασφάλιση του δανείου, πιστοποιούμενη από σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Μητρόπολης που ανήκει ο Ιερός Ναός.

Η ανωτέρω ρύθμιση δεν ισχύει για τους ιδιωτικούς Ναούς, ως προς τους οποίους, έχουν εφαρμογή οι γενικώς ισχύουσες περί σεισμοπλήκτων διατάξεις.

VII. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Με ειδικό όρο των οικείων δανειστικών συμβάσεων θα καθορίζεται ρητά ότι σε περίπτωση υποβολής, από τους δικαιούχους δανείων ή νέους κτήτορες, ανακριβών δηλώσεων ή σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, που θα αναλάβουν με όσα προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα υπόκεινται, πέρα από τις νόμιμες κυρώσεις και τις ακόλουθες:

α. Κήρυξη ολοκλήρου του ποσού του δανείου ληξιπρόθεσμου και αμέσως απαιτητού από τη χορήγησή του.

β. Κατάπτωση ποινικής ρήτρας υπέρ του Δημοσίου, που θα συνομολογείται με τη δανειστική σύμβαση και θα αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% επί ολοκλήρου του ποσού του δανείου.

γ. Εκτοκισμό του δανείου από τη χορήγησή του με επιτόκιο μεγαλύτερο κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες από το επιτόκιο που καθορίστηκε με τη δανειστική σύμβαση για κάθε περίπτωση.

VIII. ΚΑΛΥΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ

1. Από τις διατάξεις της απόφασης αυτής προκαλείται:

Για δωρεάν κρατική αρωγή δαπάνη του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ύψους 29.500 € για τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη και θα βαρύνει τα έργα

2000ΣΕ06900025, 2000ΣΕ06900026, 2000ΣΕ06900027 της ΣΑΕ 069.

2. Η προκαλούμενη δαπάνη για την επιδότηση του επιτοκίου βαρύνει το λογαριασμό του Ν. 128/75, ο οποίος δημιουργείται από παρακράτηση επί των χορηγήσεων των Τραπεζών με σκοπό την επιδότηση επιτοκίου δανείων. Ο λογαριασμός αυτός επιδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μόνο σε περίπτωση ελλειμματικότητάς του.

Το ύψος της δαπάνης αυτής είναι 47.200 ?.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 3 Ιανουαρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

ΥΦΥΠ. ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ι. ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ

Αρ. 10335/Α32

(2)

Οριοθέτηση περιοχής και πιστωτικές διευκολύνσεις για την αποκατάσταση των ζημιών από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002 σε περιοχές των Νομών Ηλείας και Ζακύνθου.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 2, παρ. 2 της από 28.7.78 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας "περί αποκατάστασης ζημιών εκ σεισμών 1978 εις περιοχή Βορείου Ελλάδος κλπ. και ρυθμίσεως ετέρων τινών συναφών θεμάτων" που κυρώθηκε με το Ν. 867/79 (ΦΕΚ Α'24).

2. Τις διατάξεις του Ν. 1190/81 (ΦΕΚ 203/Α/30.7.81) ο οποίος κυρώνει την από 26.3.81 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου του Προέδρου της Δημοκρατίας, "περί αποκατάστασης ζημιών εκ σεισμών 1981 και ρυθμίσεως ετέρων συναφών θεμάτων" όπως αυτό τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 1, παρ. 42 και 43 του Ν. 2412/96 "Μεταφορά αρμοδιοτήτων από το Υπουργικό Συμβούλιο σε άλλα Κυβερνητικά όργανα και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 123/Α/17.6.96).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 3, παρ. 3, τελευταίο εδάφιο του Ν. 1266/82 (ΦΕΚ Α'81) "Περί οργάνων ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις" όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 25, παρ. 6 του Ν. 1418/84 "Περί Δημοσίων Έργων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων" (ΦΕΚ Α'23).

4. Τις διατάξεις του Ν. 128/75 "περί τροποποίησης και συμπληρώσεως διατάξεων τινών αναφερομένων εις την λειτουργία του χρηματοδοτικού συστήματος".

5. Το Π.Δ. 69/1988 "Οργανισμός Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων".

6. Την Κοινή Απόφαση Δ16α/04/773/29.11.90 του Υπουργού Προεδρίας και του Αναπλ. Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. "περί εξαιρέσεως διοικητικών πράξεων και εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".

7. Την με αριθμό 50148/542/24.6.92 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθν. Οικονομίας, Οικονομικών και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας και Εμπορίου "Περίστολη δαπανών Δημοσίου Τομέα" (ΦΕΚ 420/Β/1.7.92).

8. Τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν.2362 "Περί Δημοσίου Λογιστικού, ελέγχου των δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 247/Α/27.11.95).

9. Τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154 Α') και το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και συγκεκριμένα το έργο 2002ΣΕ06900001 της ΣΑΕ 069.

Η προκαλούμενη δαπάνη από την επιδότηση του επιτοκίου βαρύνει το λογαριασμό του Ν. 128/75. Ο λογαριασμός αυτός επιδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μόνο σε περίπτωση ελλειμματικότητάς του. Το ύψος της δαπάνης αυτής θα είναι της τάξης των 3.250.000 €.

10. Την κοινή απόφαση 1100383/1330/Α0006/31-10-2001 (ΦΕΚ 1485/Β/31-10-2001) του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, για τον καθορισμό αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομικών, Απόστολου Φωτιάδη και Γεώργιου Φλωρίδη.

11. Την κοινή απόφαση Υ6/31-10-2001 (ΦΕΚ 1484/Β/31-10-2001) του Πρωθυπουργού και της Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, Ιωάννη Τσακλίδη και Ροδούλα Ζήση.

12. Το Προεδρικό Διάταγμα υπ'αρ. 81/2002 (ΦΕΚ 57/Α/21-3-2002) για συγχώνευση των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών.

13. Το με αρ. πρωτ. 2988/6.12.02 έγγραφο της Νομαρχικής Αυτοδιοίκησης Ηλείας.

14. Το με αρ. πρωτ. οικ1334/12.12.02 έγγραφο του Τ.Α.Σ. Ζακύνθου.

15. Τις έκτακτες στεγαστικές και λοιπές ανάγκες που έχουν δημιουργηθεί στους κατοίκους των περιοχών του Νομού Ηλείας και του Νομού Ζακύνθου που επλήγησαν από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002, αποφασίζουμε:

1. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

1. Την επέκταση κατ' ανάλογο εφαρμογή των διατάξεων της από 28.7.1978 Πράξεως Νομοθετικού Περιεχομένου "Περί αποκατάστασης ζημιών εκ σεισμών 1978 εις περιοχίν Βορ. Ελλάδος κλπ.", όπως αυτή κυρώθηκε, τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους Νόμους 867/79, 1048/80, 1133/81 και 1190/81 καθώς και των σχετικών κανονιστικών πράξεων όπως ισχύουν σήμερα για την αποκατάσταση των ζημιών των κτιρίων γενικά, τις οποίες προκάλεσε ο σεισμός της 2ας Δεκεμβρίου 2002 στα διοικητικά όρια των Δήμων Βαρθολομιού, Γαστούνης, Λεχαινών, Βουπρασίας, Αμαλιάδας, Κάστρου-Κυλλήνης, Τραγανού, και Ανδραβίδας του Νομού Ηλείας καθώς και του Νομού Ζακύνθου.

2. Το έργο της αποκατάστασης των ζημιών στις περιοχές του Νομού Ηλείας και του Νομού Ζακύνθου ανατίθεται στον Τ.Α.Σ. Βαρθολομιού και στον Τ.Α.Σ. Ζακύνθου αντίστοιχα.

3. Ορίζεται προθεσμία ενός (1) έτους, από τη δημοσίευση της παρούσας απόφασης σε ΦΕΚ, για την υποβολή αιτήσεων, συνοδευομένων από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για την δανειοδότηση των πληγέντων κτι-

σμάτων από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002.

2. ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΣ ΙΔΙΩΤΕΣ

Ι. Εγκρίνεται η χορήγηση στεγαστικής συνδρομής (άτοκο δάνειο και δωρεάν κρατική αρωγή) για την αποκατάσταση των ζημιών που προκάλεσε ο σεισμός της 2ας Δεκεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Ηλείας και του Νομού Ζακύνθου.

α. Για ανακατασκευή των κτιρίων που κατέρρευσαν ή κρίνονται κατεδαφιστέα ή υπέρμετρης δαπάνης επισκευής (ασύμφορα) ή είναι δομημένα από ευτελή υλικά (ωμοπλίνθους ή μη διαμορφωμένους λίθους μικρής διατομής με συνδετικό υλικό αργιλώδες) και τα οποία δεν έχουν χαρακτηριστεί κατεδαφιστέα, αλλά οι ζημιές που προκλήθηκαν από το σεισμό δεν επιδέχονται, σύμφωνα με την κρίση της αρμόδιας Υπηρεσίας που αναφέρεται στην παρ. 2 του κεφ. Ι της παρούσας, ουσιαστική αποκατάσταση, δηλαδή επισκευή που εξασφαλίζει την αναγκαία αντισεισμική αντοχή τους.

β. Την επισκευή των πάσης φύσεως κτιρίων που έχουν υποστεί ζημιές από το σεισμό.

Τα ανωτέρω δάνεια δύνανται να χρησιμοποιηθούν και για αυτοστέγαση.

γ. Τα κτίρια που χαρακτηρίζονται εγκαταλελειμμένα (διατηρούν τους περιμετρικούς τοίχους και έστω τμήμα της στέγης) δεν δικαιούνται δανείου.

Προκειμένου να γίνει άρση του χαρακτηρισμού του εγκαταλελειμένου θα πρέπει το κτίσμα να έχει κουφώματα και να ήταν στοιχειωδώς κατοικήσιμο και ο ενδιαφερόμενος να προσκομίσει τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση ΔΕΗ ότι είχε ρεύμα.

β) Δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) και (Ε1) για το χρονικό διάστημα πριν από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002.

ΙΙ. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΤΗΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

1. Οι δικαιούχοι της στεγαστικής συνδρομής (άτοκο δάνειο και δωρεάν κρατική

αρωγή) θα καθορίζονται από τον αρμόδιο Τ.Α.Σ. στον οποίο οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να υποβάλουν αίτηση με τα σχετικά δικαιολογητικά, μέσα στις προθεσμίες που καθορίζονται με την παρούσα απόφαση.

2. Ο αρμόδιος Τομέας Αποκατάστασης Σεισμόπληκτων (Τ.Α.Σ.) θα χορηγεί στους δικαιούχους βεβαίωση με την οποία θα προσδιορίζεται το ύψος της απαιτούμενης δαπάνης επισκευής ή το ποσό που δικαιούται ο ενδιαφερόμενος για ανακατασκευή ή αυτοστέγαση. Στη βεβαίωση θα αναφέρεται το ποσό της δωρεάν κρατικής αρωγής καθώς και του στεγαστικού δανείου, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται κατωτέρω για τα κτίρια που βρίσκονται εντός της πληγείσας περιοχής.

3. Σε περίπτωση που το συγκεκριμένο κτίριο ρυμοτομείται ή δεν μπορεί να ανακατασκευαστεί για οποιαδήποτε άλλη νόμιμη αιτία ή ο ιδιοκτήτης το επιθυμεί, τότε ο ιδιοκτήτης, ή καθένας από τους συνιδιοκτήτες (εφόσον υφίσταται συνιδιοκτησία), καθένας από αυτούς, δικαιούται στεγαστική συνδρομή για αυτοστέγαση με αγορά ή ανέγερση κατοικίας σε άλλη πληγείσα περιοχή.

4. Σε περίπτωση που κατέρρευσε κτίσμα από το σεισμό ή κατεδαφίστηκε αμέσως μετά από αυτόν με εντολή Δημοσίας ή Δημοτικής Αρχής, χωρίς να έχει εκδοθεί πρωτόκολλο επικινδύνως ετοιμόρροπου κτίσματος, από τις κατά Νόμο Τριμελείς Επιτροπές, εγκρίνουμε τη δανειοδότησή του εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Ο ενδιαφερόμενος έχει υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση για δανειοδότηση του συγκεκριμένου κτίσματος.

β. Υπάρχουν παραστατικά στοιχεία διαπίστωσης της ύπαρξης του κτίσματος, διαπίστωσης του εμβαδού και της χρήσης του (π.χ. οικοδομική άδεια ανέγερσης της καταστραφείσας οικοδομής, φωτογραφίες, αεροφωτογραφίες κλπ.)

γ. Υπάρχουν στοιχεία ότι το κτίσμα δεν ήταν εγκαταλελειμμένο (π.χ. αποδείξεις Κοινωφελών Οργανισμών ή Δημοτικών ή Κοινοτικών τελών κλπ.).

δ. Η αρμόδια Δημόσια ή Δημοτική Αρχή βεβαιώνει, ότι δόθηκε εντολή για την άμεση κατεδάφιση του κτίσματος, προς αποτροπή κινδύνου σε χώρους διέλευσης κοινού, μετά το σεισμό ή βεβαίωση ότι το κτίσμα κατέρρευσε από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002.

III. ΟΡΟΙ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

1. ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Ή ΑΥΤΟΣΤΕΓΑΣΗ

Η στεγαστική συνδρομή (δάνειο και δωρεάν κρατική αρωγή) θα χορηγείται στους δικαιούχους με βάση την προσκομιζόμενη στη δανειστρία Τράπεζα έγγραφη συνηγορία του αρμόδιου Τ.Α.Σ. με τους ακόλουθους βασικούς όρους:

α) Για κτίσματα που έχουν χρήση κατοικίας 385 € ανά τ.μ. και με ανώτατο όριο δανειοδοτούμενης επιφάνειας τα 120 τ.μ., ανά χωριστή ιδιοκτησία.

β) Για κτίρια που έχουν χρήση επαγγελματικού χώρου ή στεγαστική συνδρομή ανέρχεται στο ποσό των 235 € ανά τ.μ. και για δανειοδοτούμενη επιφάνεια μέχρι 120 τ.μ., ήτοι μέχρι του ποσού των 28.200 €, για τα πρώτα 150 τ.μ.

Στην περίπτωση που ο επαγγελματικός χώρος έχει επιφάνεια άνω των 150 τ.μ., για τον υπολογισμό της συνολικής δανειοδότησης θα διαιρείται η επιφάνειά του σε τμήματα των 150 τ.μ. για τα τυχόν δάνεια που θα προκύψουν πέραν των πρώτων 150 τ.μ. το ποσόν του δανείου ορίζεται σε 150 € ανά τ.μ. και για δανειοδοτούμενη επιφάνεια 120 τ.μ., ήτοι μέχρι του ποσού των 18.000 € για κάθε επιπλέον δάνειο που θα χορηγείται.

Το προκύπτον τελικώς, μετά την ως άνω διαίρεση, υπόλοιπο τμήμα, αν έχει επιφάνεια μέχρι και 50 τ.μ. θα αμελείται, ενώ αν είναι πάνω από 50 τ.μ., τότε θα χορηγείται στεγαστική συνδρομή ανάλογα με το εμβαδόν του και σύμφωνα με τα ισχύοντα ανώτατα όρια (εμβαδού και δανείου).

γ) Για υπόγειους χώρους όπως αυτοί ορίζονται από το Γ.Ο.Κ. χορηγείται ποσό δανείου που αντιστοιχεί στο 70% της εκάστοτε ισχύουσας μεγίστης τιμής μονάδας για τη χρηματοδότηση των ανακατασκευαζομένων κτισμάτων.

δ) Για κατασκευές κτισμάτων βοηθητικής χρήσεως στο δώμα οικοδομών π.χ. απολήξεις κλιμακωστών, ανελκυστήρων κλπ. χορηγείται Σ.Σ. που αντιστοιχεί στο 70% της εκάστοτε ισχύουσας μεγίστης τιμής μονάδας για τη χρηματοδότηση της ανακατασκευαζόμενης επιφάνειας.

ε) Για κτίρια που η κατασκευή τους είχε προχωρήσει μόνον μέχρι το σκελετό από οπλισμένο σκυρόδεμα, χορηγείται δάνειο που αντιστοιχεί στο 30% της εκάστοτε ισχύουσας μεγίστης τιμής μονάδας για τη χρηματοδότηση της ανακατασκευαζόμενης επιφάνειας.

ζ) Για βοηθητικούς χώρους (π.χ. αποθήκες τροφίμων, ματιοθήκες, κουζίνες, φούρνοι κλπ.) της αυτής οικοδομής ή ευρισκόμενους στο αυτό οικόπεδο που συμπληρώνουν τη λειτουργικότητά της η ανά τ.μ. τιμή αποζημίωσης κατεδαφιστέου κτίσματος (είτε βάση πρωτοκόλλων κατε-

δαφίσεως είτε ως ασύμφορα επισκευής είτε ως μη ασφαλώς επισκευάσιμα λόγω ευτελών δομικών υλικών) είναι η αυτή με της κατοικίας, (παράγραφος α). και με ανώτατο όριο της δανειοδοτούμενης επιφάνειας (κύριος και βοηθητικός χώρος) τα 120 τ.μ.

η) Για αποθήκες οποιασδήποτε χρήσης (οικιακή ή επαγγελματική αποθήκη) καθώς και στάβλους, αγροτικά κτίσματα, χώρους αποθήκευσης, που είτε βρίσκονται στο ίδιο οικόπεδο με το κυρίως κτίσμα είτε σε άλλο η ανά τ.μ. τιμή αποζημίωσης κατεδαφιστέου, ανέρχεται στο ποσό των 135 € κατεδαφιζόμενης επιφάνειας και μέχρι εμβαδού 120 τ.μ.

θ) Για την ανακατασκευή αγροτικών κατοικιών (κτισμάτων ευτελούς αξίας κατασκευής, μικρού κατά κανόνα εμβαδού που χρησιμοποιούνται εποχιακά) η στεγαστική συνδρομή ανέρχεται στο ποσό των 205 € ανά τ.μ. κατεδαφιζόμενης επιφάνειας και μέχρι συνολικού εμβαδού 120 τ.μ.

ι) Για κτίρια που ανήκουν στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Κοινωφελή ή σε Φιλανθρωπικά ή σε Ευαγή Ιδρύματα ή σε Σωματεία, το ύψος της στεγαστικής συνδρομής ανέρχεται στο ποσό των 355 € ανά τ.μ. επί του συνόλου της κατεδαφιστέας επιφάνειας και η ανεγειρόμενη επιφάνεια δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη του 75% της κατεδαφισθείσης.

ια) Για την ανακατασκευή κωδωνοστασίων και μόνο, το ύψος της στεγαστικής συνδρομής είναι ανάλογο του όγκου του κατεδαφιστέου και ανέρχεται στο ποσό των 45 € ανά κυβικό μέτρο.

ιβ) Για κτίρια με περισσότερες χωριστές ιδιοκτησίες (πολυκατοικίες) ο κάθε ιδιοκτήτης δικαιούται εκτός της στεγαστικής συνδρομής ανακατασκευής ή αυτοστεγάσεως που αντιστοιχεί στην ιδιοκτησία του και επί πλέον στεγαστική συνδρομή, ανάλογα με το ποσοστό του, επί των κοινοχρήστων χώρων και μέχρι συνολικού εμβαδού 120 τ.μ. αθροιστικά (από ιδιοκτησία και κοινόχρηστο χώρο).

ιγ) Η δωρεάν κρατική αρωγή, που αντιστοιχεί στην παραπάνω στεγαστική συνδρομή για ανακατασκευή ή αυτοστεγάση θα καλυφθεί από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και ορίζεται σε ποσοστό 33% της στεγαστικής συνδρομής και μόνο για μία ιδιοκτησία. Στην περίπτωση της παρ. (β) κάθε τμήμα με επιφάνεια 150 τ.μ. θεωρείται ανεξάρτητη ιδιοκτησία.

ιδ) Σε περίπτωση που στον ίδιο ιδιοκτήτη ανήκαν πριν από το σεισμό, περισσότερες της μίας ιδιοκτησίες, στεγαστική συνδρομή δικαιούται για κάθε μία από αυτές, ενώ δωρεάν κρατική αρωγή μόνο για τη μία ιδιοκτησία, την οποία επιλέγει ο ίδιος με Υπεύθυνη Δήλωση. Για τις πέραν της μίας ιδιοκτησίες το σύνολο της στεγαστικής συνδρομής χορηγείται υπό μορφή δανείου, χωρίς δωρεάν κρατική αρωγή.

ιε) Σε περιπτώσεις ανακατασκευής επαγγελματικού χώρου, υποχρέωση του ιδιοκτήτη είναι να ανακατασκευάσει κτίσμα εμβαδού τουλάχιστον ίσο με το 66% του εμβαδού ή του όγκου του κατεδαφιστέου κτίσματος, με βάση το οποίο υπολογίστηκε το δάνειο. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ανακατασκευής, υποχρέωση του ιδιοκτήτη είναι να ανακατασκευάσει κτίσμα εμβαδού τουλάχιστον ίσου με το 66% του εμβαδού του κατεδαφιστέου κτίσματος, με βάση το οποίο υπολογίστηκε η στεγαστική συνδρομή.

ιστ) Στις περιπτώσεις αυτοστεγάσεως η Σ.Σ. δεν μπορεί να υπερβαίνει το αναφερόμενο στα συμβόλαια αγοραπω-

λησίας τίμημα. Η αγοραζόμενη κατοικία θα πρέπει να είναι νομίμως υφιστάμενη και να έχει εμβαδόν τουλάχιστον ίσο με το 40% της δανειοδοτούμενης επιφάνειας του κατεδαφιστέου κτίσματος. Στις περιπτώσεις που το κτίσμα στο οποίο πραγματοποιείται η αυτοστέγαση δεν έχει οικοδομική άδεια (οικισμοί προϋφιστάμενοι του 1923) η στατική επάρκεια του κτιρίου θα πρέπει να βεβαιώνεται από δύο ιδιώτες Πολιτικούς Μηχανικούς.

ιζ) Για ανακατασκευές κτιρίων κάθε χρήσης που είναι χαρακτηρισμένα διατηρητέα ή παραδοσιακά ως προς το σύνολο τους (όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού), η Σ.Σ. ανέρχεται μέχρι του ποσού των 470 € ανά τ.μ. χωρίς περιορισμό ως προς το συνολικό εμβαδόν της ιδιοκτησίας.

ιη) Για κτίρια που έχει χαρακτηριστεί διατηρητέα μόνο η όψη (όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού) και κρίνονται κατεδαφιστέα, χορηγείται Σ.Σ. ανακατασκευής της όψης με χρήση του τιμολογίου επισκευής της Υπηρεσίας για διατηρητέα ή παραδοσιακά κτίρια και ανακατασκευής του υπολοίπου κτιρίου με τα όρια τιμών που ισχύουν για την αντίστοιχη κατηγορία κτιρίου, όπως αναφέρονται στις σχετικές παραγράφους, χωρίς περιορισμό του εμβαδού.

Για να ισχύουν οι περιπτώσεις ιζ) και ιη) θα πρέπει τα κτίρια να ήταν χαρακτηρισμένα διατηρητέα ή παραδοσιακά, από το ΥΠΕΧΩΔΕ ή από το Υπουργείο Πολιτισμού, (ημερομηνία ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού) ή να είχε αρχίσει η διαδικασία χαρακτηρισμού τους πριν την ημέρα του σεισμού.

Απαραίτητη προϋπόθεση το κτίριο να χρησιμοποιείται και οι ζημιές να προέρχονται από τον σεισμό και όχι από εγκατάλειψη.

2. ΕΠΙΣΚΕΥΗ

α) Στην περίπτωση που υπάρχουν ζημιές μόνο στα "μη φέροντα" στοιχεία κτιρίων, το ποσό της στεγαστικής συνδρομής ανέρχεται μέχρι 90 € ανά τ.μ. και μέχρι συνολικού εμβαδού 120 τ.μ. ανά χωριστή ιδιοκτησία.

β) Στην περίπτωση που υπάρχουν ζημιές μόνο στον "φέροντα" οργανισμό κτιρίων, η στεγαστική συνδρομή ανέρχεται μέχρι του ποσού των 120 € ανά τ.μ. χωρίς περιορισμό ως προς το συνολικό εμβαδόν της ιδιοκτησίας.

γ) Σε περίπτωση που υπάρχουν ζημιές στα "μη φέροντα" στοιχεία και στον "φέροντα οργανισμό" της ίδιας ιδιοκτησίας, το συνολικό ανά τ.μ. ύψος της στεγαστικής συνδρομής δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το όριο των 195 € ανά τ.μ. χωρίς περιορισμό ως προς το συνολικό εμβαδόν της ιδιοκτησίας.

δ) Για τις επισκευές κτιρίων κάθε χρήσης που είναι χαρακτηρισμένα διατηρητέα ή παραδοσιακά ως προς το σύνολο τους (όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού), η Σ.Σ. ανέρχεται μέχρι του ποσού των 470 € ανά τ.μ. χωρίς περιορισμό ως προς το συνολικό εμβαδόν της ιδιοκτησίας.

ε) Για κτίρια που έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέες μόνο οι όψεις (όπως αναφέρεται στο ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού) και κρίνονται επισκευάσιμες, χορηγείται Σ.Σ. επισκευής διατηρητέου ή παραδοσιακού κτιρίου για τις όψεις, χωρίς όριο δανειοδότησης. Για το υπόλοιπο κτίριο χορηγείται Σ.Σ. επισκευής ή ανακατασκευής, με τα όρια τιμών και επιφανειών, ανάλογα με την χρήση του κτιρίου, όπως αναφέρονται στις σχετικές παραγράφους.

Για να ισχύουν οι περιπτώσεις δ) και ε) θα πρέπει τα κτί-

ρια να ήταν χαρακτηρισμένα διατηρητέα ή παραδοσιακά, από το ΥΠΕΧΩΔΕ ή από το Υπουργείο Πολιτισμού, (ημερομηνία ΦΕΚ δημοσίευσης της απόφασης χαρακτηρισμού) ή να είχε αρχίσει η διαδικασία χαρακτηρισμού τους πριν την ημέρα του σεισμού.

Απαραίτητη προϋπόθεση το κτίριο να χρησιμοποιείται και οι ζημιές να προέρχονται από τον σεισμό και όχι από εγκατάλειψη.

στ) Για επισκευή αποθηκών ανεξαρτήτου χρήσης, αγροτικών κτισμάτων (πλην οικιών) η στεγαστική συνδρομή ανέρχεται μέχρι συνολικού ποσού 2.350 € για κάθε ιδιοκτησία.

ζ) Για επισκευή κτιρίων που ανήκουν στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Κοινοφελή ή σε Φιλανθρωπικά ή σε Ευαγή Ιδρύματα ή σε Σωματεία ή σε Κρατική αρωγή) για την αποκατάσταση του φέροντος οργανισμού και των λοιπών μη φερόντων στοιχείων θα ανέρχεται στο ποσό των 205 € ανά τ.μ. επί του συνόλου της επιφάνειας του κτιρίου. Για ύψος δανειοδότησης που δεν υπερβαίνει το ως άνω ποσό η σχετική έγκριση θα εκδίδεται από τον αρμόδιο Τ.Α.Σ.. Για ύψος δανείου που υπερβαίνει το ως άνω ποσό η υπόθεση θα παραπέμπεται στο Τμήμα Αποκατάστασης Ζημιών της Υ.Α.Σ. για την έκδοση της συμπληρωματικής έγκρισης.

η) Εφόσον πρόκειται για κτίρια με περισσότερες της μίας χωριστές ιδιοκτησίες, ο κάθε ιδιοκτήτης δικαιούται, εκτός από την στεγαστική συνδρομή για την αποκατάσταση των ζημιών της ιδιοκτησίας του, και πρόσθετη στεγαστική συνδρομή για την κάλυψη της δαπάνης που αναλογεί για την αποκατάσταση των ζημιών των κοινοκτήτων στοιχείων.

θ) Η δωρεάν κρατική αρωγή που αντιστοιχεί στην ανωτέρω στεγαστική συνδρομή επισκευής θα καλυφθεί από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων και ανέρχεται σε ποσοστό 33% της στεγαστικής συνδρομής και μόνον για μία ιδιοκτησία.

ι) Σε περίπτωση που στον ίδιο ιδιοκτήτη ανήκαν, πριν από το σεισμό, περισσότερες της μίας ιδιοκτησίες, στεγαστική συνδρομή δικαιούται για κάθε μία από αυτές, ενώ δωρεάν κρατική αρωγή μόνο για τη μία ιδιοκτησία, την οποία επιλέγει ο ίδιος με Υπεύθυνη Δήλωση.

Για τις πέραν της μίας ιδιοκτησίες το σύνολο της στεγαστικής συνδρομής χορηγείται υπό μορφή δανείου, χωρίς δωρεάν κρατική αρωγή.

IV. ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΞΟΦΛΗΣΗΣ ΑΥΤΗΣ

α) Το ποσό της στεγαστικής συνδρομής για ανακατασκευή θα αναληφθεί σε δύο δόσεις, η πρώτη από τις οποίες, που περιλαμβάνει ολόκληρη την δωρεάν κρατική αρωγή και το μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται με την υπογραφή της δανειστικής σύμβασης, η δε επόμενη, που περιλαμβάνει το υπόλοιπο μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται, όταν θα έχουν εκτελεστεί οι εργασίες, που αφορούν στην κατασκευή του φέροντα οργανισμού. Στις περιπτώσεις που δεν έχει χορηγηθεί αποδεδειγμένα η δωρεάν κρατική αρωγή, θα χορηγείται το σύνολο του δανείου και η δωρεάν κρατική αρωγή θα ενέχει θέση β' δόσης του δανείου.

β) Η στεγαστική συνδρομή για επισκευές χορηγείται σε δύο δόσεις, η πρώτη από τις οποίες, που περιλαμβάνει ολόκληρη την δωρεάν κρατική αρωγή και το μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται, με την υπογραφή της δανειστικής

σύμβασης και η επόμενη, που περιλαμβάνει το υπόλοιπο μισό (1/2) του δανείου, καταβάλλεται, με την εκτέλεση εργασιών που καλύπτουν το 80% του εγκεκριμένου ποσού.

Ε φόσον το εγκεκριμένο ποσό είναι μέχρι 3000 € χορηγείται εφάπαξ.

Στις περιπτώσεις που δεν έχει χορηγηθεί αποδεδειγμένα η δωρεάν κρατική αρωγή θα χορηγείται το σύνολο του δανείου και η δωρεάν κρατική αρωγή θα ενέχει θέση β' δόσης του δανείου.

γ) Το ποσό της στεγαστικής συνδρομής για αυτοστέγαση θα χορηγείται εφάπαξ με την προσκόμιση οριστικού συμβολαίου αγοράς και πιστοποιητικού μεταγραφής ή προσυμφώνου, με την υποχρέωση της υποβολής οριστικού συμβολαίου και πιστοποιητικού μεταγραφής σε χρόνο που θα ορίζεται στην εγκριτική απόφαση του αρμόδιου Τομέα Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων.

δ) Η συνολική διάρκεια των δανείων ανακατασκευής ή αυτοστέγασης ή επισκευής ορίζεται σε δεκαπέντε (15) χρόνια, η δε εξόφλησή τους θα πραγματοποιηθεί σε ισόποσες εξαμηνιαίες ή ετήσιες χρεολυτικές δόσεις, η πρώτη από τις οποίες θα καταβληθεί είκοσι τέσσερις (24) μήνες μετά την υπογραφή της δανειστικής σύμβασης.

ε) Η στεγαστική συνδρομή για την αποκατάσταση ζημιών σε πάγιες εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και επαγγελματιών επιτρέπεται να χορηγηθεί, με τους ίδιους όρους, και στους μισθωτές ή σε όσους έχουν από οποιαδήποτε νόμιμη αιτία, αποδεδειγμένα τη νομή ή τη χρήση των εν λόγω χώρων, εφόσον δεν έχει υποβληθεί σχετική αίτηση, εκ μέρους των ιδιοκτητών, μέσα σε 45 ημέρες από τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Μετά την πάροδο των 45 ημερών, το δικαίωμα υποβολής αίτησης για χορήγηση στεγαστικής συνδρομής μπορεί να ασκηθεί και από τον ενοικιαστή, για λογαριασμό του αμελόυντος ιδιοκτήτη. Σε κάθε περίπτωση, η υποχρέωση για την καταβολή των δόσεων του δανείου βαρύνει τον ιδιοκτήτη.

στ) Τα δάνεια βαρύνονται με επιτόκιο ίσο προς αυτό των εντόκων γραμματίων Δημοσίου δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας εκδόσεως που χρονικά προηγείται της έναρξης κάθε περιόδου εκτοκισμού των δανείων, προσαυξημένο κατά δύο (2) εκατοστιαίες μονάδες, χωρίς άλλη προσαύξηση για προμήθεια κλπ., επιδοτούμενο κατά 100% από το λογαριασμό του Ν. 128/75.

ζ) Για τους λοιπούς όρους και τη διαδικασία σύναψης και χορήγησης των δανείων έχουν εφαρμογή οι αντίστοιχες διατάξεις που ισχύουν για τη χρηματοδότηση της οικονομίας.

Ν. ΝΕΟΙ ΚΤΗΤΟΡΕΣ

1. Εγκρίνουμε τη δυνατότητα μεταβίβασης της στεγαστικής συνδρομής (μαζί με το ακίνητο) και στους τυχόν νέους κτήτορες των ακινήτων, ασχέτως του τρόπου αποκτήσεως και του είδους της ιδιοκτησίας, που έχουν επ' αυτού (καθολική διαδοχή, ειδική διαδοχή, επικαρπία, φιλή κυριότητα, συνιδιοκτησία κλπ.). Απαραίτητη όμως προϋπόθεση είναι, οι νέοι κτήτορες να έχουν υποβάλει εμπρόθεσμα αίτηση και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

2. Δωρεάν κρατική αρωγή δικαιούνται οι νέοι κτήτορες μόνον εφόσον τόσο αυτοί όσο και οι προηγούμενοι ιδιοκτήτες, αποδεδειγμένα (με υποβολή υπευθύνων δηλώσεων) δεν έχουν λάβει δωρεάν κρατική αρωγή για άλλο πληγέν κτίσμα, από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Ηλείας και του Νομού Ζακύνθου.

3. Είναι δυνατή η χορήγηση στεγαστικής συνδρομής και στους νέους κτήτορες, που απέκτησαν τη πλήρη κυριότητα του ακινήτου με γονική παροχή, μετά την λήξη των προθεσμιών αρχικών αιτήσεων, χωρίς να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμη αίτηση από το νέο κτήτορα. Στην περίπτωση αυτή αρκεί μόνο η εμπρόθεσμη υποβολή αίτησης από τον αρχικό ιδιοκτήτη του ακινήτου.

3. ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Τα εν λόγω δάνεια θα χορηγηθούν από οποιαδήποτε Εμπορική Τράπεζα, και την Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος.

4. ΥΠΟΘΗΚΕΣ ΣΕΙΣΜΟΔΑΝΕΙΩΝ

Για ποσά μέχρι 3.000 € δεν απαιτείται εγγραφή υποθήκης.

Για την ασφάλεια κάθε δανείου θα εγγράφεται υπέρ της δανειστριάς Τράπεζας υποθήκη επί του ακινήτου που θα επισκευάζεται ή θα ανακατασκευάζεται από το προϊόν του δανείου ή αν' αυτού επί άλλου ακινήτου που τυχόν προσφέρεται από το δανειολήπτη, εφόσον η αξία του ακινήτου καλύπτει το ασφαλιζόμενο δάνειο.

Η υποθήκη μπορεί επίσης να μεταφέρεται εκ των υστέρων σε άλλο ακίνητο αντίστοιχης αξίας.

Συνηγορούμε, ώστε οι Τράπεζες να χορηγούν δάνεια για την επισκευή ή ανακατασκευή Ιερών Ναών πληγέντων από το σεισμό της 2ας Δεκεμβρίου 2002 σε περιοχές του Νομού Ηλείας και του Νομού Ζακύνθου και στις περιπτώσεις που υπάρχει αδυναμία προσφοράς ακινήτου για εγγραφή υποθήκης, προς εξασφάλιση του δανείου, πιστοποιούμενη από σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Μητρόπολης που ανήκει ο Ιερός Ναός.

Η ανωτέρω ρύθμιση δεν ισχύει για τους ιδιωτικούς Ναούς, ως προς τους οποίους, έχουν εφαρμογή οι γενικές ισχύουσες περί σεισμοπλήκτων διατάξεις.

5. ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Με ειδικό όρο των οικείων δανειστικών συμβάσεων θα καθορίζεται ρητά ότι σε περίπτωση υποβολής, από τους δικαιούχους δανείων ή νέους κτήτορες, ανακριβών δηλώσεων ή σε περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων, που θα αναλάβουν με όσα προβλέπονται στην παρούσα απόφαση θα υπόκεινται, πέρα από τις νόμιμες κυρώσεις και στις ακόλουθες:

α. Κήρυξη ολοκλήρου του ποσού του δανείου ληξιπρόθεσμου και αμέσως απαιτητού από τη χορήγησή του.

β. Κατάπτωση ποινικής ρήτρας υπέρ του Δημοσίου, που θα συνομολογείται με τη δανειστική σύμβαση και θα αντιστοιχεί σε ποσοστό 10% επί ολοκλήρου του ποσού του δανείου.

γ. Εκτοκισμό του δανείου από τη χορήγησή του με επιτόκιο μεγαλύτερο κατά 2,5 ποσοστιαίες μονάδες από το επιτόκιο που καθορίστηκε με τη δανειστική σύμβαση για κάθε περίπτωση.

6. ΚΑΛΥΨΗ ΔΑΠΑΝΗΣ

1. Από τις διατάξεις της απόφασης αυτής προκαλείται:

Για δωρεάν κρατική αρωγή, δαπάνη του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ύψους 2.000.000 € για τα επόμενα τέσσερα οικονομικά έτη και θα βαρύνει το έργο 2002ΣΕ06900001 της ΣΑΕ 069.

2. Η προκαλούμενη δαπάνη για την επιδότηση του επιτοκίου βαρύνει το λογαριασμό του Ν. 128/75, ο οποίος δημιουργείται από παρακράτηση επί των χορηγήσεων των Τραπεζών με σκοπό την επιδότηση επιτοκίου δανείων. Ο λογαριασμός αυτός επιδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό μόνο σε περίπτωση ελλειμματικότητάς του. Το ύψος της δαπάνης αυτής είναι 3.250.000 €.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως,

Αθήνα, 7 Ιανουαρίου 2002

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ,
ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
Ι. ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Γ. ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Αρ. ΔΙΠΑΔ/οικ/889 (3)
Πρόληψη και αντιμετώπιση του εργασιακού κινδύνου κατά την κατασκευή Δημοσίων Έργων (ΣΑΥ και ΦΑΥ).

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Ν.1558/85 (ΦΕΚ 137Α/1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα".
2. Την Υ6/31-10-01 Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ "Ανάθεση αρμοδιοτήτων Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ στους Υφυπ/γούς ΠΕΧΩΔΕ" (ΦΕΚ1484Β/31-10-01).
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 81/99 (ΦΕΚ 92Α/11-5-99) "Τροποποίηση και Συμπλήρωση διατάξεων του Π.Δ.428/95 (ΦΕΚ245Α/24--11-95): Σύσταση της Γενικής Δ/σης Ποιότητας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ" και δη το άρθρο 2α.
4. Την Δ16α/010/9/ΦΔ/9-1-91 (Εγκύκλιος 2) Απόφαση "Εξαιρέση διοικητικών πράξεων ή εγγράφων από τον κανόνα των τριών υπογραφών".
5. Τις διατάξεις του Ν.1418/84 (ΦΕΚ 23Α/29-2-84) "Δημόσια Έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα και ιδιαίτερα το άρθρο 21 παρ.1.
6. Τις διατάξεις του Ν.1568/85 (Φ.Ε.Κ 177Α/1985) "Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων".
7. Τις διατάξεις του Π.Δ.609/85 (ΦΕΚ223Α/31-12-85) "Κατασκευή Δημοσίων Έργων" όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί και ισχύει σήμερα.
8. Τις διατάξεις του Π.Δ. 1073/81 (ΦΕΚ 260Α/16-9-1981) "Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοτάξια οικοδομών και πάσης φύσεως έργων αρμοδιότητος Πολιτικού Μηχανικού".
9. Τις διατάξεις του Π.Δ.334/2000 (ΦΕΚ279Α/21-12-00) "Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας για τα Δημόσια Έργα προς τις διατάξεις της Οδηγίας 93/37/ΕΟΚ", και ιδιαίτερα το άρθρο 12 παρ.2.
10. Το Π.Δ.17/96 (ΦΕΚ11Α/18-1-96) "Μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ" και δη το άρθρο 7 του ανωτέρω Π.Δ. (Γενικές υποχρεώσεις των εργοδοτών) που αναφέρει την αρχή ευθύνης του αναδόχου.
11. Το Π.Δ. 305/1996 (Φ.Ε.Κ. 212Α/29-8-96) "Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοτάξια σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/ΕΟΚ".
12. Την ΔΕΕΠΠ/οικ/433/19-9-2000 Απόφαση Υφυπουργού

ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 1176Β/22-9-2000). "Καθιέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημοσίου Έργου".

13. Την ΔΕΕΠΠ/οικ/85/14-5-2001 Απόφαση Υφ. ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 686Β/1-6-2001) "Καθιέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή/και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε Δημοσίο Έργο".

14. Την ΔΙΠΑΔ/οικ/177/2-3-01 Απόφαση Υφυπουργού ΠΕΧΩΔΕ (ΦΕΚ 266Β/14-3-01) για την πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου, και επειδή:

1. Για την πρόληψη των ατυχημάτων σε τεχνικά έργα απαιτείται η λήψη μέτρων για την ασφάλεια και υγεία τόσο κατά τη φάση της μελέτης όσο και κατά τη φάση της κατασκευής τους.

2. Από το Π.Δ. 305/96 προκύπτει η υποχρέωση του Αναδόχου να εξαλείφει ή να ελαχιστοποιεί την επικινδυνότητα για τους εργαζομένους και τα άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, που μπορεί να εκτεθούν σε κινδύνους της Υγείας και Ασφάλειας Εργασίας. Την υποχρέωσή του αυτή υλοποιεί με τη λήψη μέτρων προστασίας βασισμένων στη νομοθεσία, στο Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) κατά την φάση της μελέτης, στο χρονοδιάγραμμα των εργασιών, καθώς και στις ενδεχόμενες τροποποιήσεις ή άλλες αναγκαίες αναπροσαρμογές των μελετών κατά την φάση της κατασκευής του έργου.

3. Η αποτελεσματικότητα στην αντιμετώπιση του επαγγελματικού κινδύνου στο εργοτάξιο επιτυγχάνεται με την οργάνωση του Αναδόχου σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και τα ισχύοντα Πρότυπα.

4. Από τις διατάξεις αυτής της απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την ένταξη των κατωτέρω άρθρων στην Ε.Σ.Υ. κάθε έργου:

1. Κανονιστικές απαιτήσεις

Ο ανάδοχος υποχρεούται να εκτελεί το έργο με τρόπο ασφαλή και σύμφωνα με τους νόμους, διατάγματα, αστυνομικές διατάξεις και οδηγίες του ΚτΕ, όπως εκφράζονται μέσω της υπηρεσίας αναφορικά με την ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

2. Σύστημα Οργάνωσης και Διαχείρισης Ασφάλειας Υγείας Εργασίας (ΣΟΔΑΥΕ).

Ο ανάδοχος θα πρέπει να εφαρμόσει το ΣΟΔΑΥΕ στο έργο ώστε να περιοριστεί ο εργασιακός κίνδυνος στο ελάχιστο. Ως ελάχιστες απαιτήσεις για το ΣΟΔΑΥΕ ορίζονται οι εξής:

2.1 Δήλωση πολιτικής ασφαλείας εργασίας του αναδόχου.

2.2 Ορισμός τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή ασφαλείας και ιατρού Εργασίας. Ειδικότερα και λόγω της σπουδαιότητας των θεσμών αυτών, τα προσόντα και καθήκοντα των ατόμων τα οποία θα παρέχουν τις υπηρεσίες του τεχνικού ασφαλείας, συντονιστή θεμάτων ασφαλείας και υγείας, καθώς και του γιατρού Εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας (Ν.1568/85, ΠΔ17/96, ΠΔ305/96, ΠΔ 294/88). Η ανάθεση των καθηκόντων του τεχνικού ασφαλείας και συντονιστή ασφαλείας και υγείας της Εργασίας καθώς και του γιατρού Εργασίας γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στη Διευθύ-

νοσα Υπηρεσία και στο αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε. Για την κάλυψη των αναγκών του σε υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας, συντονιστή ασφάλειας και γιατρού Εργασίας, μετρήσεις, αναπροσαρμογή ή και εκπόνηση του ΣΑΥ και ΦΑΥ περιλαμβανομένης της εκτίμησης του εργασιακού κινδύνου, εκπαίδευση προσωπικού, κλπ. ο ανάδοχος μπορεί να συμβάλλεται με εξωτερικούς συνεργάτες ή/και με ειδικά αδειοδοτημένη (ΠΔ 95/99, ΠΔ 17/96) από το Υπουργείο Εργασίας Εξωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΕΞ.Υ.Π.Π.).

2.3 Καθορισμός αρμοδιοτήτων προσωπικού αναδόχου για θέματα ΑΥΕ.

2.4 Οργάνωση υπηρεσιών ΑΥΕ υπεργολάβων.

2.5 Εκπόνηση διαδικασιών ασφάλειας. Κατ' ελάχιστον απαιτούνται διαδικασίες για:

- αναφορά ατυχήματος,
- διερεύνηση των ατυχημάτων και τήρηση αρχείων βάσει της νομοθεσίας
- αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης,
- χρήση μέσων ατομικής προστασίας,
- εκπαίδευση προσωπικού,
- ιατρικές εξετάσεις εργαζομένων

2.6 Κατάρτιση ειδικών μελετών π.χ. για βοηθητικές κατασκευές όπου τέτοια μελέτη προβλέπεται από τη νομοθεσία ή προτείνεται από το ΣΑΥ της μελέτης ή της κατασκευής.

2.7 Διαδικασίες Επιθεωρήσεων

Ο ανάδοχος θα πρέπει να προγραμματίζει την τακτική επιθεώρηση των χώρων, του εξοπλισμού, των μεθόδων και των πρακτικών εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, εκτός αν άλλως ορίζεται στη νομοθεσία ή το απαιτούν οι συνθήκες εκτέλεσης του έργου, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη μέτρων για την επανόρθωση των επικινδύνων καταστάσεων που επισημαίνονται. Οι επιθεωρήσεις πρέπει να τεκμηριώνονται γραπτά.

2.8 Άλλες προβλέψεις

- Εκ των προτέρων γνωστοποίηση της έναρξης των εργασιών στο Έργο προς το αρμόδιο Κ.Ε.Π.Ε.Κ. του Σ.Ε.Π.Ε
- Κατάρτιση προγράμματος και υλοποίηση εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα ΑΥΕ
- Οδηγίες ασφαλούς εργασίας προς εφαρμογή από όλους τους εργαζόμενους στο εργοτάξιο.
- Πρόβλεψη για σύγκληση μηνιαίων συσκέψεων για θέματα ΑΥΕ με το συντονιστή ΑΥΕ και τους υπεργολάβους, παρουσία του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού Εργασίας.

2.9 Υποχρέωση αναδόχου για αναθεώρηση Σ.Α.Υ. και Φ.Α.Υ.

Ο συντονιστής ασφάλειας και υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα Α.Υ.Ε. και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το Σ.Α.Υ. αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚτΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου, έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε. Σε περίπτωση που δεν έχει παραδοθεί από την Υπηρεσία ΣΑΥ και ΦΑΥ

στον Ανάδοχο μαζί με την τεχνική μελέτη, αυτός υποχρεούται στη σύνταξη των αδαπάνων για το Δημόσιο.

Το ΣΑΥ πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.1 Γενικά

- Είδος έργου και χρήση αυτού
- Σύντομη περιγραφή του έργου
- Ακριβής διεύθυνση του έργου
- Στοιχεία του κυρίου του έργου
- Στοιχεία του υπόχρεου για την εκπόνηση του ΣΑΥ

2.9.2 Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας.

2.9.3 Στοιχεία για την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.

2.9.4 Ρύθμιση της κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός και πέριξ του εργοταξίου.

2.9.5 Καθορισμό των χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής ακρήστων.

2.9.6 Συνθήκες αποκομιδής επικινδύνων υλικών.

2.9.7 Διευθέτηση χώρων υγιεινής, εστίασης και Α' βοηθειών.

2.9.8 Μελέτες κατασκευής κριωμάτων που δεν περιγράφονται στις ισχύουσες διατάξεις π.χ. ειδικοί τύποι κριωμάτων, αντιστηρίξεις μεγάλων ορυγμάτων, ή επιχωμάτων κ.λ.π. και διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος.

2.9.9 Καταγραφή σε πίνακα των φάσεων και υποφάσεων εργασιών του έργου, σύμφωνα με το εγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του έργου.

2.9.10 Την καταγραφή σε πίνακα των κινδύνων, των πηγών κινδύνων και της εκτίμησης επικινδυνότητας κάθε φάσης και υποφάσης του έργου με κλιμάκωση της εκτίμησης επικινδυνότητας π.χ.

X = Χαμηλή εκτίμηση κινδύνου

M = Μέτρια εκτίμηση κινδύνου

Y = Υψηλή εκτίμηση κινδύνου

Σε περίπτωση ταυτόχρονης εκτέλεσης φάσεων εργασιών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι επιπλέον απορρόντες κίνδυνοι.

2.9.11 Εναλλακτικές μέθοδοι εργασίας για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.

2.9.12 Για τον εναπομένοντα εργασιακό κίνδυνο θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψή του, καθώς και ειδικά μέτρα για εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (Παράρτημα ΙΙ του άρθρου 12 του Π.Δ 305/96).

Ο Φ.Α.Υ. πρέπει να περιέχει τα εξής:

2.9.A Γενικά:

- είδος έργου και χρήση αυτού
- ακριβή διεύθυνση του έργου
- αριθμό αδείας
- στοιχεία του κυρίου του έργου
- στοιχεία του συντονιστή ασφάλειας και υγείας που θα συντάξει τον ΦΑΥ.

2.9.B Στοιχεία από το μητρώο του έργου:

- τεχνική περιγραφή του έργου
- παραδοχές μελέτης
- τα σχέδια "ως κατασκευάσθη".

2.9.Γ Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφαλείας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, π.χ. εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού κ.λ.π.

Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται

στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού, κ.λ.π.) στην πυρασφάλεια κ.λ.π.

2.9.Δ Εγχειρίδιο Λειτουργίας και Συντήρησης του έργου.

Το ανωτέρω περιλαμβάνει:

- Τον Κανονισμό λειτουργίας του έργου π.χ. όλα τα στοιχεία που θα αφορούν τη χρήση του έργου από τους χρήστες, βασικά ενημερωτικά φυλλάδια κατάλληλα και επαρκή, που θα διανεμηθούν στους χρήστες ώστε κάθε χρήστης να γνωρίζει πως θα χρησιμοποιήσει το έργο και τι θα κάνει σε περίπτωση έκτακτων γεγονότων.

- Οδηγίες λειτουργίας για το προσωπικό λειτουργίας και εκμετάλλευσης του έργου π.χ. οδηγίες χρήσης του ακίνητου και κινητού εξοπλισμού που ανήκει στην συγκεκριμένη εργολαβία σε συνθήκες κανονικής λειτουργίας και σε συνθήκες έκτακτου περιστατικού κ.λ.π.

- Οδηγίες συντήρησης του έργου. Περιλαμβάνονται συγκεκριμένες οδηγίες για την περιοδική συντήρηση του έργου.

Κατά την εκτέλεση του έργου, το ΣΑΥ και ο ΦΑΥ τηρούνται στο εργοτάξιο με ευθύνη του αναδόχου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών. Η Δ/νσα Υπηρεσία υποχρεούται να παρακολουθεί την ύπαρξη και εφαρμογή των ΣΑΥ-ΦΑΥ.

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του ΚτΕ.

3. Δαπάνη σύνταξης ΣΑΥ και ΦΑΥ

Όλες οι δαπάνες που συνεπάγονται τα παραπάνω, αφορούν στην οργάνωση του εργοταξίου και απαιτούνται από το νόμο, βαρύνουν τον Ανάδοχο και θα πρέπει να έχουν συνυπολογιστεί από αυτόν κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς του.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2002

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

ΕΡΓΟ: "Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε."

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

ΧΑΡΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ (ΧΥΚ)

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

Χάρτης Υποχρεώσεων προς τον Καταναλωτή

Σκοπός Λειτουργίας ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ο Σκοπός της Λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. έχει καθορισθεί με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 4 του Νόμου 2744/1999 και σύμφωνα με αυτές είναι κυρίως:

- Η παροχή υπηρεσιών Ύδρευσης και Αποχέτευσης
- Η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων Ύδρευσης και Αποχέτευσης.

Στις δραστηριότητες και τα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται και η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά και διανομή πάσης φύσεως υδάτων με στόχο την υλοποίηση των προαναφερόμενων σκοπών της. Επίσης, συμπεριλαμβάνονται τα έργα και οι διαδικασίες συλλογής, μεταφοράς, αποθήκευσης, επεξεργασίας καθώς και η διαχείριση και διάθεση των προϊόντων της επεξεργασίας των λυμάτων.

Αιτήματα Καταναλωτών και Αναλαμβανόμενες Υποχρεώσεις ΕΥΔΑΠ για την επίλυσή τους

1. Διακοπή Υδροληψίας

α. Έκτακτη διακοπή υδροληψίας μετά από Αίτηση Πελάτη ή τρίτου, λόγω απώλειας νερού εντός **24 ωρών**.

β. Διακοπή υδροληψίας μετά από Αίτηση του Ιδιοκτήτη του ακινήτου εντός **48 ωρών**.

2. Επαναφορά Υδροληψίας

α. Μετά από διακοπή υδροληψίας λόγω οφειλών εντός της **ίδιας ημέρας** αφού τακτοποιήσει την οφειλή ο πελάτης.

Περιεχόμενα

▪ Σκοπός Λειτουργίας ΕΥΔΑΠ	1
▪ Αιτήματα Καταναλωτών & Αναλαμβανόμενες Υποχρεώσεις ΕΥΔΑΠ για την επίλυσή τους	2
▪ Λοιπές Υποχρεώσεις ΕΥΔΑΠ	3
▪ Ενημέρωση Επιτροπής Προστασίας Καταναλωτών	3
▪ Αποζημίωση Καταναλωτών	4
▪ Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών	4
▪ Εξαιρέσεις	4

- β. Μετά από αίτημα πελάτη εντός **24 ωρών** για τις περιπτώσεις που η διακοπή έχει πραγματοποιηθεί κατόπιν αιτήματός του.
3. **Επέμβαση και αποκατάσταση βλάβης παροχών** λόγω διαρροής εντός **24 ωρών**.
4. **Επέμβαση και αποκατάσταση ζημιών σε φρεάτια παροχών**.
 α. Αντικατάσταση – επισκευή φρεατίου παροχής εντός **5 ημερών**.
 β. Αντικατάσταση καλύμματος φρεατίου εντός **24 ωρών**.
 γ. Ανύψωση – καταβίβαση παροχής εντός **20 ημερών**.
5. **Χορήγηση** νέας παροχής, μεταφορά παλαιάς παροχής, μετατροπή παλαιάς παροχής και επέκταση δικτύου ύδρευσης
 α. Αποστολή στον πελάτη γραπτού ειδοποιητηρίου εντός **30 ημερών**.
 β. Εκτέλεση εργασίας μετά την καταβολή της ανάλογης δαπάνης εντός **90 ημερών**.
6. **Επέμβαση συνεργείου** σε περίπτωση **έμφραξης** Αποχετευτικού Αγωγού ή διακλάδωσης νόμιμα συνδεδεμένου ακινήτου εντός **6 ωρών**.
7. Λήψη δείγματος για **έλεγχο της ποιότητας** του πόσιμου νερού εντός **24 ωρών**.
8. **Αποζημίωση** πελάτη **λόγω ζημιών** στο ακίνητό του από υπαιτιότητα της ΕΥΔΑΠ εντός **90 ημερών** από την εισαγωγή του φακέλου στη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών.
9. Αποκατάσταση πεζοδρομίου ή οδοστρώματος λόγω έργων ΕΥΔΑΠ εντός **5 ημερών**.
10. Απάντηση σε **γραπτά αιτήματα – παράπονα**
 α. όταν δεν απαιτείται έρευνα ή αυτοψία εντός **15 ημερών**.
 β. όταν απαιτείται έρευνα ή αυτοψία εντός **20 ημερών**.
 γ. όταν εμπλέκονται περισσότερες της μιας Υπηρεσίας εντός **30 ημερών**.

Όλες οι προαναφερόμενες προθεσμίες αναφέρονται σε εργάσιμες ημέρες, δηλαδή ημέρες κατά τις οποίες λειτουργούν οι Υπηρεσίες της ΕΥΔΑΠ.

Οι προθεσμίες σε ημέρες υπολογίζονται από την επόμενη εργάσιμη ημέρα που θα περιέλθει το έγγραφο αίτημα του Πελάτη στο Πρωτόκολλο της ΕΥΔΑΠ (Γενική Γραμματεία ή Περιφερειακό Κέντρο), όπου μπορεί να κατατεθεί απευθείας ή να σταλεί ταχυδρομικά ή ηλεκτρονικά (email).

Για τα αιτήματα που περιέρχονται στο αρμόδιο Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών, μετά από κλήση του Πελάτη, στον αριθμό του τηλεφώνου 1022 της ΕΥΔΑΠ, οι προθεσμίες υπολογίζονται από την ώρα που το αίτημα καταγράφεται και αποστέλλεται on - line στον αρμόδιο Τεχνικό Τομέα.

Ενημέρωση Επιτροπής Προστασίας Καταναλωτών

Λοιπές Υποχρεώσεις της ΕΥΔΑΠ

1. Η ΕΥΔΑΠ σε περίπτωση που η κατανάλωση ύδατος είναι πάνω από 90μ³ και παρουσιάζει αύξηση μεγαλύτερη του 50% σε σχέση με την αντίστοιχη του προηγούμενου έτους ή της αμέσως προηγούμενης, δια του αρμοδίου υπαλλήλου της:
  - α. επανελέγχει και επιβεβαιώνει την ορθότητα της ένδειξης σε συνδυασμό με την κατάσταση του φρεατίου και του υδρομετρητή και
  - β. ενημερώνει τον πελάτη με επικόλληση ειδικού εντύπου, για τον έλεγχο των εσωτερικών υδραυλικών εγκαταστάσεών του.
2. Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά και διευκολύνει την εκπλήρωση των οικονομικών υποχρεώσεων προς αυτή, των οικονομικά αδύναμων ομάδων καταναλωτών και φροντίζει για τη διευκόλυνση της πρόσβασης των ατόμων με ειδικές ανάγκες στις κτιριακές της εγκαταστάσεις.
3. Η ΕΥΔΑΠ φροντίζει για τον εκσυγχρονισμό των λειτουργιών της με την εφαρμογή νέων ευέλικτων ηλεκτρονικών εφαρμογών για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών και τη συνεχή ενημέρωση της ιστοσελίδας της, με σκοπό πάντα την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της.
4. Η ΕΥΔΑΠ με Ανακοινώσεις και Εγκυκλίους της, υποδεικνύει σε όλους τους εργαζόμενους, ότι η συμπεριφορά τους πρέπει να διέπεται από ευπρέπεια, σεβασμό, επαγγελματισμό, ανιδιοτέλεια και ακεραιότητα.
5. Ο πελάτης μπορεί να προσέλθει σε οποιαδήποτε Υπηρεσία της Εταιρείας, που συναλλάσσεται με το κοινό, και να υποβάλει το σχετικό παράπονό του, με την καταγραφή του, στο προβλεπόμενο και θεσμοθετημένο από την ΕΥΔΑΠ, «Έντυπο Επικοινωνίας».
6. Η ΕΥΔΑΠ φροντίζει να εναρμονίζεται με την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία, ώστε να προστατεύονται οι καταναλωτές της από καταχρηστικούς όρους στις Συμβάσεις της και να εφαρμόζει όσα προβλέπονται στους Κανονισμούς της σύμφωνα με τα χρηστά συναλλακτικά ήθη και την καλή πίστη.

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. οφείλει να ενημερώνει την Επιτροπή Προστασίας Καταναλωτών, σχετικά με την εφαρμογή των αναφερομένων στο Χάρτη Υποχρεώσεων των Καταναλωτών, καθώς και τυχόν τροποποιήσεων του παρόντος ΧΥΚ, με στόχο την εξυπηρέτηση του καταναλωτή και τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών της.

ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι
210 -214 4444
210-214 4159
grammateia@eydap.gr

...Κάθε σταγόνα μετράει!

Επισκεφθείτε μας στην τοποθεσία
www.eydap.gr

Αποζημίωση Καταναλωτών

Σε περίπτωση που δεν ικανοποιούνται τα Αιτήματα των Πελατών μέσα στις προαναφερόμενες προθεσμίες, εφόσον αυτά είναι βάσιμα, καταβάλλεται από την ΕΥΔΑΠ, χρηματική αποζημίωση σε μετρητά, αποκλειστικά και μόνο μια φορά στον πελάτη ή στον πολίτη που έχει υποβάλει γραπτά το αίτημά του.

Το γραπτό αίτημα – παράπονο, θα πρέπει να υποβληθεί εντός 30 εργάσιμων ημερών στο Πρωτόκολλο της ΕΥΔΑΠ (Γενική Γραμματεία ή Περιφερειακό Κέντρο), από τη λήξη των προβλεπόμενων ως άνω προθεσμιών δέσμευσης της Εταιρείας για την ικανοποίηση του αιτήματος αυτού.

Η αποζημίωση ανέρχεται στο ποσό των 30€, ενώ σε περίπτωση που η χρονική καθυστέρηση ικανοποίησης του αιτήματος, υπερβεί το διπλάσιο των ως άνω προθεσμιών, το ποσό θα αυξάνεται στα 60€.

Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών

Όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με τον παρόντα ΧΥΚ, αντλούνται από τα αντίστοιχα δεδομένα της ΕΥΔΑΠ, εφόσον αυτά δεν ανατρέπονται από τα στοιχεία που διαθέτει ο αιτών.

Σε περίπτωση διαφοράς, ως προς την τήρηση των όρων του παρόντος ΧΥΚ, επιλαμβάνεται του θέματος ο αρμόδιος Προϊστάμενος Υπηρεσίας σε συνεργασία με τον αρμόδιο Διευθυντή.

Εφόσον ο πελάτης ή ο πολίτης, δεν ικανοποιηθεί από την ΕΥΔΑΠ μπορεί να προσφύγει στο Συνήγορο του Καταναλωτή ή σε οποιαδήποτε άλλη Αρμόδια Αρχή.

Εξαιρέσεις

Η ΕΥΔΑΠ δεν δεσμεύεται από τους όρους του παρόντος ΧΥΚ στις περιπτώσεις:

1. Ανώτερης βίας ή εκτάκτων περιστατικών (π.χ. απεργίες, δυσμενείς καιρικές συνθήκες κ.α.)
2. Αδυναμίας πρόσβασης στο ακίνητο ή την περιοχή του πελάτη από υπαιτιότητα αυτού ή λόγω εμποδίων,
3. Μη αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ
4. Ενεργειών που έρχονται σε αντίθεση με τις ισχύουσες διατάξεις
5. Μη υλοποίησης της δέσμευσης όταν αυτή εξαρτάται από ενέργειες άλλων φορέων (πχ Πολεοδομία – ΟΤΑ-Δασαρχείο κλπ) και
6. Όταν το αίτημα είναι εμφανώς παράνομο, αόριστο, ανυπόστατο ή επαναλαμβανόμενο κατά τρόπο καταχρηστικό.

**ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε.
(Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.)
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ**

**ΕΡΓΟ: "Εργασίες επεκτάσεων, βελτιώσεων και αντικαταστάσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης
σε περιοχές αρμοδιότητας του Τομέα Ηρακλείου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε."**

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ

ΣΧΕΔΙΑ ΕΝΤΥΠΩΝ

ΑΘΗΝΑ, ΜΑΡΤΙΟΣ 2017

Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ

--

ΠΕΡΙΟΧΗ

--

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

--

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ

--

ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ Ή
ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

--

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΓΩΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

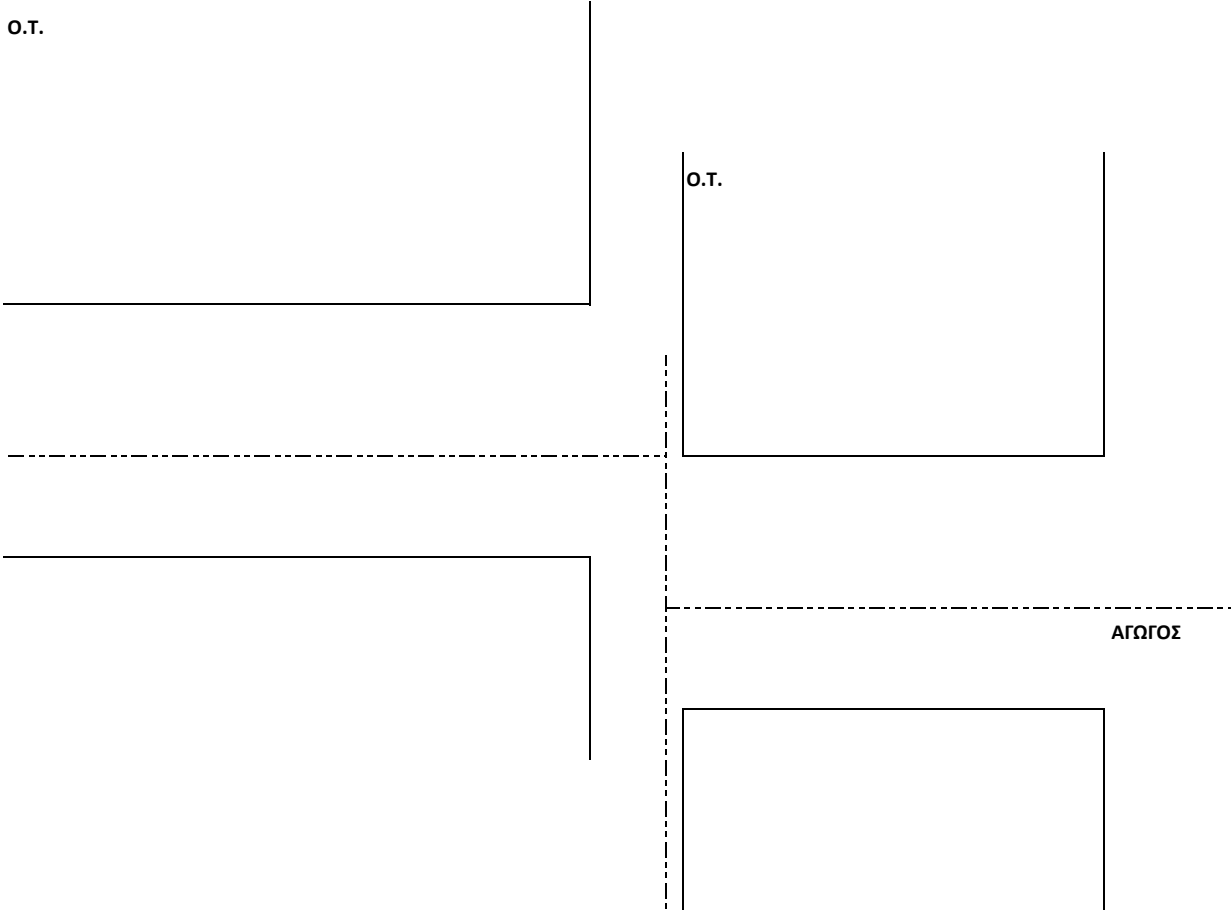
			Α.Τ.
ΠΛΗΡΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΑΓΩΓΟΥ	Φ63 ΡΕ	μ.μ.	15.01
	Φ90 ΡΕ	μ.μ.	15.02
	Φ110 ΡΕ	μ.μ.	15.03
	Φ160 ΡΕ	μ.μ.	15.04
	Φ200 ΡΕ	μ.μ.	15.05
ΔΙΚΛΕΙΔΑ	Φ80	τεμ	19.02.01
	Φ100	τεμ	19.02.02
	Φ150	τεμ	19.02.03
	Φ200	τεμ	19.02.04
ΣΥΝΔΕΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΑΓΩΓΟΥ (ΜΕ ΤΑΥ) ΜΕ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ	≤ Φ100	τεμ	20.01
	Φ150	τεμ	20.02
	Φ200	τεμ	20.03
ΣΥΝΔΕΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΑΓΩΓΟΥ (ΜΕ ΜΑΝΣΟΝ) ΜΕ MÜLLER	≤ Φ100	τεμ	21.01
	Φ150	τεμ	21.02
	Φ200	τεμ	21.03
ΣΥΝΔΕΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΑΓΩΓΟΥ (ΣΕ ΕΥΘΕΙΑ) ΜΕ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ	≤ Φ100	τεμ	23.01
	Φ150	τεμ	23.02
	Φ200	τεμ	23.03
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΑΚΛΑΔΩΣΗΣ (ΡΕ) (ΚΟΛΛΗΣΗ)	Φ110 ΡΕ	τεμ	24.01
	Φ160 ΡΕ	τεμ	24.02
	Φ200 ΡΕ	τεμ	24.03
ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΑΓΩΓΟΥ	Φ80		25.01
	Φ100	τεμ	25.02
	Φ150	τεμ	25.03
ΑΠΟΜΟΝΩΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ (ΚΛΕΙΣΙΜΟ - ΑΝΟΙΓΜΑ ΔΙΚΛΕΙΔΩΝ)		τεμ	26

Για τον Αναδοχο

Για την Επιβλεψη

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΑΓΩΓΩΝ - ΣΥΝΔΕΣΕΩΝ - ΔΙΚΛΕΙΔΩΝ

Ο.Τ.

Φωτογραφίες που ελήφθησαν: από ..... έως .....

Για τον Αναδοχο

Για την Επιβλεψη

Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ	
ΑΡ. ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ	
ΠΕΡΙΟΧΗ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	

τεμ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ

	Α.Τ.31 ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΜΕ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΣΩΛΗΝΑ Φ32 ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΜΕ ΝΕΟ ΑΓΩΓΟ
	Α.Τ.32 ΕΞΥΓΙΑΝΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΟΧΩΝ ΜΕ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Για τον Αναδοχο

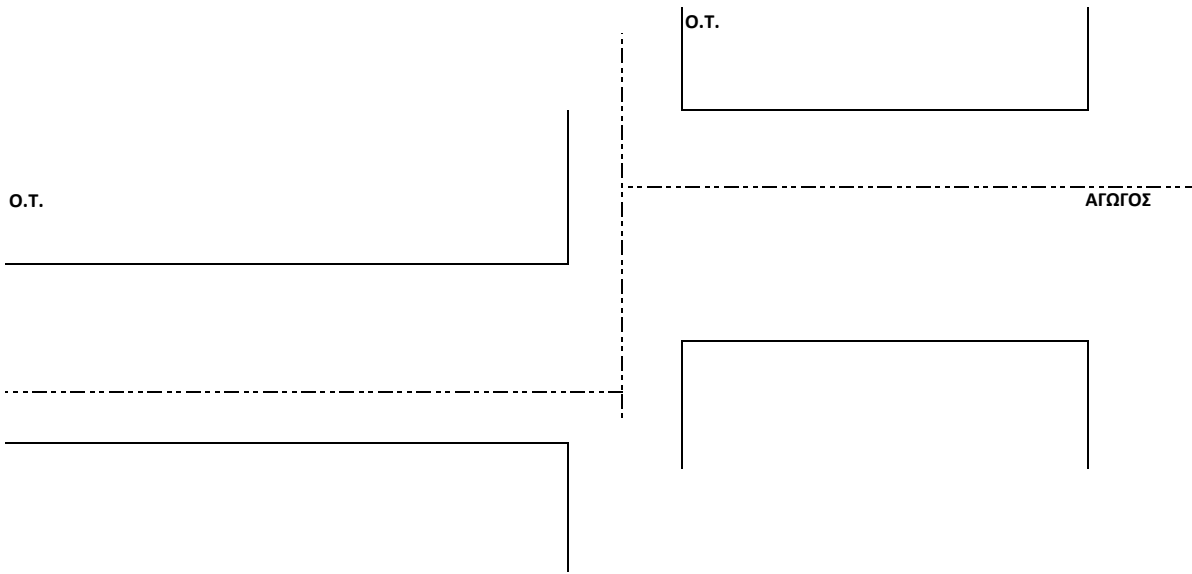
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΠΟΛΛΑΠΛΟΥ ΔΙΑΝΟΜΕΑ (με Φ32 ή Φ63)

	Α.Τ. 27.01 ΚΟΝΤΙΝΟ ≤ 4 m	Α.Τ. 27.02 ΜΑΚΡΙΝΟ > 4 m	
ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ			τεμ
ΝΕΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ			τεμ
ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΑΛΑΙΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ			τεμ
ΠΛΗΡΩΜΕΝΕΣ Ή ΑΥΤΕΠΑΓΓΕΛΤΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ			τεμ
ΑΝΑΜΟΝΕΣ			τεμ
ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΗ Φ32			τεμ * 70%
ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΗ Φ63			τεμ * 70%
ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ ΕΠΙ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΗΣ Φ63 (αρ. παροχών)			τεμ * 30%
ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ ΕΠΙ ΕΡΓΟΤΑΞΙΑΚΗΣ Φ32 (αρ. παροχών)			τεμ * 30%
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ ΚΟΛΛΕΚΤΕΡ ΣΕ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΚΟΛΛΕΚΤΕΡ			τεμ * 30%
ΠΑΡΟΧΕΣ ΕΠΙ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΣΥΛΛΕΚΤΗ		Α.Τ. 31	
ΕΚΣΚΑΦΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΠΑΛΙΑΣ ΠΑΡΟΧΗΣ			
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΜΕ ΟΡΥΓΜΑ ≤ 1.50 × 1.00		Α.Τ. 27.01	τεμ * 50%
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΜΕ ΟΡΥΓΜΑ > 1.50 × 1.00		Α.Τ. 27.01	τεμ * 75%
ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΡΟΥΝΟ ΣΥΝΕΝΩΣΗΣ		Α.Τ. 30	τεμ
ΣΥΝΔΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΜΕ ΤΟ ΑΚΙΝΗΤΟ		Α.Τ. 29	τεμ

Για την Επιβλεψη

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΘΕΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Φωτογραφίες που ελήφθησαν: από ..... έως .....

Για τον Αναδοχο

Για την Επιβλεψη

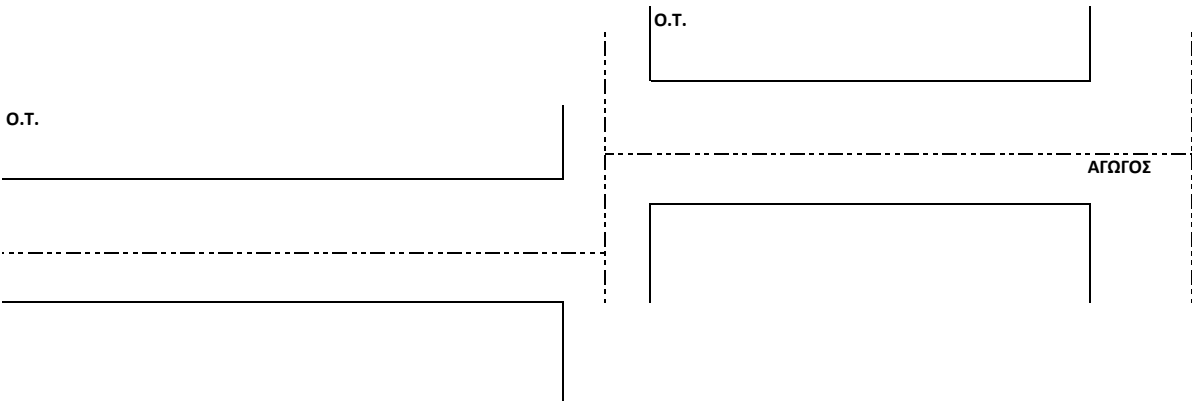
Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε.
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
 ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΡΓΩΝ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

ΑΡ. ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	
ΠΕΡΙΟΧΗ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	
ΑΡ. ΜΕΤΡΗΤΗ	
ΕΝΔΕΙΞΗ ΜΕΤΡΗΤΗ	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	

ΕΡΓΟΛΑΒΙΑ Ε - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ (ΦΡΕΑΤΙΑ ΥΔΡΟΠΑΡΟΧΩΝ)

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΦΡΕΑΤΙΑ ΥΔΡΟΠΑΡΟΧΩΝ			
ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΡΕΑΤΙΟΥ		τεμ	Α.Τ. 33.01
ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΦΡΕΑΤΙΟΥ		τεμ	Α.Τ. 33.02
ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΦΡΕΑΤΙΩΝ ΥΔΡΟΠΑΡΟΧΩΝ			
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ ΦΡΕΑΤΙΟΥ ΠΑΡΟΧΗΣ		τεμ	Α.Τ. 34
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΤΟΜΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΦΡΕΑΤΙΟΥ ΠΑΡΟΧΗΣ		τεμ	Α.Τ. 34 x 60%

ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ ΘΕΣΗΣ ΦΡΕΑΤΙΩΝ

Φωτογραφίες που ελήφθησαν: από ..... έως .....

Για τον Αναδοχο

Για την Επιβλεψη

ΜΕ ΕΠΙΒΛΕΨΗ	☐
ΧΩΡΙΣ ΕΠΙΒΛΕΨΗ	☐

